

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Kerkenbeleidsplan opgesteld in 2023-2024

**PARCUM vzw
Abdij van Park 7
3001 Leuven**

**016 40 60 73
info@parcum.be
www.parcum.be**

**BE0461.895.885
RPR Leuven**

PARCUM

Vlaanderen
verbeelding werkt

Inhoudstafel

1. Inleiding	4
2. Situering kerkgebouwen	5
3. Fiche per kerkgebouw	6
• Sint-Martinuskerk Vechmaal.....	7
• Onze-Lieve-Vrouw-Heks.....	15
• Sint-Lambertuskerk Horpmaal.....	23
• Onze-Lieve-Vrouw-Boodschapskerk Klein-Gelmen.....	31
• Drie-Morenkerk Gutschoven.....	39
• Sint-Annakerk Mechelen-Bovelingen.....	47
• Sint-Quirinuskerk Rukkelingen-Loon.....	55
• Sint-Stefanuskerk Batsheer.....	63
• Sint-Martinuskerk Heers.....	71
• OLV-Tenhemelopnemingskerk Veulen.....	79
• Sint-Lambertuskerk Opheers.....	87
4. Toekomstig gebruik en toekomstige functie	95
1. Terminologie.....	95
2. Toekomstige functie kerken.....	96
3. Plan van aanpak.....	99
5. Bijlagen	100
1. Resultaten burgerbevraging.....	101
2. Resultaten participatiesessies.....	108
3. Exploitatietoelagen.....	120

01

Inleiding

Dit kerkenbeleidsplan omvat de gebouwen voor de rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente Heers (zie overzichtskaart p.5).

De gemeente Heers nam PARCUM onder de arm om het proces van het opstellen van een kerkenbeleidsplan voor de gemeente Heers te begeleiden. PARCUM gebruikte hiervoor een stappenplan dat als volgt is opgebouwd:

Samenstellen stuurgroep, plaatsbezoeken aan de verschillende kerken en informatie verzamelen, uitschrijven kerkenportretten, coördineren van de burgerbevraging en participatieavonden, uitschrijven van een visie per kerk, consultatieronde van het ontwerp van het kerkenbeleidsplan, en goedkeuring door gemeenteraad en bisdom.

Onderstaande mijlpalen vonden plaats:

Datum	Actie	Agenda
20/12/23	Startvergadering stuurgroep	<ul style="list-style-type: none">Opstart traject en afspraken aanpak
15/1/24	Plaatsbezoeken aan Rukkelingen-Loon, Mechelen-Bovelingen en Batheers	
19/1/24	Plaatsbezoeken aan Veulen, Heers en Opheers	
24/1/24	Plaatsbezoeken aan Mettekoven, Gutshoven en Klein-Gelmen	
29/1/24	Plaatsbezoeken aan Vechmaal, Heks en Horpmaal	

Handtekening bisdom

Datum	Actie	Agenda
21/2/24	Tweede Stuurgroepvergadering	<ul style="list-style-type: none">Bespreking plaatsbezoekenVerloop participatieavonden
18/3/24	Algemeen infomoment	<ul style="list-style-type: none">Algemene toelichting
15/4/24	Participatieavond in kerk van Heks	
22/4/24	Participatieavond in buurthuis Klein-Gelmen	
6/5/24	Participatieavond in kerk Mechelen-Bovelingen	
13/5/24	Participatieavond in kerk Heers	
17/6/24	Toelichting aan CBS	<ul style="list-style-type: none">Stand van zaken
23/7/24	Derde Stuurgroepvergadering	<ul style="list-style-type: none">Voorstellen resultaten participatiesessies en burgerbevraging
11/9/24	Vierde Stuurgroepvergadering	<ul style="list-style-type: none">Bespreken fiches en toekomstvisie

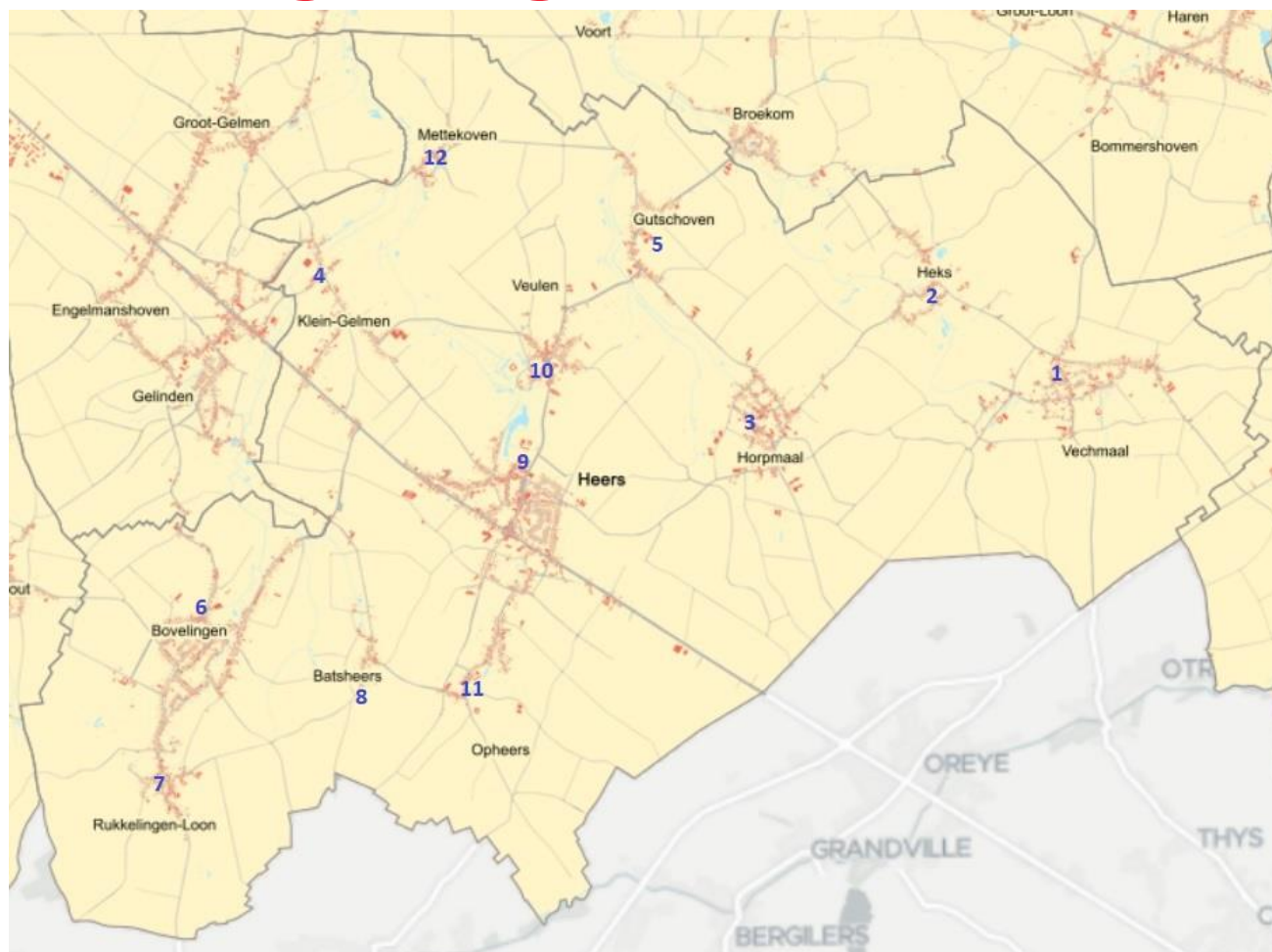
Dit kerkenbeleidsplan werd opgemaakt in overleg tussen de gemeente Heers, de pastoraal verantwoordelijken, de betrokken kerkfabrieken, en werd vervolgens goedgekeurd:

- > bisschop van Bisdom Hasselt op / /2024;
- > door de gemeenteraad van de gemeente Heers op / /2024.

Handtekening gemeente Heers

02

Situering kerkgebouwen

1. **Sint-Martinuskerk** - *Suskesstraat, 3870 Heers (Vechmaal)*
2. **Onze-Lieve-Vrouw-ten-Hemelopnemingskerk** - *Hekslaan 73, 3870 Heers (Heks)*
3. **Sint-Lambertuskerk** - *Cartuyvelstraat 24, 3870 Heers (Horpmaal)*
4. **Onze-Lieve-Vrouw-Boodschapkerk** - *Klein-Gelmenstraat 1, 3800 Heers (Klein-Gelmen)*
5. **Drie-Morenkerk** - *Nieuwe Steenweg, 3870 Heers (Gutshoven)*
6. **Sint-Annakerk** - *Darisstraat 6, 3870 Heers (Mechelen-Bovelingen)*
7. **Sint-Quirinuskerk** - *Pastoriestraat 4, 3870 Heers (Rukkelingen-Loon)*
8. **Sint-Stefanuskerk** - *Batsheersstraat 8, 3870 Heers (Batsheer)*
9. **Sint-Martinuskerk** - *Weerstandersstraat 1, 3870 Heers*
10. **Onze-Lieve-Vrouw-ten-Hemelopnemingskerk** - *Nieuwe Steenweg 139, 3870 Heers (Veulen)*
11. **Sint-Lambertuskerk** - *Opheersstraat 88, 3870 Heers (Opheers)*
12. **Sint-Martinuskerk** - *Mettekovenstraat, 3870 Heers (Mettekoven)*

03

Fiche per kerkgebouw

In dit hoofdstuk van het kerkenbeleidsplan worden de zogenaamde 'kerkenportretten' voorgesteld.

Daarin worden de kerken in de eerste plaats geïdentificeerd; vervolgens wordt de cultuurhistorische waarde geïdentificeerd (m.b.t. gebouw, collectie en immaterieel erfgoed); daarna volgt een beschrijving van het gebouw en de architecturale mogelijkheden (opbouw, oppervlakte, voorzieningen, toestand); vervolgens wordt het gebouw ruimtelijk gesitueerd; om dan te eindigen met een overzicht van het actuele gebruik van de desbetreffende parochiekerk.

Achtereenvolgens worden de kerken van Vechmaal, Heks, Horpmaal, Klein-Gelmen, Gutshoven, Mechelen-Bovelingen, Rukkelingen-Loon, Batsheers, Heers, Veulen en Opheers besproken.

De kerk van Mettekoven komt niet aan bod omdat de werken voor het toekomstplan voor deze kerk reeds in uitvoering zijn.

Het beeldmateriaal in de fiches werd door de medewerkers van PARCUM gemaakt tijdens de plaatsbezoeken. De overige afbeeldingen zijn afkomstig van Fotoclub Heers vzw, de leden van de kerkfabrieken en de Inventaris Onroerend Erfgoed.

Sint-Martinus Vechmaal

Identificatie

Geografische ligging:

- > **Adres:** Suskesstraat 8, 3870 Heers
- > **Provincie:** Limburg

Plaats in kerkelijke structuur:

- > **Bisdom:** Hasselt
- > **Dekenij:** Sint-Truiden
- > **Federatie:** Heers

Eigenaar: gemeente

Beschermingsstatuut:

- > aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 01-02-2018
- > Orgel aangeduid als beschermd monument sinds 10-02-2004

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Cultuurhistorische waarde

Gebouw:

- > **1181:** melding van de kerk toegewijd aan Sint-Martinus als onderdeel van de goederen van de proosdij van Sint-Martin van Luik.
- > **13de eeuw:** melding van noodzakelijke herstellingswerken aan het gebouw noodzakelijk.
- > **1628:** melding van wapenschilden van de familie de Hinnisdael op het plafond.
- > **1700-1712:** romaanse toren in slechte staat.
- > **1749-1762:** herstelwerken onder pastoor Jacques Moens.
- > **1771-1777:** Ferrariskaart toont de kerk als een kruiskerk op de huidige plaats, omgeven door een omheind kerkhof.
- > **Tweede helft 18de eeuw:** toren hersteld door de gemeente.
- > **1818:** toren heropgebouwd,
- > **1843:** bouw van een nieuwe kerk naar het ontwerp van Léon Jaminé uit Hasselt.
- > **1850:** inwijding nieuwe kerk.
- > **1978:** bouw sacristie door architect E. Denis uit Sint-Truiden.

Bron: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/32200>.

Collectie:

- > Er is op dit moment geen digitale erfgoedinventaris voorhanden. Er is wel een oude inventaris die wordt nagekeken door EC Haspengouw. Enkel dynamisch archief nog in de kerk bewaard. Daarnaast is er een inventaris van de kapel van Horne. Een deel van de collectie van de kerk werd verhuisd naar deze kapel.
- > Noemenswaardige collectiestukken:
 - > Vijf schilderijen op doek, bevestigd op de wand (eerst helft 20ste eeuw), waaronder Sint-Martinus naar Van Dyck.
 - > Kruisweg (eind 19de eeuw).
 - > Beeld van Christus aan het kruis, gepolychromeerd hout (circa 1880).
 - > Hoofdaltaar met marmeren sokkel uit midden 19de eeuw en gemarmerd bovenstuk uit midden 18de eeuw; dito zijaltaren in portiekvorm.
 - > Gietijzeren communiebank (midden 19de eeuw).
 - > biechtstoel, eik (tweede helft van de 18de eeuw).
 - > orgel (circa 1847), beschermd sinds 2004.

Tradities en devoties:

- > Er zijn geen speciale tradities of andere immateriële aspecten verbonden aan het kerkgebouw.
- > Geen tradities uit het verleden.

- > **Typologie:** Zaalkerk
- > **Stijl:** Neoclassistisch
- > **Architect:** Léon Jaminé en Eduard Denis (sacristie)
- > **Datering:** 1834-1844

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

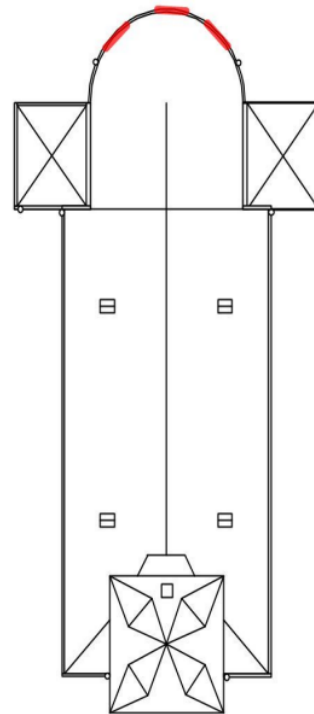
Gebouw & architecturale mogelijkheden

Opbouw:

- > **Type:** Zaalkerk
- > **Bijruimtes:** Bergruimte achteraan kerk en onder de toren.
- > **Opdeelbaarheid:** De plattegrond beschrijft een éénbeukig schip van vijf traveeën met ingebouwde westtoren, en een koor van een rechte travee met apsis, geflankeerd door sacristieën. Bakstenen, vierkante westtoren met hardstenen hoekbanden en ingesnoerde naaldspits. Mogelijk om opdeling te maken tussen het transept en het schip.

Oppervlakte:

- > 363 m²
- > Aantal stoelen: 150

Voorzieningen:

Sanitair	1 toilet in de verbouwde bergruimte
Verwarming	Luchtverwarming en mazoutketel
Verlichting	Gloeilampen
Regenwater	Nee
Zonnepanelen	Nee, maar de mogelijkheid bestaat
Keukenvoorzieningen	Keukentje aanwezig in de verbouwde bergruimte (koelkast, aanrecht)
Audio	Verouderde installatie aanwezig
Beeldscherm	Nee
Rolstoeltoegankelijkheid	Twee trappen aan voorzijde, loopplank aan voordeur en helling aan de zijkant. Omwille van de smalle doorgang niet evident voor rolstoelgebruikers.
Diefstal- en brandbeveiliging	Nee, wel brandblusapparaten aanwezig
Bliksembeveiliging	Nee
Gsm-operatoren	Nee

Gebouw & architecturale mogelijkheden

Toestand:

Cf. rapport Monumentenwacht:

- > De Sint-Martinuskerk is aangesloten bij Monumentenwacht.
- > Het meest recente rapport dateert van 2018.
- > Nood aan dakrestauratie en herstelling van de dakaansluiting. De goten moeten proper worden gemaakt om een vlotte regenwaterafvoer te kunnen garanderen. Het muurwerk moet worden hersteld en het houten schrijnwerk is aan onderhoud toe. De gewelven moeten worden hersteld alsook de ommuring en de trap.

Uitgevoerde restauratiewerken:

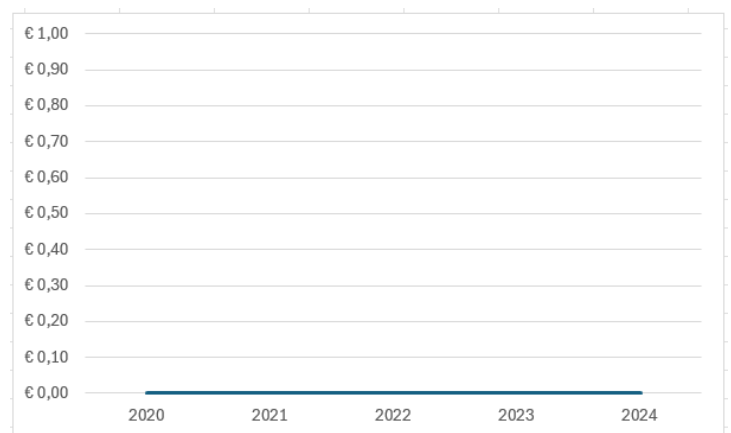
- > **2000:** verbouwing berghok tot apart vergaderzaaltje met keukentje en toilet.
- > **2018:** De aanwezige lekken in het dak dicht en de dakaansluiting herstellen, in afwachting van de restauratie van het dak.
- > **2019:** schilderwerken in de kerk.
- > **2020:** Dakrestauratie (oudere natuurleien vervangen, dakramen vervangen, goten vernieuwen, het nodige houtwerk vervangen en klimhaken plaatsen, zodat de topbekroning bereikbaar wordt).
- > **2020:** Dakwaterafvoer (goten en ijzeren standpijpen onderhouden) + houten schrijnwerk onderhouden + werken aan ommuring en trap.
- > **2023:** Vernieuwing van het dak (450.000 euro).

Financiële gegevens:

Gewenste investeringen:

- > Problemen met gewelf: deel van stucwerk is recent naar beneden gevallen en is een gevaar voor bezoekers.
- > Orgel is aan restauratie toe.

Exploitatietoelagen: € 0 (2020-2024)

Ruimtelijke omgeving

DEMOGRAFIE

Hoeveel inwoners telt Heers? Verjongt de bevolking of vergrijst ze? En hoe divers is de bevolking?

Inzicht in de bevolkingstendensen is essentieel om het beleid uit te tekenen. Zo zal een groei van het aantal kinderen zich eerst laten voelen in de kinderopvang, later in het basisonderwijs en ten slotte in het secundair onderwijs. De vergrijzing van de bevolking op haar beurt creëert een grotere behoefte aan voorzieningen voor ouderen.

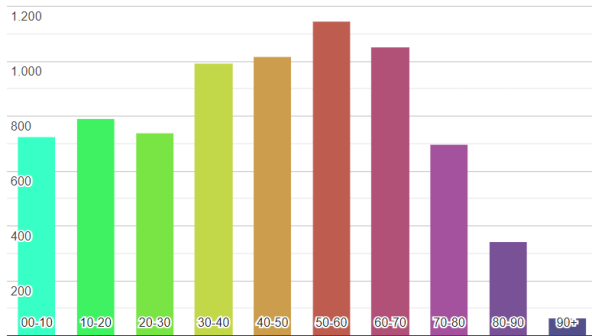
Indicator	Heers	Vlaams Gewest
Bevolking		
Inwonersaantal	7.554	6.774.807
Vreemdelingen	5,0%	10,5%
Personen van buitenlandse herkomst	15,9%	26,3%
Structuur van de bevolking		
Inwoners naar leeftijd		
- jonger dan 19 jaar	20,0%	21,6%
- 20 tot 59 jaar	51,5%	50,6%
- ouder dan 60 jaar	28,5%	27,9%
Groene druk: <i>aantal 0-19-jarigen / aantal 20-64-jarigen</i>	34,3%	37,6%
Grijze druk: <i>aantal 65-plussers / aantal 20-64-jarigen</i>	37,0%	36,8%
Demografische afhankelijkheidsratio: <i>(aantal 0-19-jarigen + aantal 65-plussers) / aantal 20-64-jarigen</i>	71,3%	74,4%
Aantal huishoudens	3.157	2.926.471
Huishoudens naar grootte		
- 1 persoon	27,3%	33,1%
- 2 personen	36,3%	34,0%
- 3 personen	17,2%	13,6%
- 4 of meer personen	19,2%	19,3%
Ontwikkeling van de bevolking		
Aangroei van de bevolking 10 jaar: <i>natuurlijk accres + migratiesaldo</i>	6,2%	6,2%
Natuurlijk accres: <i>aantal geboortes - aantal overlijdens</i>	-1,1 per 1.000 inwoners	-0,6 per 1.000 inwoners
Migratiebewegingen		
- totale inwijking	66,2	65,3
- totale uitwijking	52,2	53,3
- migratiesaldo: <i>aantal inwijkingen - aantal uitwijkingen</i>	14,1	12,0
- migratie-intensiteit: <i>aantal inwijkingen + aantal uitwijkingen</i>	118,4	118,6
	... per 1.000 inwoners	... per 1.000 inwoners
Prognoses		
Prognose inwonersaantal (2040)	7.954	7.100.891
Prognose inwoners naar leeftijd (2040)		
- jonger dan 19 jaar	20,1%	20,4%
- 20 tot 59 jaar	48,4%	48,4%
- ouder dan 60 jaar	31,5%	31,2%
Prognose aantal huishoudens (2040)	3.581	3.167.298
Prognose huishoudens naar grootte (2040)		
- 1 persoon	34,4%	35,6%
- 2 personen	35,5%	33,5%
- 3 personen	12,3%	12,7%
- 4 of meer personen	17,7%	18,2%

Uit: [https://gsminfo.blob.core.windows.net/\\$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf](https://gsminfo.blob.core.windows.net/$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf)

Ruimtelijke omgeving

Sociale indicatoren:

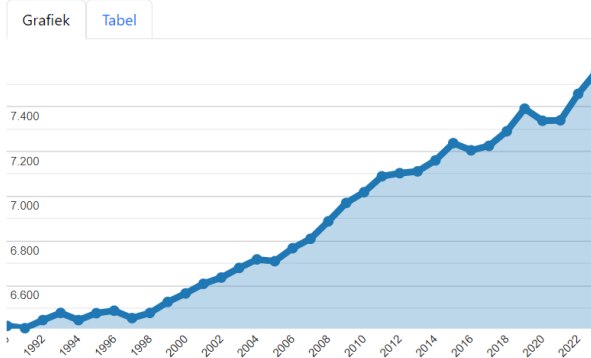
Inwoners naar leeftijd - gemeente Heers [↗](#)

Bevolking, leeftijdsgroepen: aantal en percentage inwoners op 1 januari 2023 per leeftijdscategorie in de gemeente Heers.

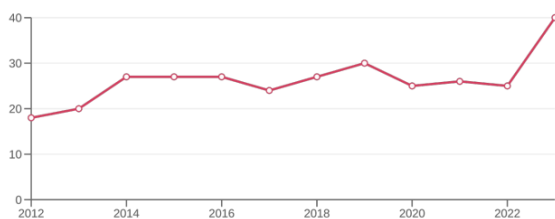
Aantal inwoners per jaar in de gemeente Heers [↗](#)

(grote toename van 18% naar 7.554 inwoners in 2023)

Uit: <https://allecijfers.be/gemeente/heers/>

Aantal meerderjarige nieuwkomers, 2012-2023 (Heers)

Begraafplaats:

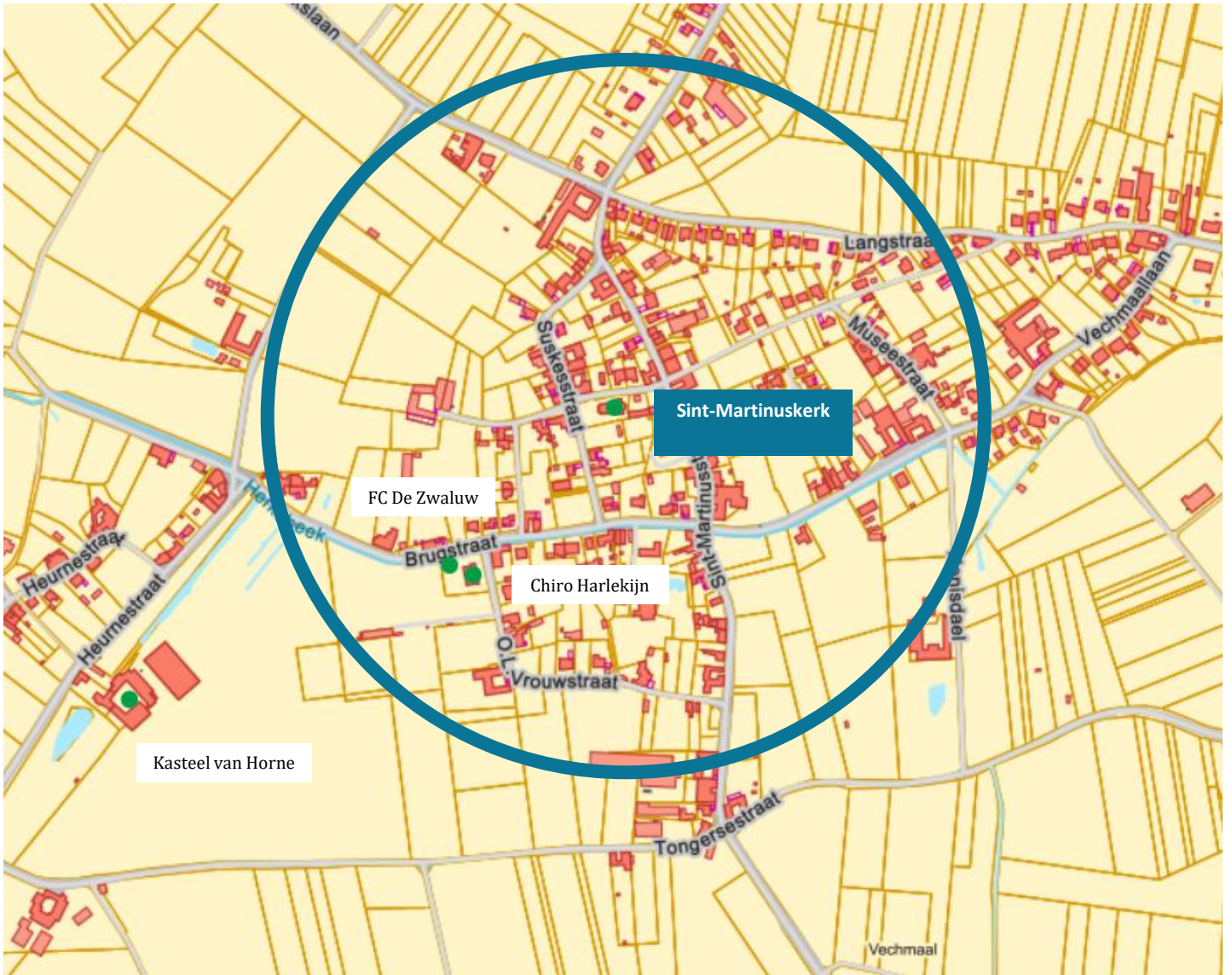
- > Actieve begraafplaats met giet- en smeedijzeren hek rondom de kerk. Er zijn tevens Belgische oorlogsgraven aanwezig.
- > Nieuwe begraafplaats tussen Heks en Vechmaal.

Mobiliteit:

- > **Parking:**
 - > Parking op pleintje achter kerk
- > **Trein:**
 - > Geen station in de buurt – dichtstbijzijnde is Station Tongeren op 8,1 km
- > **Bus:**
 - > Halte Vechmaal Kerk (30 meter van de kerk)
 - > Lijn 923 (eenmaal per dag om 16:37)
 - > Flexvervoer met Hoppin

Voorziening omgeving:

- > Begraafplaats Vechmaal
- > Chiro Harlekijn
- > F.C. De Zwaluw Vechmaal
- > Martinus Meeting Center

Cirkel in straal van 400 meter

Actueel gebruik

Huidig pastoraal gebruik:

Frequentie erediensten:

- > Geen erediensten meer
- > Alle vieringen in Heers sinds 2000

Aantal gelovigen aanwezig in de erediensten:

- > Niet van toepassing wegens geen vieringen meer

Doopsels:

- > Nee

Communies en vormsels:

- > Nee

Huwelijken:

- > Nee

Uitvaarten:

- > Nee

Andere vieringen/ pastoraal gebruik:

- > Geen speciale vieringen of pastoraal gebruik

Openingsuren:

- > Kan opengesteld worden op vraag van de gemeente, maar momenteel niet mogelijk door gebrek aan vrijwilligers

Niet-pastoraal gebruik:

- > Kersconcerten in kerk (voor de coronaperiode)
- > Kerkfabriek staat open voor alle mogelijke invullingen
- > De plaatselijke vrijwilligers denken na over een toekomstige functie als depotkerk

OLV-ten-Hemelopneming Heks

Identificatie

Geografische ligging:

- > **Adres:** Hekslaan 73, 3870 Heers
- > **Provincie:** Limburg

Plaats in kerkelijke structuur:

- > **Bisdom:** Hasselt
- > **Dekenij:** Sint-Truiden
- > **Federatie:** Heers

Eigenaar: gemeente

Beschermingsstatuut:

- > Kerk en kerkhof aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 01-02-2018.
- > Kerk, kerkhof en ommuring aangeduid als beschermd monument sinds 13-07-2005.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Cultuurhistorische waarde

Gebouw en architect:

- > **Begin 17de eeuw:** aanduiding van de kerk in het parochiaal register de kerk als "nieuwe kerk".
- > **1706:** gedeeltelijk vernieuwing van het dak.
- > **1712:** bouw van de sacristie.
- > **1718:** herstelling van de toren.
- > **1851:** bouw van de huidige kerk gebouwd naar het ontwerp van architect Vanbuffelgem en volgens B. Geukens door Van Asselgem. Dit gebeurde onder het pastoraat van G.-C. Dirix.
- > **1886-1899:** restauratie naar het ontwerp van E. De Hennin.

Bron: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/32080>

Collectie:

- > Digitale erfgoedinventaris aanwezig.
- > Eikenhouten archiefkast in de doopkapel (18de eeuw).
- > Marmeren gedenksteen van prins-bisschop de Velbrück (1784) in het oratorium.
- > Uit de bouwperiode van de kerk: hoofdaltaar in marmer en geschilderd hout, nevenaltaren in gemarmerd hout, een eiken preekstoel, eiken kerkbanken, een hardstenen doopvont met messing deksel.
- > Gedateerde objecten: een gepolychromeerd houten crucifix (1869), twee eikenhouten biechtstoelen van J. Weertz (Borgloon, 1864 en 1866), orgel van Pereboom en Leyser (Maastricht, 1868), eikenhouten orgelbalustrade, -doksaaal en -kast van J. Weertz (Borgloon, 1869); verder: een vroeg-19de-eeuwse processiemadonna, een neoromaanse, arendvormige koorlezenaar in messing, alsook 18de-, 19de- en 20ste-eeuwse blazoenen van de familie d'Ansembourg, laat 19de-eeuwse, neoklassieke glasramen tot slot: kruiswegstaties in stuc.

Tradities en devoties:

- > Uitgezonderd de processie op 15 augustus zijn er geen speciale tradities of andere immateriële aspecten verbonden aan het kerkgebouw.

- > **Typologie:** zaalkerk
- > **Stijl:** Romaans
- > **Architect:** Vanbuffelgem of Van Asselgem
- > **Bouwjaar:** 1851

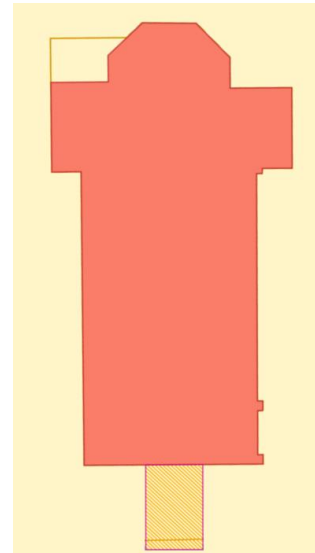
Gebouw & architecturale mogelijkheden

Opbouw:

- > **Type:** Zaalkerk
- > **Bijruimtes:** Sacristie, oratorium naast koor voor familie van de graaf, zithoek, sanitair in technische ruimte onder doksaal/orgel, bergruimte op doksaal en zolder
- > **Opdeelbaarheid:** Huidig en blijvend liturgisch gebruik. Gezien de beperkte oppervlakte is een opdeling hier minder aan de orde.

Oppervlakte:

- > Ca. 390 m²
- > Aantal stoelen in kerkruimte: vaste banken met plaats voor 96 mensen.

Voorzieningen:

Sanitair	1 toilet onder doksaal
Verwarming	Vloerverwarming in schip van kerk en koor d.m.v. infraroodstralers
Verlichting	Ledverlichting
Regenwater	Nee
Zonnepanelen	Nee
Keukenvoorzieningen	Nee
Audio	Installatie met microfoon en speaker
Beeldscherm	Nee
Rolstoeltoegankelijkheid	Trappen aan voorzijde kerk. Geen toegankelijkheid voor rolstoelen, tenzij via pad pastorie (2 treden)
Diefstal- en brandbeveiliging	Mechanische beveiliging, geen elektronische inbraakbeveiliging
Bliksembeveiliging	Ja
Gsm-operatoren	Nee

Gebouw & architecturale mogelijkheden

Toestand:

Cf. rapport Monumentenwacht:

- > OLV-ten-Hemelopneming is aangesloten bij Monumentenwacht.
- > Het meest recente rapport dateert van 2022.
- > De kerk werd in 2019 volledig gerestaureerd. De staat van het gebouw is dan ook uitstekend. Monumentenwacht kon tijdens de meest recente controle geen enkel gebrek vaststellen.

Uitgevoerde restauratiewerken:

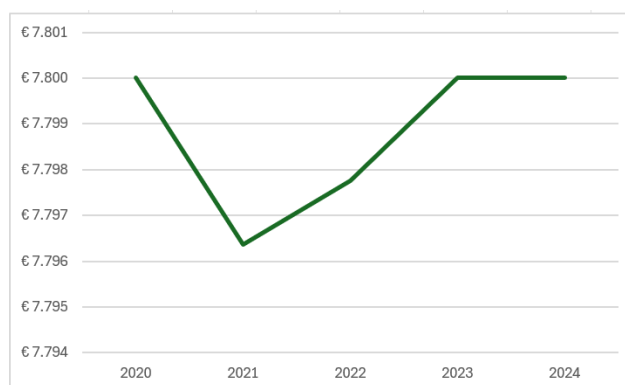
- > **2012:** restauratie orgel door Schumacher.
- > **Maart 2017 tot 2019:** Totale restauratie.
- > Herstellingswerken aan de kerkmuur en dakconstructie (nieuw leien dak, het vergulden van de torenhaan).
- > Nieuwe elektrische installatie (ledverlichting en vloerverwarming met weersafhankelijke regeling).
- > Schilderwerken (700 m² muren en 520 m² plafonds werden opnieuw geschilderd in de oorspronkelijke kleur).
- > Aanleg van 125 meter riolering, de inkomtrap in natuursteen.
- > De dorpels van de sacristie en de kapel werden onder handen genomen. Aan het portaal heeft een plaatselijk schrijnwerker de houten panelen in de dubbele inkomdeur vervangen door glas.
- > Jaarlijks nazicht van de bliksemafleider en het dak.

Financiële gegevens:

Gewenste investeringen:

- > Geen gewenste investeringen.
- > Kerk is in uitstekende staat.

Exploitatietoelagen:

Ruimtelijke omgeving

DEMOGRAFIE

Hoeveel inwoners telt Heers? Verjongt de bevolking of vergrijst ze? En hoe divers is de bevolking?

Inzicht in de bevolkingstendensen is essentieel om het beleid uit te tekenen. Zo zal een groei van het aantal kinderen zich eerst laten voelen in de kinderopvang, later in het basisonderwijs en ten slotte in het secundair onderwijs. De vergrijzing van de bevolking op haar beurt creëert een grotere behoefte aan voorzieningen voor ouderen.

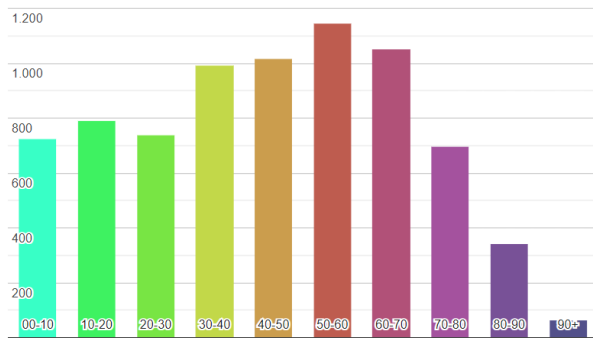
Indicator	Heers	Vlaams Gewest
Bevolking		
Inwonersaantal	7.554	6.774.807
Vreemdelingen	5,0%	10,5%
Personen van buitenlandse herkomst	15,9%	26,3%
Structuur van de bevolking		
Inwoners naar leeftijd		
- jonger dan 19 jaar	20,0%	21,6%
- 20 tot 59 jaar	51,5%	50,6%
- ouder dan 60 jaar	28,5%	27,9%
Groene druk: <i>aantal 0-19-jarigen / aantal 20-64-jarigen</i>	34,3%	37,6%
Grijze druk: <i>aantal 65-plussers / aantal 20-64-jarigen</i>	37,0%	36,8%
Demografische afhankelijkheidsratio: <i>(aantal 0-19-jarigen + aantal 65-plussers) / aantal 20-64-jarigen</i>	71,3%	74,4%
Aantal huishoudens	3.157	2.926.471
Huishoudens naar grootte		
- 1 persoon	27,3%	33,1%
- 2 personen	36,3%	34,0%
- 3 personen	17,2%	13,6%
- 4 of meer personen	19,2%	19,3%
Ontwikkeling van de bevolking		
Aangroei van de bevolking 10 jaar: <i>natuurlijk accres + migratiesaldo</i>	6,2%	6,2%
Natuurlijk accres: <i>aantal geboortes - aantal overlijdens</i>	-1,1 per 1.000 inwoners	-0,6 per 1.000 inwoners
Migratiebewegingen		
- totale inwijking	66,2	65,3
- totale uitwijking	52,2	53,3
- migratiesaldo: <i>aantal inwijkingen - aantal uitwijkingen</i>	14,1	12,0
- migratie-intensiteit: <i>aantal inwijkingen + aantal uitwijkingen</i>	118,4	118,6
	... per 1.000 inwoners	... per 1.000 inwoners
Prognoses		
Prognose inwonersaantal (2040)	7.954	7.100.891
Prognose inwoners naar leeftijd (2040)		
- jonger dan 19 jaar	20,1%	20,4%
- 20 tot 59 jaar	48,4%	48,4%
- ouder dan 60 jaar	31,5%	31,2%
Prognose aantal huishoudens (2040)	3.581	3.167.298
Prognose huishoudens naar grootte (2040)		
- 1 persoon	34,4%	35,6%
- 2 personen	35,5%	33,5%
- 3 personen	12,3%	12,7%
- 4 of meer personen	17,7%	18,2%

Uit: [https://gsminfo.blob.core.windows.net/\\$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf](https://gsminfo.blob.core.windows.net/$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf)

Ruimtelijke omgeving

Sociale indicatoren:

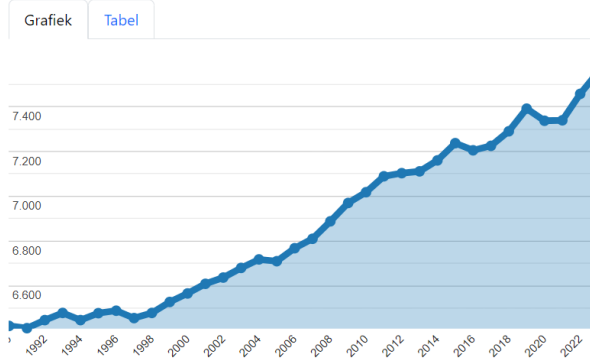
Inwoners naar leeftijd - gemeente Heers [↗](#)

Bevolking, leeftijdsgroepen: aantal en percentage inwoners op 1 januari 2023 per leeftijdscategorie in de gemeente Heers.

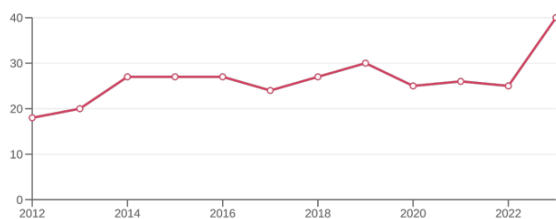
Aantal inwoners per jaar in de gemeente Heers [↗](#)

(grote toename van 18% naar 7.554 inwoners in 2023)

Uit: <https://allecijfers.be/gemeente/heers/>

Aantal meerderjarige nieuwkomers, 2012-2023 (Heers)

Begraafplaats:

- > Begraafplaats rond kerk met oorlogsgraven (onderzoek R. Nijssen rond oorlogsgraven).

Mobiliteit:

- > **Parking:**
 - > Beperkt straatparkeren is mogelijk.
- > **Trein:**
 - > Geen station in de buurt – dichtstbijzijnde is Station Tongeren op 9,5 km
- > **Bus (halte naast de kerk):**
 - > Halte Heks Kerk: lijn 923 (eenmaal per dag om 7:38)
 - > Flex-bus en belbus

Voorziening omgeving:

- > Kasteel Heks

Cirkel in straal van 400 meter

Actueel gebruik

Huidig pastoraal gebruik:

Frequentie erediensten:

- > Misvieringen op zondag om 10u

Doopsels:

- > Geen

Huwelijken:

- > Geen

Andere vieringen/ pastoraal gebruik:

- > Vieringen op aanvraag (vnl. familie graaf d'Ursel).

Aantal gelovigen aanwezig in de erediensten:

- > 20 à 30 gelovigen

Communies en vormsels:

- > Geen

Uitvaarten:

- > Ja, laatste in 2022

Openingsuren:

- > Kerk kan steeds worden bezocht achter een glazen deur met slot

Niet-pastoraal gebruik:

- > Kerk is geopend tijdens bloesemseizoen; ook op aanvraag wordt kerk opengesteld.
- > Deelname aan Open Kerkendagen en Cultuursmaker Hasselt (op afspraak)
- > Af en toe vinden er concerten en zangnamiddagen plaats, verder maakt het koor ook gebruik van de kerk als opnameruimte.

Sint-Lambertuskerk Horpmaal

Identificatie

Geografische ligging:

- > **Adres:** Cartuyvelstraat 24, 3870 Heers
- > **Provincie:** Limburg

Plaats in kerkelijke structuur:

- > **Bisdom:** Hasselt
- > **Dekenij:** Sint-Truiden
- > **Federatie:** Heers

Eigenaar: gemeente

Beschermingsstatuut:

- > Kerk is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 01-02-2018.
- > Orgel aangeduid als beschermd monument sinds 17-07-2001.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Cultuurhistorische waarde

Gebouw en architect:

- > **1181:** eerste melding van de kerk. De kerk behoorde toe aan het kapittel van St.-Martin van Luik.
- > **1521:** restauratie van de kerk met stenen van Sichem.
- > **1715:** herstelwerkzaamheden aan de toren in een bouwvallige staat.
- > **1799 tot 1802:** kerk gesloten tijdens de Franse bezetting.
- > **1823, 1824, 1874, 1878, 1886:** herstelwerkzaamheden.
- > **1860:** afbraak oude toren en bouw van de huidige toren.
- > **1897:** restauratie van de kerk.
- > **2000:** bescherming van het orgel als monument.

Bron: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/32100>.

Collectie:

- > Inventaris gemaakt door Erfgoed Haspengouw.
- > Schilderij met voorstelling van de Vlucht naar Egypte, olie op doek (18de eeuw).
- > Schilderij met voorstelling van de graflegging, olie op doek (18de eeuw).
- > Twee schilderijen met voorstelling van Sint-Gerlachus en Sint-Magdalena, gedateerd 1861.
- > Altaarstuk met voorstelling Laat de kinderen tot Mij komen, Ch. Wauters (1864).
- > Beeld van Sint-Anna-ten-Drieën (Kind gestolen), gepolychromeerd hout (eerste helft van de 16de eeuw).
- > Beeld van Sint-Lambertus, rechter zijaltaar, gepolychromeerd hout (circa 1700).
- > Processiemaadonna, linker zijaltaar (eerste helft van de 19de eeuw).
- > Calvariekruis, hout (19de eeuw).

Tradities en devoties:

- > Er zijn geen speciale tradities of andere immateriële aspecten verbonden aan het kerkgebouw.
- > Tot 8 jaar geleden ging de Sint-Lambertusprocessie uit.

- > **Typologie:** zaalkerk
- > **Stijl:** romaans
- > **Architect:** Onbekend
- > **Bouwjaar:** 1181

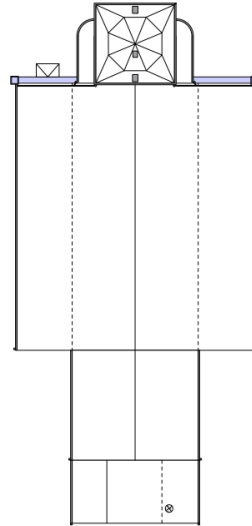
Gebouw & architecturale mogelijkheden

Opbouw:

- > **Type:** Zaalkerk
- > **Bijruimtes:** Sacristie, inkomruimte, zolder.
- > **Opdeelbaarheid:** Inkomhal is afgesloten van het schip met een glazen deur. Het schip zou kunnen opgedeeld worden in drie aparte ruimtes mits de nodige aanpassingen.

Oppervlakte:

- > Ca. 405 m²
- > Aantal stoelen in kerkruimte: 200

Voorzieningen:

Sanitair	Nee
Verwarming	Nee
Verlichting	Ja, ledverlichting in plafond van de kerk
Regenwater	Nee
Zonnepanelen	Nee
Keukenvoorzieningen	Nee
Audio	Ja, microfoon en geluidsinstallatie
Beeldscherm	Nee
Rolstoeltoegankelijkheid	Ja, mits drie treden
Diefstal- en brandbeveiliging	Nee
Bliksembeveiliging	Nee
Gsm-operatoren	Nee

Gebouw & architecturale mogelijkheden

Toestand:

Cf. rapport Monumentenwacht:

- > De Sint-Lambertuskerk is aangesloten bij Monumentenwacht.
- > Het meest recente rapport dateert van 2023.
- > De toestand van de kerk is matig. De daken, aansluitingen en afvoeren dienen dringend onder handen worden genomen om een verdere achteruitgang tegen te gaan. Vooral de toestand van het dak van de toren is slecht. De voegen van het gevelmetselwerk van de toren zijn sterk verweerd. Doch ook de toestand van de voegen van het schip zorgen voor vochtschade aan de binnenzijde van de kerk.

Uitgevoerde restauratiewerken:

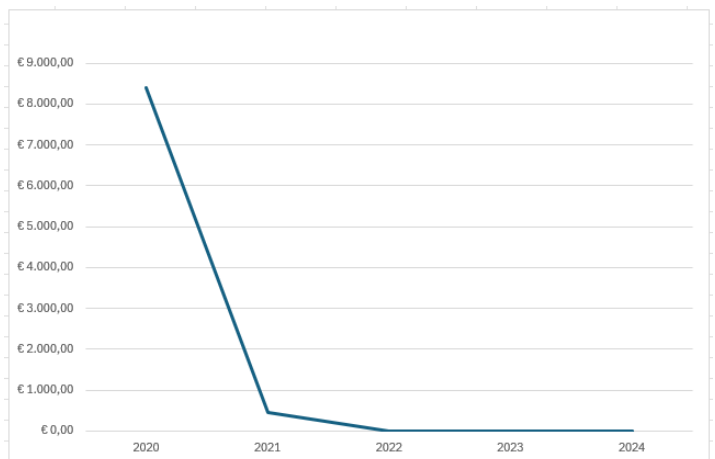
- > 2017: herstellingen van het dak, de elektrische installatie en de gevel.
- > 2019: herstellen dakluiken van de toren.
- > 2022: vervanging dakgoot.
- > 2023: verwijdering loszittende stukken plafond.
- > 2023: herstellingen van het dak.

Financiële gegevens:

Gewenste investeringen:

- > Afgevalen stuk plafond is aan reparatie toe.
- > Nood aan algehele restauratie van gevels en daken. Onderzoek heeft uitgewezen dat de kosten bij het uitblijven van een restauratie jaarlijks met 3% toenemen. Daarnaast is het belangrijk om de scheuren in het muurwerk te monitoren om stabiliteitsproblemen tijdig te ondervangen. De overige opmerkingen betreffen onderhoud en kleinere herstellingen.

Exploitatietoelagen:

DEMOGRAFIE

Hoeveel inwoners telt Heers? Verjongt de bevolking of vergrijst ze? En hoe divers is de bevolking?

Inzicht in de bevolkingstendensen is essentieel om het beleid uit te tekenen. Zo zal een groei van het aantal kinderen zich eerst laten voelen in de kinderopvang, later in het basisonderwijs en ten slotte in het secundair onderwijs. De vergrijzing van de bevolking op haar beurt creëert een grotere behoefte aan voorzieningen voor ouderen.

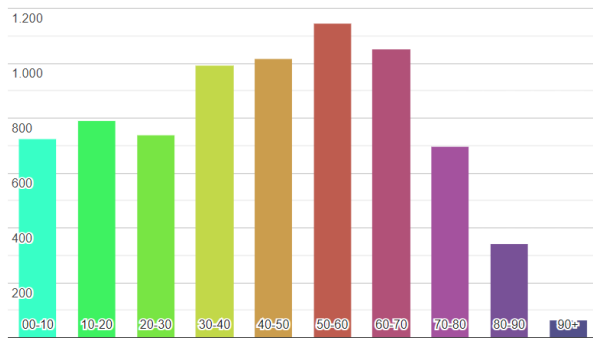
Indicator	Heers	Vlaams Gewest
Bevolking		
Inwonersaantal	7.554	6.774.807
Vreemdelingen	5,0%	10,5%
Personen van buitenlandse herkomst	15,9%	26,3%
Structuur van de bevolking		
Inwoners naar leeftijd		
- jonger dan 19 jaar	20,0%	21,6%
- 20 tot 59 jaar	51,5%	50,6%
- ouder dan 60 jaar	28,5%	27,9%
Groene druk: <i>aantal 0-19-jarigen / aantal 20-64-jarigen</i>	34,3%	37,6%
Grijze druk: <i>aantal 65-plussers / aantal 20-64-jarigen</i>	37,0%	36,8%
Demografische afhankelijkheidsratio: <i>(aantal 0-19-jarigen + aantal 65-plussers) / aantal 20-64-jarigen</i>	71,3%	74,4%
Aantal huishoudens	3.157	2.926.471
Huishoudens naar grootte		
- 1 persoon	27,3%	33,1%
- 2 personen	36,3%	34,0%
- 3 personen	17,2%	13,6%
- 4 of meer personen	19,2%	19,3%
Ontwikkeling van de bevolking		
Aangroei van de bevolking 10 jaar: <i>natuurlijk accres + migratiesaldo</i>	6,2%	6,2%
Natuurlijk accres: <i>aantal geboortes - aantal overlijdens</i>	-1,1 per 1.000 inwoners	-0,6 per 1.000 inwoners
Migratiebewegingen		
- totale inwijking	66,2	65,3
- totale uitwijking	52,2	53,3
- migratiesaldo: <i>aantal inwijkingen - aantal uitwijkingen</i>	14,1	12,0
- migratie-intensiteit: <i>aantal inwijkingen + aantal uitwijkingen</i>	118,4	118,6
	... per 1.000 inwoners	... per 1.000 inwoners
Prognoses		
Prognose inwonersaantal (2040)	7.954	7.100.891
Prognose inwoners naar leeftijd (2040)		
- jonger dan 19 jaar	20,1%	20,4%
- 20 tot 59 jaar	48,4%	48,4%
- ouder dan 60 jaar	31,5%	31,2%
Prognose aantal huishoudens (2040)	3.581	3.167.298
Prognose huishoudens naar grootte (2040)		
- 1 persoon	34,4%	35,6%
- 2 personen	35,5%	33,5%
- 3 personen	12,3%	12,7%
- 4 of meer personen	17,7%	18,2%

Uit: [https://gsminfo.blob.core.windows.net/\\$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf](https://gsminfo.blob.core.windows.net/$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf)

Ruimtelijke omgeving

Sociale indicatoren:

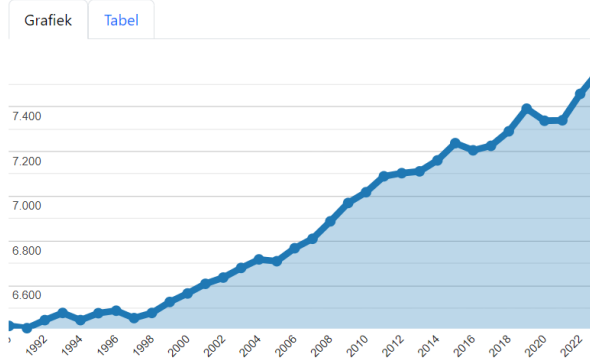
Inwoners naar leeftijd - gemeente Heers [↗](#)

Bevolking, leeftijdsgroepen: aantal en percentage inwoners op 1 januari 2023 per leeftijdscategorie in de gemeente Heers.

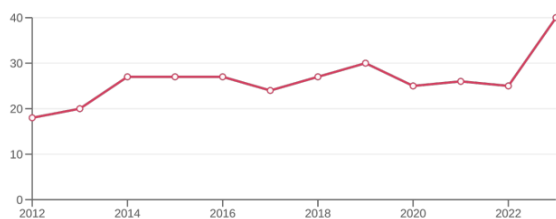
Aantal inwoners per jaar in de gemeente Heers [↗](#)

(grote toename van 18% naar 7.554 inwoners in 2023)

Uit: <https://allecijfers.be/gemeente/heers/>

Aantal meerderjarige nieuwkomers, 2012-2023 (Heers)

Begraafplaats:

- > Actieve begraafplaats rondom de kerk. Er zijn tevens Belgische oorlogsgraven aanwezig.

Mobiliteit:

> Parking:

- > Straatparkeren is mogelijk.

> Trein:

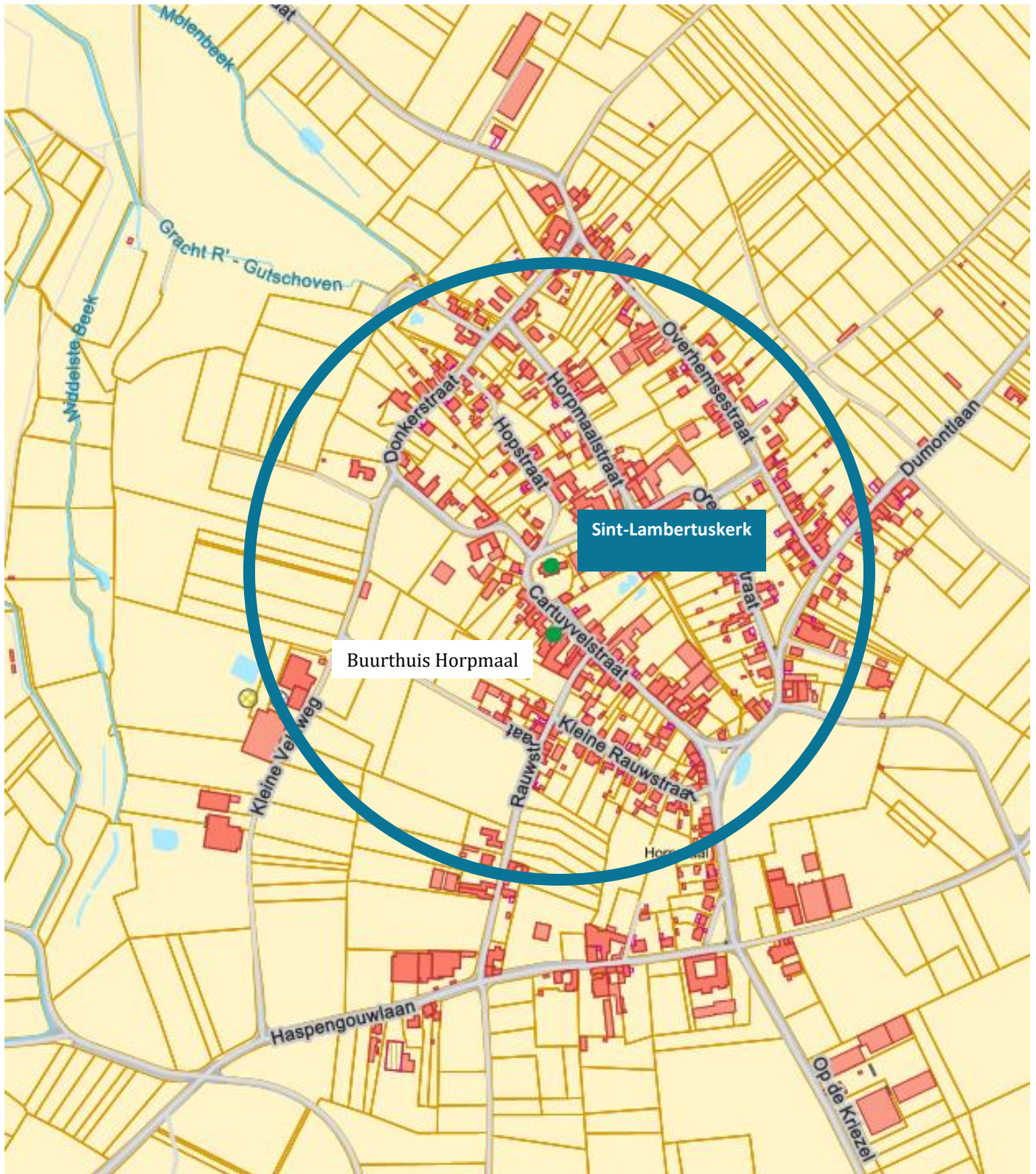
- > Geen station in de buurt – dichtstbijzijnde is Station Tongeren op 12,8 km

> Bus:

- > Halte kerk Horpmaal (naast de kerk)
 - > Lijn 389 (doorkomende rit om 15:53)
 - > Flexvervoer met Hoppin

Voorziening omgeving:

- > Buurthuis Horpmaal

Cirkel in straal van 400 meter

Actueel gebruik

Huidig pastoraal gebruik:

Frequentie erediensten:

- > Geen vieringen meer sinds 2022.

Aantal gelovigen aanwezig in de erediensten:

- > Niet van toepassing

Doopsels:

- > Nee

Communies en vormsels:

- > Nee

Huwelijken:

- > Nee

Uitvaarten:

- > Nee, maar een uitvaart kan op aanvraag.

Andere vieringen/ pastoraal gebruik:

- > Nee

Openingsuren:

- > Kerk gesloten

Niet-pastoraal gebruik:

- > In het verleden werd de kerk opgesteld voor concerten en toeristische doeleinden.

OLV-Boodschapskerk Klein-Gelmen

Identificatie

Geografische ligging:

- > **Adres:** Klein-Gelmenstraat 1, 3800 Heers
- > **Provincie:** Limburg

Plaats in kerkelijke structuur:

- > **Bisdom:** Hasselt
- > **Dekenij:** Sint-Truiden
- > **Federatie:** Heers

Eigenaar: gemeente

Beschermingsstatuut:

- > Aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 01-02-2018
- > Kerk met kerkhof en pastorie aangeduid als beschermd monument sinds 10-02-2004

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Cultuurhistorische waarde

Gebouw:

- > **1000:** melding van een kapel die was opgedragen aan de Onze-Lieve-Vrouw en aan Sint-Eligius.
- > **1560:** verbouwing kerktoren van de kapel.
- > **1796:** Klein-Gelmen werd afgescheiden van de parochie Gelinden en werd het toegevoegd aan de parochie Heers.
- > **1835:** Gerlinden werd een zelfstandige parochie.
- > **1879:** afbraak van de oude kapel.
- > **1881:** bouw nieuwe kerk.

Bron: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/32132>.

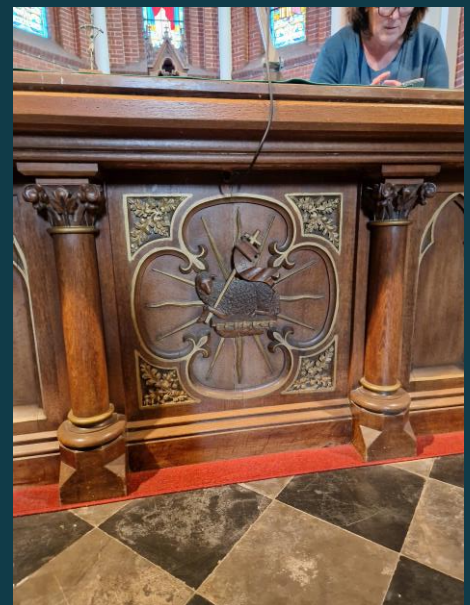
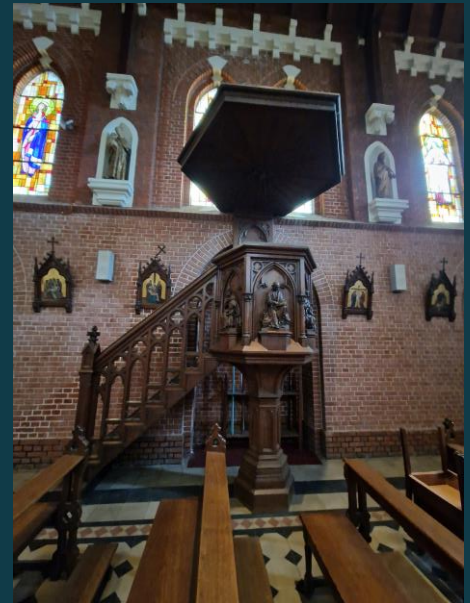
Collectie:

- > De kerk heeft een volledige digitale inventaris. De inventaris werd in 2015 samen met Erfgoed Haspengouw op punt gezet.
Noemenswaardige collectiestukken:
 - > Kruisweg met 14 staties (19^e eeuw).
 - > Processiemaadonna (19de eeuw).
 - > Beeld van Sint-Eligius, gepolychromeerd hout (midden 18de eeuw).
 - > Altaren, communiebank, preekstoel en biechtstoelen van 1886.
 - > Doopvont, hardsteen, gedateerd 1622.
 - > Twee wijwatervaten, hardsteen (eerste helft 19de eeuw).
 - > Neogotische muurschilderingen in het koor.
 - > Gedenksteen onder de toren met datering 1881.

Tradities en devoties:

- > Er zijn geen speciale tradities of andere immateriële aspecten verbonden aan het kerkgebouw.
- > Geen tradities uit het verleden.

- > **Typologie:** Zaalkerk
- > **Stijl:** Neogotiek
- > **Architect:** Isidore Joseph Gérard
- > **Datering:** 1881

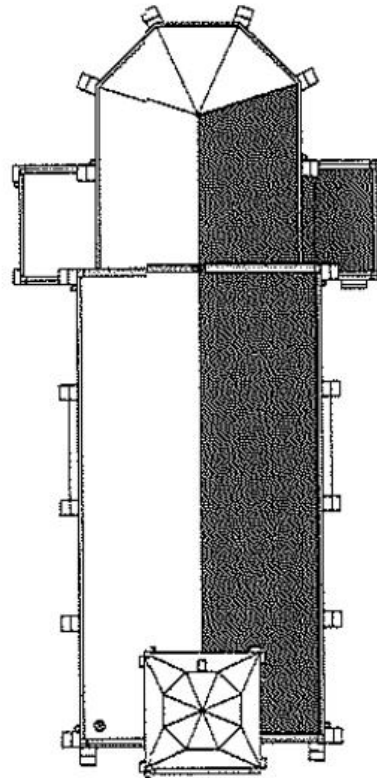
Gebouw & architecturale mogelijkheden

Opbouw:

- > **Type:** Zaalkerk
- > **Bijruimtes:** Bergruimte achteraan kerk en onder de toren. Twee lokalen aan weerszijden van de sacristie.
- > **Opdeelbaarheid:** Het is een neogotische zaalkerk van vier traveeën met ingebouwde westtoren, koor van twee rechte traveeën met driezijdige sluiting en sacristieën tegen beide zijden van de rechte koortraveeën. Compartimentering is mogelijk.

Oppervlakte:

- > 255 m²
- > Aantal stoelen: 100

Voorzieningen:

Sanitair	Ja
Verwarming	Mazoutverwarming
Verlichting	Gloeilampen
Regenwater	Nee
Zonnepanelen	Nee
Keukenvoorzieningen	Nee
Audio	Ja, geluidsinstallatie met microfoon
Beeldscherm	Nee, maar kan worden voorzien
Rolstoeltoegankelijkheid	Nee. Twee treden aan voorzijde
Diefstal- en brandbeveiliging	Nee, wel brandblusapparaten aanwezig
Bliksembeveiliging	Ja
Gsm-operatoren	Nee

Gebouw & architecturale mogelijkheden

Toestand:

Cf. rapport Monumentenwacht:

- > De OLV-Boodschapskerk is aangesloten bij Monumentenwacht.
- > Het meest recente rapport dateert van 2020.
- > De staat van het dak van de toren is zeer slecht. Talrijke lekken zorgen voor zware aantastingen van de houten structuur
- > De goten van de dakwaterafvoer zijn bevuild en verstopt.
- > Er zijn talrijke lekken waardoor de houten dakstructuren inrotten.

Uitgevoerde restauratiewerken:

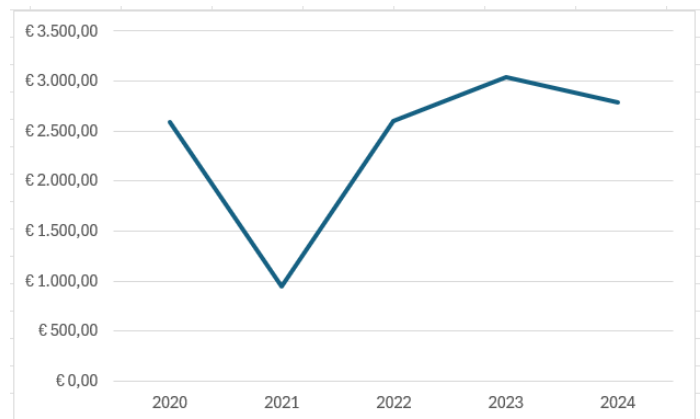
- > 1991: renovatie interieur van de kerk.
- > 2019: werken aan de kerktoren.
- > 2021: stabiliteitswerken aan de gevel en werken aan het dak.

Financiële gegevens:

Gewenste investeringen:

- > Het inspectierapport vestigt de aandacht op de loshangende stenen van de steunbeer naast de inkomdeur van de kerk. De stenen kunnen vallen en vormen een gevaar voor de veiligheid. De inspectie geeft het advies om deze stenen te laten verwijderen. Verder is er nood aan diverse herstellingen (het dak van de toren en de asbestleien van de zuidzijde van de kerk, tezamen met alle goten en afvoeren, schilderwerken, voegwerken, herstellingen aan dekstenen) en de plaatsing van een nieuwe bliksembeveiliging.

Exploitatietoelagen:

Ruimtelijke omgeving

DEMOGRAFIE

Hoeveel inwoners telt Heers? Verjongt de bevolking of vergrijst ze? En hoe divers is de bevolking?

Inzicht in de bevolkingstendensen is essentieel om het beleid uit te tekenen. Zo zal een groei van het aantal kinderen zich eerst laten voelen in de kinderopvang, later in het basisonderwijs en ten slotte in het secundair onderwijs. De vergrijzing van de bevolking op haar beurt creëert een grotere behoefte aan voorzieningen voor ouderen.

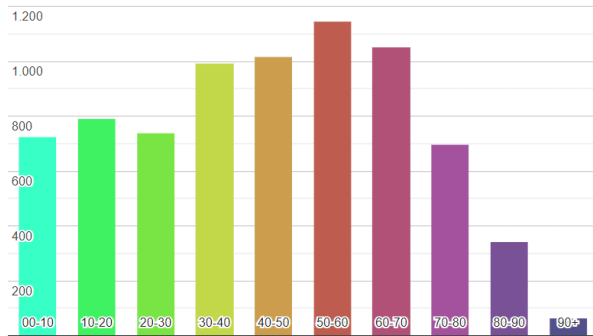
Indicator	Heers	Vlaams Gewest
Bevolking		
Inwonersaantal	7.554	6.774.807
Vreemdelingen	5,0%	10,5%
Personen van buitenlandse herkomst	15,9%	26,3%
Structuur van de bevolking		
Inwoners naar leeftijd		
- jonger dan 19 jaar	20,0%	21,6%
- 20 tot 59 jaar	51,5%	50,6%
- ouder dan 60 jaar	28,5%	27,9%
Groene druk: <i>aantal 0-19-jarigen / aantal 20-64-jarigen</i>	34,3%	37,6%
Grijze druk: <i>aantal 65-plussers / aantal 20-64-jarigen</i>	37,0%	36,8%
Demografische afhankelijkheidsratio: <i>(aantal 0-19-jarigen + aantal 65-plussers) / aantal 20-64-jarigen</i>	71,3%	74,4%
Aantal huishoudens	3.157	2.926.471
Huishoudens naar grootte		
- 1 persoon	27,3%	33,1%
- 2 personen	36,3%	34,0%
- 3 personen	17,2%	13,6%
- 4 of meer personen	19,2%	19,3%
Ontwikkeling van de bevolking		
Aangroei van de bevolking 10 jaar: <i>natuurlijk accres + migratiesaldo</i>	6,2%	6,2%
Natuurlijk accres: <i>aantal geboortes - aantal overlijdens</i>	-1,1 per 1.000 inwoners	-0,6 per 1.000 inwoners
Migratiebewegingen		
- totale inwijking	66,2	65,3
- totale uitwijking	52,2	53,3
- migratiesaldo: <i>aantal inwijkingen - aantal uitwijkingen</i>	14,1	12,0
- migratie-intensiteit: <i>aantal inwijkingen + aantal uitwijkingen</i>	118,4	118,6
	... per 1.000 inwoners	... per 1.000 inwoners
Prognoses		
Prognose inwonersaantal (2040)	7.954	7.100.891
Prognose inwoners naar leeftijd (2040)		
- jonger dan 19 jaar	20,1%	20,4%
- 20 tot 59 jaar	48,4%	48,4%
- ouder dan 60 jaar	31,5%	31,2%
Prognose aantal huishoudens (2040)	3.581	3.167.298
Prognose huishoudens naar grootte (2040)		
- 1 persoon	34,4%	35,6%
- 2 personen	35,5%	33,5%
- 3 personen	12,3%	12,7%
- 4 of meer personen	17,7%	18,2%

Uit: [https://gsminfo.blob.core.windows.net/\\$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf](https://gsminfo.blob.core.windows.net/$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf)

Ruimtelijke omgeving

Sociale indicatoren:

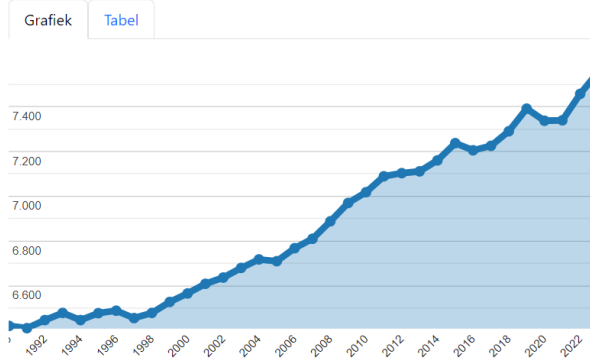
Inwoners naar leeftijd - gemeente Heers [↗](#)

Bevolking, leeftijdsgroepen: aantal en percentage inwoners op 1 januari 2023 per leeftijdscategorie in de gemeente Heers.

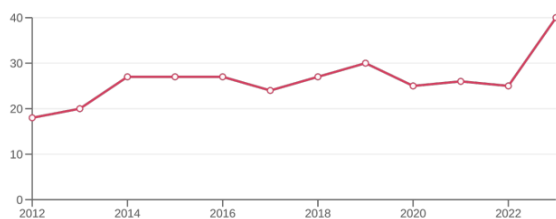
Aantal inwoners per jaar in de gemeente Heers [↗](#)

(grote toename van 18% naar 7.554 inwoners in 2023)

Uit: <https://allecijfers.be/gemeente/heers/>

Aantal meerderjarige nieuwkomers, 2012-2023 (Heers)

Begraafplaats:

- > Actieve begraafplaats rondom de kerk.

Mobiliteit:

> Parking:

- > parking voor de kerk

> Trein:

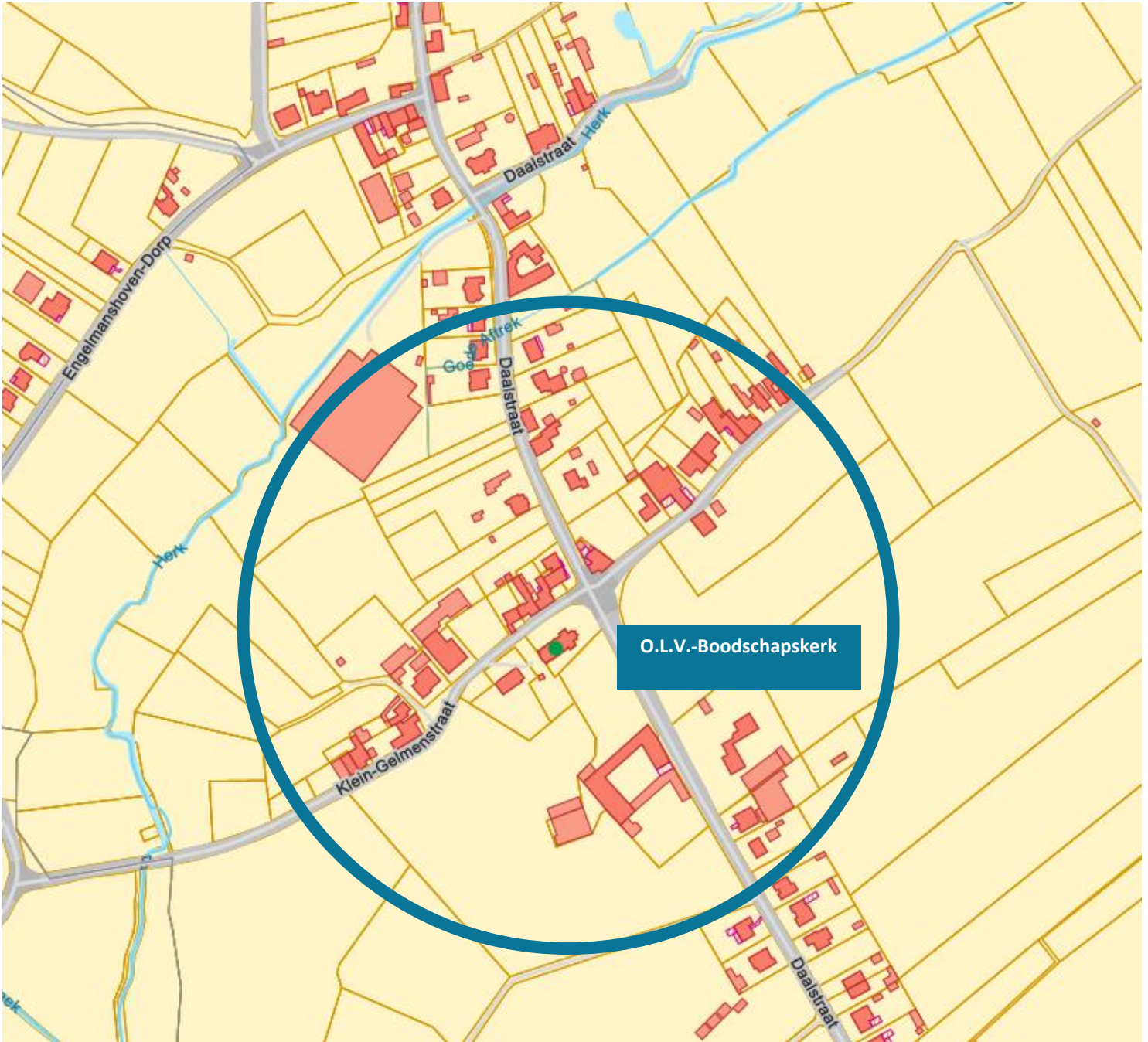
- > Geen station in de buurt – dichtstbijzijnde is Station Sint-Truiden op 11 km

> Bus:

- > Halte Klein-Gelmen kerk (naast de kerk)
- > Flexvervoer met Hoppin

Voorziening omgeving:

- > Geen openbare voorzieningen

Cirkel in straal van 200 meter

Actueel gebruik

Huidig pastoraal gebruik:

Frequentie erediensten:

> Geen vieringen meer.

Aantal gelovigen aanwezig in de erediensten:

> Niet van toepassing

Doopsels:

> Nee

Communies en vormsels:

> Nee

Huwelijken:

> Nee

Uitvaarten:

> Nee

Andere vieringen/ pastoraal gebruik:

> Nee

Openingsuren:

> Kerk gesloten

Niet-pastoraal gebruik:

> In het verleden werd de kerk opgesteld voor culturele en toeristische activiteiten.

Drie-Morenkerk Gutshoven

Identificatie

Geografische ligging:

- > **Adres:** Nieuwe Steenweg, 3870 Heers
- > **Provincie:** Limburg

Plaats in kerkelijke structuur:

- > **Bisdom:** Hasselt
- > **Dekenij:** Sint-Truiden
- > **Federatie:** Heers

Eigenaar: gemeente

Beschermingsstatuut:

- > aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 01-02-2018
- > De kerk met kerkhof, pastorie met tuin en het plein met pomp zijn aangeduid als beschermd monument sinds 13-07-2005

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Cultuurhistorische waarde

Gebouw:

- > **13de eeuw:** bouw van de kerk, waarvan de huidige toren nog rest.
- > **1741:** bouw van de huidige kerk in opdracht van het kapittel van Huy onder pastoraat van J. Bamps.
- > **1873:** bouw van de sacristie.
- > **1898, 1899 en 1903:** werden er aanpassings- en herstellingswerken uitgevoerd.
- > **1921:** restauratie waarbij de toren werd verhoogd met een geleding.
- > **1925:** werd de toren opnieuw hersteld door Foucart. De westgevel van de toren werd opengewerkt met een portaal en vensters. Tevens werd daarbij het oorspronkelijke portaal in de noordgevel gedicht. De doopkapel dateert waarschijnlijk ook uit deze periode.
- > *Bron: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/32069>.*

Collectie:

- > De kerk heeft een volledige digitale inventaris. De inventaris werd samen met Erfgoed Haspengouw op punt gezet.
- > Noemenswaardige collectiestukken:
 - > Hoofdaltaar, dat een schildering van de Calvarieberg bevat, portiekaltaar, gemarmerd hout, barok (eerste helft 18de eeuw).
 - > Zijaltaren: twee portiekaltaren, gemarmerd hout, uit dezelfde periode; het noordaltaar bevat een geklede madonna met kind (18de eeuw).
 - > Zuidaltaar een gepolychromeerd beeld van Sint-Cornelis (eerste helft 18de eeuw), waaronder drie nissen met beelden van de Drie Moren, hout (circa 1600), gerestaureerd in 1968.
 - > Biechtstoel, eik (eerste helft 19de eeuw).
 - > Doopvont, hardsteen met messing deksel (tweede helft 18de eeuw).
 - > Wijwatervat, hardsteen, gedateerd 1651.
 - > Glasramen door J. Peene-Delodder, gedateerd 1926.

Tradities en devoties:

- > Er zijn geen speciale tradities of andere immateriële aspecten verbonden aan het kerkgebouw.
- > Geen tradities uit het verleden.

- > **Typologie:** Zaalkerk
- > **Stijl:** Romaans
- > **Architect:** Joseph Deré, Achille Foucart, Justin Peene-Delodder
- > **Datering:** 1741

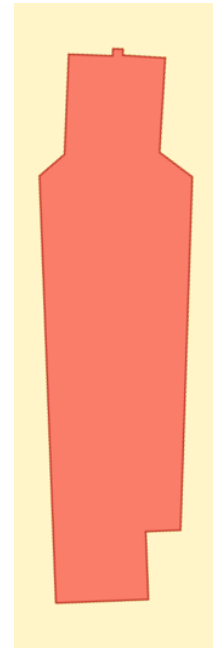
Gebouw & architecturale mogelijkheden

Opbouw:

- > **Type:** Zaalkerk
- > **Bijruimtes:** Bergruimte achteraan kerk en onder de toren.
- > **Opdeelbaarheid:** De plattegrond beschrijft een éénbeukige kerk van vier traveeën met driezijdige koorsluiting, en een voorstaande, vierkante, westtoren, met driezijdige doopkapel aangebouwd tegen de zuidzijde; sacristie aansluitend op de oostkoorzijde. Compartimentering van het schip is niet evident omwille van de beperkte beschikbare ruimte.

Oppervlakte:

- > 223 m²
- > Aantal stoelen: 60

Voorzieningen:

Sanitair	1 toilet in de bergruimte
Verwarming	Mazout
Verlichting	Verlichting door kroonluchters in de kerk
Regenwater	Nee. Goten zijn verouderd
Zonnepanelen	Nee
Keukenvoorzieningen	Nee, enkel een wastafel
Audio	Ja, geluidsinstallatie met meerdere microfoons
Beeldscherm	Nee
Rolstoeltoegankelijkheid	Ja voor de kerk zelf, maar oplossing nodig voor trappen aan de zijde van de straat
Diefstal- en brandbeveiliging	Nee
Bliksembeveiliging	Ja, maar enkel voor de toren via een verouderde installatie
Gsm-operatoren	Nee

Gebouw & architecturale mogelijkheden

Toestand:

Cf. rapport Monumentenwacht:

- > De Drie-Morenkerk is aangesloten bij Monumentenwacht.
- > Het meest recente rapport dateert van 2004.
- > De toestand van de kerk is matig. Regelmatig nazicht van diverse elementen waaronder het dak, de toren, glasramen, het interieur en de klokken wordt sterk aangeraden.

Uitgevoerde restauratiewerken:

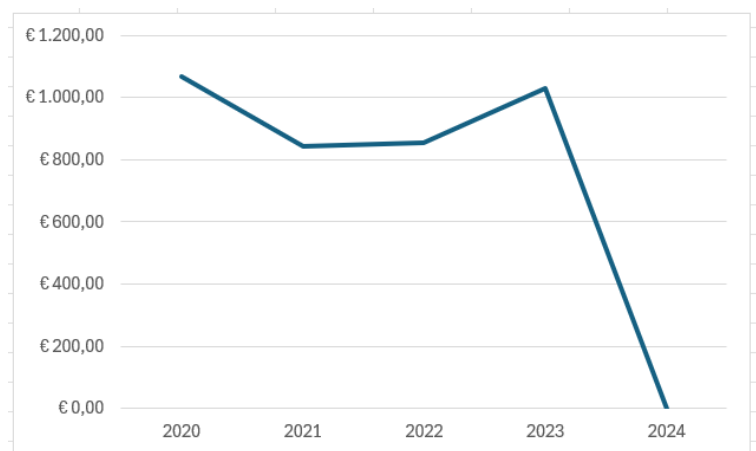
- > **2018:** De windhaan werd teruggeplaatst.

Financiële gegevens:

Gewenste investeringen:

- > Herstellen van alle lekken in de dakbedekkingen. Vernieuwen van gebarsten en verdwenen natuurleien. Herbevestigen scheefgezakte en uitgezakte natuurleien. Voorlopige herstellingen met siliconen moeten worden vermeden. Waar nodig, vernieuwen van de sterk beschadigde bebording.
- > Regelmatig nazicht van de dakbedekkingen en eventueel vervangen van gebroken, losliggende of verdwenen leien.
- > Opvolgen van de scheuren in het muurwerk van de toren.
- > Optimaliseren van de brandbeveiliging in gans het gebouw in overleg met de lokale brandweer.

Exploitatietoelagen:

Ruimtelijke omgeving

DEMOGRAFIE

Hoeveel inwoners telt Heers? Verjongt de bevolking of vergrijst ze? En hoe divers is de bevolking?

Inzicht in de bevolkingstendensen is essentieel om het beleid uit te tekenen. Zo zal een groei van het aantal kinderen zich eerst laten voelen in de kinderopvang, later in het basisonderwijs en ten slotte in het secundair onderwijs. De vergrijzing van de bevolking op haar beurt creëert een grotere behoefte aan voorzieningen voor ouderen.

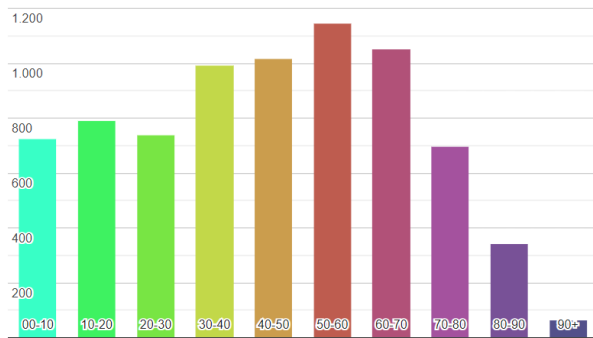
Indicator	Heers	Vlaams Gewest
Bevolking		
Inwonersaantal	7.554	6.774.807
Vreemdelingen	5,0%	10,5%
Personen van buitenlandse herkomst	15,9%	26,3%
Structuur van de bevolking		
Inwoners naar leeftijd		
- jonger dan 19 jaar	20,0%	21,6%
- 20 tot 59 jaar	51,5%	50,6%
- ouder dan 60 jaar	28,5%	27,9%
Groene druk: <i>aantal 0-19-jarigen / aantal 20-64-jarigen</i>	34,3%	37,6%
Grijze druk: <i>aantal 65-plussers / aantal 20-64-jarigen</i>	37,0%	36,8%
Demografische afhankelijkheidsratio: <i>(aantal 0-19-jarigen + aantal 65-plussers) / aantal 20-64-jarigen</i>	71,3%	74,4%
Aantal huishoudens	3.157	2.926.471
Huishoudens naar grootte		
- 1 persoon	27,3%	33,1%
- 2 personen	36,3%	34,0%
- 3 personen	17,2%	13,6%
- 4 of meer personen	19,2%	19,3%
Ontwikkeling van de bevolking		
Aangroei van de bevolking 10 jaar: <i>natuurlijk accres + migratiesaldo</i>	6,2%	6,2%
Natuurlijk accres: <i>aantal geboortes - aantal overlijdens</i>	-1,1 per 1.000 inwoners	-0,6 per 1.000 inwoners
Migratiebewegingen		
- totale inwijking	66,2	65,3
- totale uitwijking	52,2	53,3
- migratiesaldo: <i>aantal inwijkingen - aantal uitwijkingen</i>	14,1	12,0
- migratie-intensiteit: <i>aantal inwijkingen + aantal uitwijkingen</i>	118,4	118,6
	... per 1.000 inwoners	... per 1.000 inwoners
Prognoses		
Prognose inwonersaantal (2040)	7.954	7.100.891
Prognose inwoners naar leeftijd (2040)		
- jonger dan 19 jaar	20,1%	20,4%
- 20 tot 59 jaar	48,4%	48,4%
- ouder dan 60 jaar	31,5%	31,2%
Prognose aantal huishoudens (2040)	3.581	3.167.298
Prognose huishoudens naar grootte (2040)		
- 1 persoon	34,4%	35,6%
- 2 personen	35,5%	33,5%
- 3 personen	12,3%	12,7%
- 4 of meer personen	17,7%	18,2%

Uit: [https://gsminfo.blob.core.windows.net/\\$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf](https://gsminfo.blob.core.windows.net/$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf)

Ruimtelijke omgeving

Sociale indicatoren:

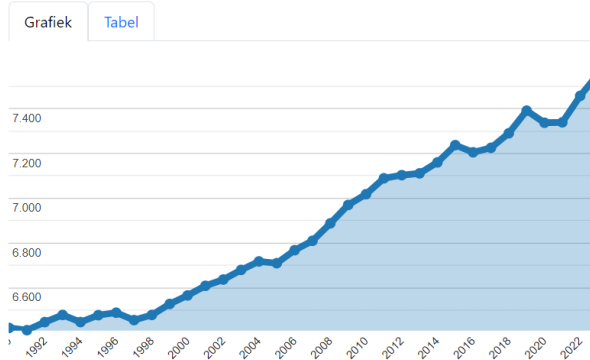
Inwoners naar leeftijd - gemeente Heers [↗](#)

Bevolking, leeftijdsgroepen: aantal en percentage inwoners op 1 januari 2023 per leeftijdscategorie in de gemeente Heers.

Aantal inwoners per jaar in de gemeente Heers [↗](#)

(grote toename van 18% naar 7.554 inwoners in 2023)

Uit: <https://allecijfers.be/gemeente/heers/>

Aantal meerderjarige nieuwkomers, 2012-2023 (Heers)

Begraafplaats:

- > Actieve ommuurde begraafplaats rondom de kerk. Er zijn tevens Belgische oorlogsgraven aanwezig.

Mobiliteit:

- > **Parking:**
 - > parking tegen de muur rond het kerkhof.
- > **Trein:**
 - > Geen station in de buurt – dichtstbijzijnde is Station Tongeren op 12,4 km
- > **Bus:**
 - > Halte Gutshoven kerk (naast de kerk)
 - > Lijn 38, 389, 476, 923 (om het uur tot 16:46)
 - > Flexvervoer met Hoppin

Voorziening omgeving:

- > Geen openbare voorzieningen

Cirkel in straal van 400 meter

Actueel gebruik

Huidig pastoraal gebruik:

Frequentie erediensten:

- > Geen vieringen meer sinds 2023.

Aantal gelovigen aanwezig in de erediensten:

- > Niet van toepassing

Doopsels:

- > Nee

Communies en vormsels:

- > Nee

Huwelijken:

- > Nee

Uitvaarten:

- > Nee

Andere vieringen/ pastoraal gebruik:

- > Nee

Openingsuren:

- > Kerk gesloten

Niet-pastoraal gebruik:

- > De kerk doet momenteel dienst als opslagruimte voor roerend religieus erfgoed.

Sint-Annakerk Mechelen-Bovelingen

Identificatie

Geografische ligging:

- > **Adres:** Darisstraat 6, 3870 Heers
- > **Provincie:** Limburg

Plaats in kerkelijke structuur:

- > **Bisdom:** Hasselt
- > **Dekenij:** Sint-Truiden
- > **Federatie:** Heers

Eigenaar: kerkfabriek

Beschermingsstatuut:

- > aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 01-02-2018
- > De kerk, omgeving en het orgel zijn aangeduid als beschermd monument sinds 13-07-2005

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Cultuurhistorische waarde

Gebouw:

- > **1359:** melding van de bouwvallige staat van het oude romaanse kerkgebouw.
- > **1642:** kerkgebouw werd verwoest door een brand en daarna weer opgebouwd.
- > **1712:** er werd een nieuwe toren gebouwd.
- > **1781-1784:** herstelwerkzaamheden.
- > **1816:** het koor werd herbouwd. De rest van de kerk volgde in 1830.
- > **1910:** de oude kerk werd afgebroken en vervangen door een neogotische kruiskerk op de huidige locatie.
- > *Bron: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/32140>.*

Collectie:

- > Er is nog geen volledige erfgoedinventaris opgemaakt. De fotoclub Heers maakte foto's van stukken. Erfgoed Haspengouw zal hiaten opvullen.
- > Noemenswaardige collectiestukken:
 - > Schilderij met voorstelling van Sint-Anna-ten-Drieën (1772).
 - > Schilderij met voorstelling van Christus aan het kruis (17de of 18de eeuw).
 - > Schilderij met voorstelling van Sint-Martinus die zijn mantel deelt (eerste helft 20ste eeuw).
 - > Gepolychromeerde, houten beelden: Onze-Lieve-Vrouw met Kind (17de eeuw).
 - > Sint- Sebastiaan (17de eeuw).
 - > Sint-Martinus, laatgotisch (1530-1540).
 - > Christus aan het kruis, laatgotisch (1510-1520).
 - > Christus aan het kruis hout (tweede helft 19de eeuw).
 - > Beeldengroep Sint-Anna leert Onze-Lieve-Vrouw lezen (tweede helft 19de eeuw).
 - > Hoofdaltaar naar ontwerp van V. Lenertz, verschillende steensoorten, neogotisch (circa 1913). Dienstaltaar, geschilderd hout (tweede helft 18de eeuw).
 - > Twee zijaltaren, hout (tweede helft 19de eeuw).
 - > Preekstoel met bustes van de evangelisten en hun symbolen in medaillons, eik (eind 18de eeuw).
 - > Twee biechtstoelen van Schoffeniels, eik (midden 18de eeuw), aangekocht in 1779.
 - > Orgel in kast van F. Plugers (tweede helft 18de eeuw).
 - > Doopvont, hardsteen met koper/houten deksel (18de eeuw).
 - > Muurschilderingen aan westgevel als herinnering aan de oorlog 1914-1918 naar ontwerp van A. Huppen (1921).

Tradities en devoties:

- > Er zijn geen speciale tradities of andere immateriële aspecten verbonden aan het kerkgebouw.
- > In het verleden vond er een sacramentsprocessie plaats.

- > **Typologie:** Kruiskerk
- > **Stijl:** Neogotiek
- > **Architect:** Vincent Lenertz, Hyacinth Martens, E. Kühn
- > **Datering:** 1910

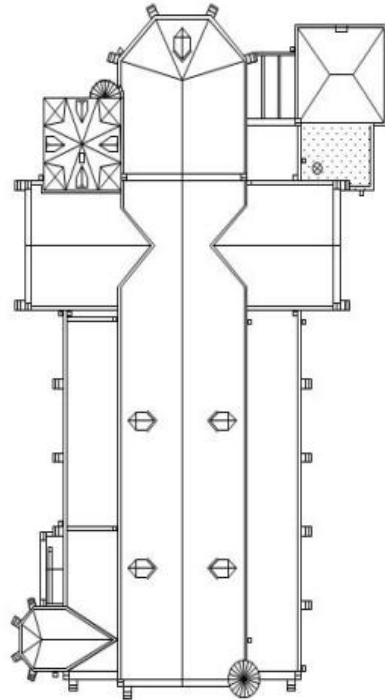
Gebouw & architecturale mogelijkheden

Opbouw:

- > **Type:** Zaalkerk
- > **Bijruimtes:** Sacristie en bergruimte.
- > **Opdeelbaarheid:** De plattegrond beschrijft een driebeukig schip van vijf traveeën, met transept van één travee; koor van één rechte travee met driezijdige sluiting; toren tussen koor en noordtransept; sacristie ten zuidoosten. Het gebouw is opgetrokken in baksteen op een hardstenen plint; rond om rond voorzien van steunberen. Compartimentering mogelijk langs de zuilen. Zij-sacristie wordt als bergruimte gebruikt.

Oppervlakte:

- > 660 m²
- > Aantal stoelen: 300

Voorzieningen:

Sanitair	1 toilet, werd recent vernieuwd
Verwarming	Vloerverwarming (jaren '70) + met bijkomende petroleum blazer (kanon) (er wordt geen minimum temperatuur aangehouden)
Verlichting	Ledverlichting
Regenwater	Nee
Zonnepanelen	Nee
Keukenvoorzieningen	Moderne keuken aanwezig
Audio	Ja, geluidsinstallatie met microfoon
Beeldscherm	Nee
Rolstoeltoegankelijkheid	Ja, toegang mogelijk zonder trappen (schans)
Diefstal- en brandbeveiliging	Nee
Bliksembeveiliging	Ja
Gsm-operatoren	Nee

Gebouw & architecturale mogelijkheden

Toestand:

Cf. rapport Monumentenwacht:

- > De Sint-Annakerk is aangesloten bij Monumentenwacht.
- > Het meest recente rapport dateert van 2017.
- > Als gevolg van een brand in 2016 en een gebrek aan onderhoud, verkeert het gebouw in eerder slechte staat. Een totaalrestauratie is op korte termijn aangewezen.
- > Nood aan repareren van de dakbedekking en de dakwaterafvoer.
- > Draagstructuur restaureren en intussen de zone afzetten met hekwerk.
- > Wespennesten verwijderen.
- > Interieur, muurschildering en orgel laten herstellen.

Uitgevoerde restauratiewerken:

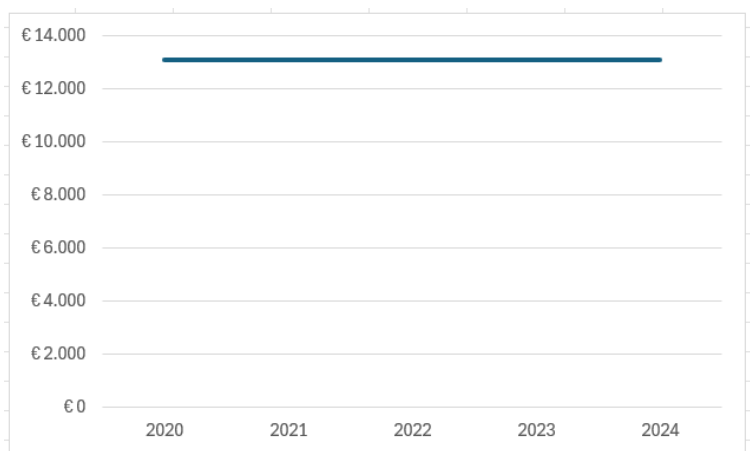
- > 2017: herstellingen van het dak.
- > 2019: restauratie van de muurschildering.
- > 2019: houten structuur vervangen.
- > 2019: restauratie orgel.
- > 2023: diverse herstellingen van het interieur.

Financiële gegevens:

Gewenste investeringen:

- > Dak moet worden aangepakt (vochtproblemen en schade), maar de totale kostprijs werd niet toegekend.

Exploitatietoelagen: € 13.100 (2020-2024)

DEMOGRAFIE

Hoeveel inwoners telt Heers? Verjongt de bevolking of vergrijst ze? En hoe divers is de bevolking?

Inzicht in de bevolkingstendensen is essentieel om het beleid uit te tekenen. Zo zal een groei van het aantal kinderen zich eerst laten voelen in de kinderopvang, later in het basisonderwijs en ten slotte in het secundair onderwijs. De vergrijzing van de bevolking op haar beurt creëert een grotere behoefte aan voorzieningen voor ouderen.

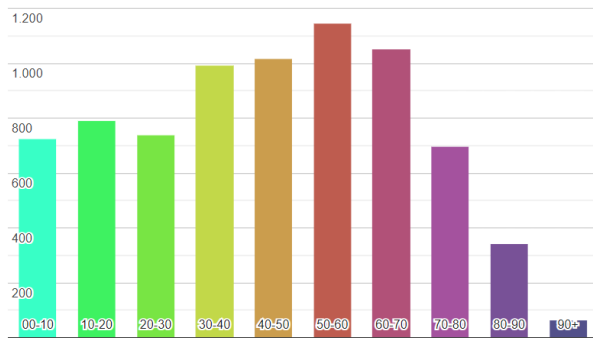
Indicator	Heers	Vlaams Gewest
Bevolking		
Inwonersaantal	7.554	6.774.807
Vreemdelingen	5,0%	10,5%
Personen van buitenlandse herkomst	15,9%	26,3%
Structuur van de bevolking		
Inwoners naar leeftijd		
- jonger dan 19 jaar	20,0%	21,6%
- 20 tot 59 jaar	51,5%	50,6%
- ouder dan 60 jaar	28,5%	27,9%
Groene druk: <i>aantal 0-19-jarigen / aantal 20-64-jarigen</i>	34,3%	37,6%
Grijze druk: <i>aantal 65-plussers / aantal 20-64-jarigen</i>	37,0%	36,8%
Demografische afhankelijkheidsratio: <i>(aantal 0-19-jarigen + aantal 65-plussers) / aantal 20-64-jarigen</i>	71,3%	74,4%
Aantal huishoudens	3.157	2.926.471
Huishoudens naar grootte		
- 1 persoon	27,3%	33,1%
- 2 personen	36,3%	34,0%
- 3 personen	17,2%	13,6%
- 4 of meer personen	19,2%	19,3%
Ontwikkeling van de bevolking		
Aangroei van de bevolking 10 jaar: <i>natuurlijk accres + migratiesaldo</i>	6,2%	6,2%
Natuurlijk accres: <i>aantal geboortes - aantal overlijdens</i>	-1,1 per 1.000 inwoners	-0,6 per 1.000 inwoners
Migratiebewegingen		
- totale inwijking	66,2	65,3
- totale uitwijking	52,2	53,3
- migratiesaldo: <i>aantal inwijkingen - aantal uitwijkingen</i>	14,1	12,0
- migratie-intensiteit: <i>aantal inwijkingen + aantal uitwijkingen</i>	118,4	118,6
	... per 1.000 inwoners	... per 1.000 inwoners
Prognoses		
Prognose inwonersaantal (2040)	7.954	7.100.891
Prognose inwoners naar leeftijd (2040)		
- jonger dan 19 jaar	20,1%	20,4%
- 20 tot 59 jaar	48,4%	48,4%
- ouder dan 60 jaar	31,5%	31,2%
Prognose aantal huishoudens (2040)	3.581	3.167.298
Prognose huishoudens naar grootte (2040)		
- 1 persoon	34,4%	35,6%
- 2 personen	35,5%	33,5%
- 3 personen	12,3%	12,7%
- 4 of meer personen	17,7%	18,2%

Uit: [https://gsminfo.blob.core.windows.net/\\$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf](https://gsminfo.blob.core.windows.net/$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf)

Ruimtelijke omgeving

Sociale indicatoren:

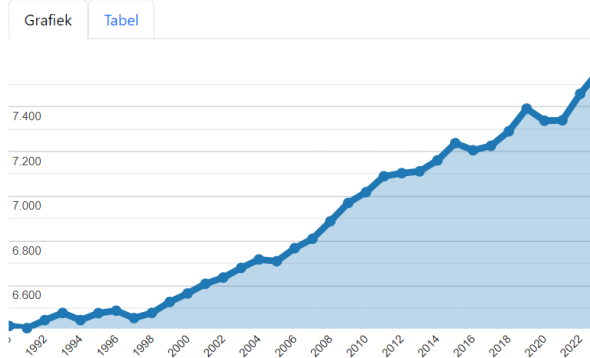
Inwoners naar leeftijd - gemeente Heers [↗](#)

Bevolking, leeftijdsgroepen: aantal en percentage inwoners op 1 januari 2023 per leeftijdscategorie in de gemeente Heers.

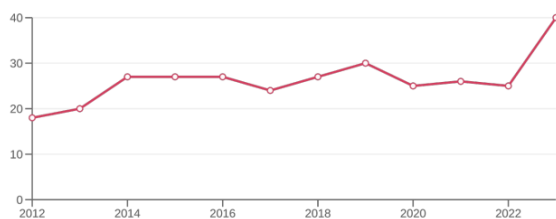
Aantal inwoners per jaar in de gemeente Heers [↗](#)

(grote toename van 18% naar 7.554 inwoners in 2023)

Uit: <https://allecijfers.be/gemeente/heers/>

Aantal meerderjarige nieuwkomers, 2012-2023 (Heers)

Begraafplaats:

- > Actieve begraafplaats aan het kruispunt tegenover de kerk. Er zijn tevens Belgische oorlogsgraven aanwezig.

Mobiliteit:

- > **Parking:**
 - > Ruime parkeerplaats voor de kerk.
- > **Trein:**
 - > Geen station in de buurt – dichtstbijzijnde is Station Waremmes op 5 km
- > **Bus (halte op 80 meter):**
 - > Halte Mechelen-Bovelingen Darisstraat
 - > Lijn 924 (tweemaal per dag)
 - > Flexvervoer met Hoppin

Voorziening omgeving:

- > Buurthuis Mechelen-Bovelingen
- > Begraafplaats Bovelingen
- > Vrije Basisschool Kers & Pit

Cirkel in straal van 400 meter

Actueel gebruik

Huidig pastoraal gebruik:

Frequentie erediensten:

- > Geen vieringen meer

Aantal gelovigen aanwezig in de erediensten:

- > Niet van toepassing

Doopsels:

- > Nee

Communies en vormsels:

- > Nee

Huwelijken:

- > Nee (wel als de vraag zou gesteld worden)

Uitvaarten:

- > Ja

Andere vieringen/ pastoraal gebruik:

- > Schoolvieringen

Openingsuren:

- > Enkel open op verzoek

Niet-pastoraal gebruik:

- > Fietsroute bij kapel op enkele honderden meters van kerk.
- > De kerkfabriek wenst de kerk te gebruiken als een kerkelijke aula en ruimte voor uitvaarten met koffietafel.

Sint-Quirinuskerk Rukkelingen-Loon

Identificatie

Geografische ligging:

- > **Adres:** Pastoriestraat 4, 3870 Heers
- > **Provincie:** Limburg

Plaats in kerkelijke structuur:

- > **Bisdom:** Hasselt
- > **Dekenij:** Sint-Truiden
- > **Federatie:** Heers

Eigenaar: gemeente

Beschermingsstatuut:

- > Aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 01-02-2018
- > Het orgel is aangeduid als beschermd monument sinds 15-12-2003

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Cultuurhistorische waarde

Gebouw:

- > **Tweede helft van de 17de eeuw:** melding van een ruïne van de oude kerk een ruïne. De kerk werd vermoedelijk in de Dertigjarige Oorlog verwoest door Lorreinse troepen.
 - > **1712:** het schip van de kerk werd heropgebouwd en ook het koor werd hersteld.
 - > **1839-1842:** afbraak van de oude kerk en bouw van een nieuw gebouw naar het ontwerp van Léon Jaminé uit Hasselt. Dit gebeurde onder het pastoraat van G. Plevoets en was op dezelfde plaats, maar het gebouw werd niet meer georiënteerd opgetrokken.
 - > **1937:** de kerk werd door K. Gessler vergroot met een transept en een doopkapel.
- > *Bron: <https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/32184>.*

Collectie:

- > Er is een oude gedigitaliseerde inventaris voorhanden.
- > Noemenswaardige collectiestukken:
 - > Kruisweg, schilderijen op doek (midden 19de eeuw).
 - > Beeldengroep Piëta, gepolychromeerd hout, laatgotisch, Meester van de Calvarie van Fize-le-Marsal (1520-1530).
 - > Beeld van Sint-Quirinus, geschilderd hout (eerste helft 19de eeuw).
 - > Beeld van Onze-Lieve-Vrouw met Kind, geschilderd hout (eerste helft 18de eeuw).
 - > Hoofdaltaar, marmer en messing, door Dehin, Luik (eerste kwart 20ste eeuw).
 - > Onze-Lieve-Vrouwealtaar, marmer (circa 1840).
 - > Biechtstoelen, eik (midden 19de eeuw). Doopvont, hardsteen, deksel hout en messing (eerste helft 19de eeuw).
 - > Orgel door A. Clerinx, Sint-Truiden (1847).
 - > Kerkbanken (derde en vierde kwart 18de eeuw).

Tradities en devoties:

- > Er zijn geen speciale tradities of andere immateriële aspecten verbonden aan het kerkgebouw.
- > Geen tradities uit het verleden.

- > **Typologie:** Zaalkerk
- > **Stijl:** Neoclassicisme
- > **Architect:** Karel Gessler, Lambert jr. Jaminé
- > **Datering:** 1839-1842

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

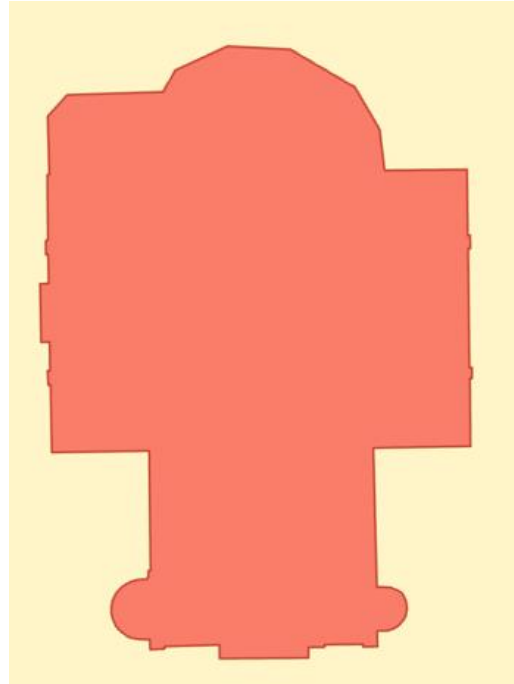
Gebouw & architecturale mogelijkheden

Opbouw:

- > **Type:** Zaalkerk
- > **Bijruimtes:** Doopkapel, sacristie en bergruimte.
- > **Opdeelbaarheid:** De kerk heeft vijf traveeën met ingebouwde toren aan de oostzijde en halfrond koor; ronde traptoren tegen de eerste travee aan de noordzijde; ruim, aangebouwd transept van drie traveeën, en ronde doopkapel in de eerste travee aan de zuidzijde. Recente sacristie tegen de zuidzijde van het koor. Compartimentering is mogelijk. Verschillende kleine ruimtes aanwezig. Zijkapel wordt gebruikt als bergruimte.

Oppervlakte:

- > 435 m²
- > Aantal stoelen: 150

Voorzieningen:

Sanitair	Nee, alleen wateraansluiting, kleine boiler aanwezig.
Verwarming	Luchtverwarming geïnstalleerd in 2014
Verlichting	Gloeilampen in de kerk
Regenwater	Nee
Zonnepanelen	Nee
Keukenvoorzieningen	Nee
Audio	Geluidsinstallatie met microfoon
Beeldscherm	Nee
Rolstoeltoegankelijkheid	Nee. Trappen aanwezig, buitenkant verlicht.
Diefstal- en brandbeveiliging	Nee
Bliksembeveiliging	Ja
Gsm-operatoren	Nee

Gebouw & architecturale mogelijkheden

Toestand:

Cf. rapport Monumentenwacht:

- > De Sint-Quirinuskerk is aangesloten bij Monumentenwacht.
- > Het meest recente rapport dateert van 2021.
- > Het zijn in de eerste plaats de daken van de kerk die de nodige aandacht vragen. Hier zijn verschillende lekken op te merken waardoor ook gevolgschade ontstaat aan de onderliggende houten structuren en het gepleisterde gewelf. Een restauratie van het dak en de goten is nodig om een verdere goede instandhouding te garanderen.
- > Daarna kan men andere delen zoals de glas-inloodramen en het interieur aanpakken. De dakrestauratie is eveneens een goed moment om de bereikbaarheid en toegankelijkheid van zolders, goten en dakvlakken te verbeteren zodat inspecties en herstellingen in de toekomst eenvoudiger en veiliger kunnen plaatsvinden.
- > Daarnaast vestigt MW in haar rapport de aandacht op een goede opvolging van de noodzakelijke onderhoudswerken zoals het kuisen van dakgoten, het tijdig herstellen van lekken en het verven van houten en metalen onderdelen aan de buitenzijde van het gebouw.

Uitgevoerde restauratiewerken:

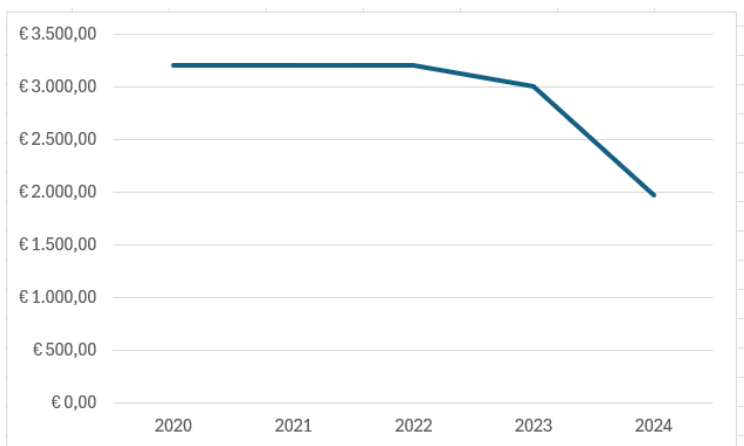
- > 2018: Dakgoot aangepakt, plaatsing bliksemafleider.
- > 2018: vernieuwing dak twee zijtoentjes.
- > 2023: scheurmeters geplaatst, controle iedere 3 maanden.

Financiële gegevens:

Gewenste investeringen:

- > Controle op houtworm
- > Aanpakken scheur in muur
- > Vernieuwing van het dak

Exploitatietoelagen:

DEMOGRAFIE

Hoeveel inwoners telt Heers? Verjongt de bevolking of vergrijst ze? En hoe divers is de bevolking?

Inzicht in de bevolkingstendensen is essentieel om het beleid uit te tekenen. Zo zal een groei van het aantal kinderen zich eerst laten voelen in de kinderopvang, later in het basisonderwijs en ten slotte in het secundair onderwijs. De vergrijzing van de bevolking op haar beurt creëert een grotere behoefte aan voorzieningen voor ouderen.

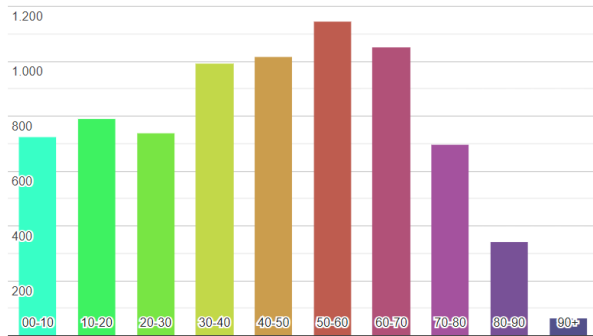
Indicator	Heers	Vlaams Gewest
Bevolking		
Inwonersaantal	7.554	6.774.807
Vreemdelingen	5,0%	10,5%
Personen van buitenlandse herkomst	15,9%	26,3%
Structuur van de bevolking		
Inwoners naar leeftijd		
- jonger dan 19 jaar	20,0%	21,6%
- 20 tot 59 jaar	51,5%	50,6%
- ouder dan 60 jaar	28,5%	27,9%
Groene druk: <i>aantal 0-19-jarigen / aantal 20-64-jarigen</i>	34,3%	37,6%
Grijze druk: <i>aantal 65-plussers / aantal 20-64-jarigen</i>	37,0%	36,8%
Demografische afhankelijkheidsratio: <i>(aantal 0-19-jarigen + aantal 65-plussers) / aantal 20-64-jarigen</i>	71,3%	74,4%
Aantal huishoudens	3.157	2.926.471
Huishoudens naar grootte		
- 1 persoon	27,3%	33,1%
- 2 personen	36,3%	34,0%
- 3 personen	17,2%	13,6%
- 4 of meer personen	19,2%	19,3%
Ontwikkeling van de bevolking		
Aangroei van de bevolking 10 jaar: <i>natuurlijk accres + migratiesaldo</i>	6,2%	6,2%
Natuurlijk accres: <i>aantal geboortes - aantal overlijdens</i>	-1,1 per 1.000 inwoners	-0,6 per 1.000 inwoners
Migratiebewegingen		
- totale inwijking	66,2	65,3
- totale uitwijking	52,2	53,3
- migratiesaldo: <i>aantal inwijkingen - aantal uitwijkingen</i>	14,1	12,0
- migratie-intensiteit: <i>aantal inwijkingen + aantal uitwijkingen</i>	118,4	118,6
	... per 1.000 inwoners	... per 1.000 inwoners
Prognoses		
Prognose inwonersaantal (2040)	7.954	7.100.891
Prognose inwoners naar leeftijd (2040)		
- jonger dan 19 jaar	20,1%	20,4%
- 20 tot 59 jaar	48,4%	48,4%
- ouder dan 60 jaar	31,5%	31,2%
Prognose aantal huishoudens (2040)	3.581	3.167.298
Prognose huishoudens naar grootte (2040)		
- 1 persoon	34,4%	35,6%
- 2 personen	35,5%	33,5%
- 3 personen	12,3%	12,7%
- 4 of meer personen	17,7%	18,2%

Uit: [https://gsminfo.blob.core.windows.net/\\$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf](https://gsminfo.blob.core.windows.net/$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf)

Ruimtelijke omgeving

Sociale indicatoren:

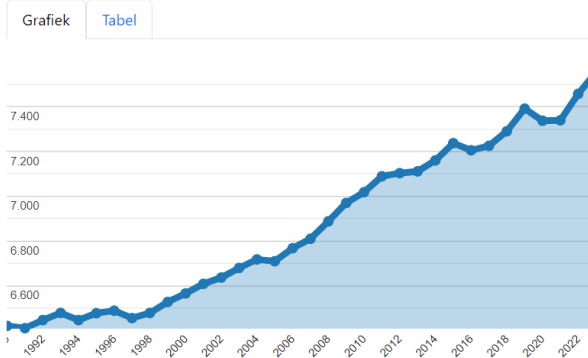
Inwoners naar leeftijd - gemeente Heers [↗](#)

Bevolking, leeftijdsgroepen: aantal en percentage inwoners op 1 januari 2023 per leeftijdscategorie in de gemeente Heers.

Aantal inwoners per jaar in de gemeente Heers [↗](#)

(grote toename van 18% naar 7.554 inwoners in 2023)

Uit: <https://allecijfers.be/gemeente/heers/>

Aantal meerderjarige nieuwkomers, 2012-2023 (Heers)

Begraafplaats:

- > Actieve begraafplaats rond de kerk.

Mobiliteit:

- > **Parking:**
 - > Geen.
- > **Trein:**
 - > Geen station in de buurt – dichtstbijzijnde is Station Sint-Truiden op 15,6 km
- > **Bus (halte naast de kerk):**
 - > Halte Rukkelingen-Loon kerk
 - > Lijn 924 (om het uur)
 - > Flexvervoer met Hoppin

Voorziening omgeving:

- > Buurthuis Rukkelingen-Loon

Cirkel in straal van 300 meter

Actueel gebruik

Huidig pastoraal gebruik:

Frequentie erediensten:

> Geen erediensten meer

Doopsels:

> Nee

Huwelijken:

> Nee

Andere vieringen/ pastoraal gebruik:

> Nee

Aantal gelovigen aanwezig in de erediensten:

> Niet van toepassing

Communies en vormsels:

> Nee

Uitvaarten:

> Enkel op aanvraag, maar
moeilijk gelet op het
poetswerk

Openingsuren:

> Enkel op aanvraag

Niet-pastoraal gebruik:

> Niet van toepassing.

Sint-Stefanuskerk Batsheers

Identificatie

Geografische ligging:

- > **Adres:** Batsheersstraat 8, 3870 Heers
- > **Provincie:** Limburg

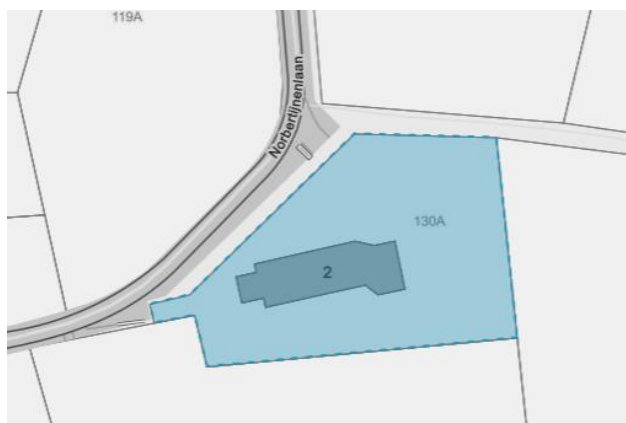
Plaats in kerkelijke structuur:

- > **Bisdom:** Hasselt
- > **Dekenij:** Sint-Truiden
- > **Federatie:** Heers

Eigenaar: gemeente

Beschermingsstatuut:

- > Kerk met kerkhof aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 01-02-2018
- > Kerk, kerkhof en toegangstrap zijn aangeduid als beschermd monument sinds 13-07-2005

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Cultuurhistorische waarde

Gebouw:

- > **1712:** melding dat de oude kerk in slechte staat is.
- > **1727-1728:** bouw van de huidige kerk in opdracht van de abdij van Averbode.
- > 1771-1778: bouw van de nieuwe pastorie.

Bron: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/32066>.

Collectie:

- > De digitale erfgoedinventaris werd in 2016 geactualiseerd.
- > Noemenswaardige collectiestukken:
 - > Schilderijen met voorstelling van de Marteldood van Sint-Stephanus (17de-eeuw), de Aanbidding der Wijzen (doek, 17de-eeuws).
 - > Laatgotisch, Luiks beeld van Sint-Stephanus in gepolychromeerd hout (circa 1530);
 - > Eikenhouten meubilair, waaronder een altaar met paneel met Lam Gods (eerste helft 19de eeuw), een communiebank (18de-eeuws), een preekstoel (circa 1625, gerestaureerd circa 1955) en een biechtstoel (eerste helft 19de eeuw).
 - > Kalkstenen doopvont (eerste helft 18de eeuw).
 - > Grafstenen van Jean de Montferrant (+ 1672) met blazoen en vier kwartieren, van Vannes, meier van Batsheers (+ 1636) en zijn echtgenote Catharina Boux, met alliantiewapen.

Tradities en devoties:

- > Er zijn geen speciale tradities of andere immateriële aspecten verbonden aan het kerkgebouw.
- > De patroonviering vond voor het laatst plaats in 2019.

- > **Typologie:** Zaalkerk
- > **Stijl:** Classicisme
- > **Architect:** Onbekend
- > **Datering:** 1727-1728

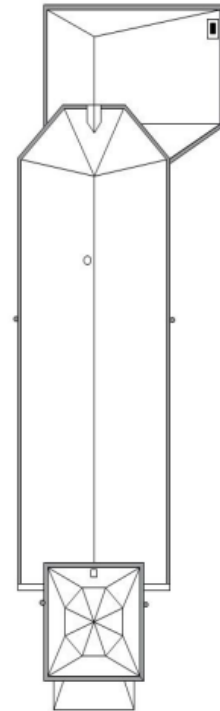
Gebouw & architecturale mogelijkheden

Opbouw:

- > **Type:** Zaalkerk
- > **Bijruimtes:** Aangebouwde sacristie en bergruimte.
- > **Opdeelbaarheid:** De Sint-Stephanuskerk is een sobere zaalkerk, met een schip van drie traveeën, een ingebouwde westtoren en koor met driezijdige sluiting en een ten oosten aangebouwde sacristie. Opdeling hoofdruimte is niet aangewezen omwille van de beperkte beschikbare ruimte. Er is een bergruimte achteraan.

Oppervlakte:

- > 163 m²
- > Aantal stoelen: 40

Voorzieningen:

Sanitair	Nee, geen wateraansluiting. Enkel regenwater.
Verwarming	Verouderde gasverwarming
Verlichting	Licht werkt, maar lampen kunnen niet vervangen worden. Hiervoor is een loopbrug noodzakelijk.
Regenwater	Nee
Zonnepanelen	Nee
Keukenvoorzieningen	Nee
Audio	Geluidsinstallatie met microfoon
Beeldscherm	Nee
Rolstoeltoegankelijkheid	Zijgang langs de poort is toegankelijk voor rolstoelgebruikers.
Diefstal- en brandbeveiliging	Brandblusser aanwezig
Bliksembeveiliging	Ja
Gsm-operatoren	Nee

Gebouw & architecturale mogelijkheden

Toestand:

Cf. rapport Monumentenwacht:

- > De Sint-Stefanuskerk is aangesloten bij de Monumentenwacht.
- > Het meest recente rapport dateert van 2018.
- > De algemene toestand van de kerk is redelijk. Het dak van de toren moet worden hersteld. Verder zijn er een hele reeks kleinere aanbevelingen.
- > De dakbedekking en dakgoten zijn aan reparatie toe.
- > De zolder en de draagstructuur moeten worden gerestaureerd.

Uitgevoerde restauratiewerken:

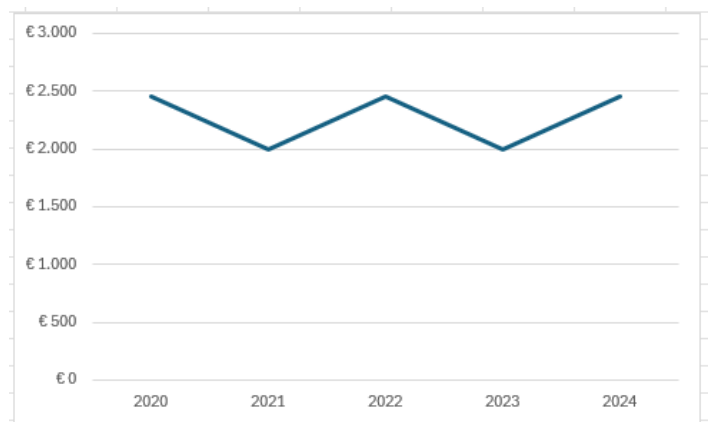
- > 2018: herstellen van de dakbedekking en onderhouden van de goten.
- > 2020: verbetering van de vochthuishouding van het muurwerk en plaatsing van een bliksemafleider.
- > 2023: scheurmeters geplaatst, controle iedere 3 maanden.

Financiële gegevens:

Gewenste investeringen:

- > Vochtproblemen in de muur.
- > Extra investeringen vanuit de gemeente gevraagd.
- > Bliksemafleider moet worden geplaatst.

Exploitatietoelagen:

Ruimtelijke omgeving

DEMOGRAFIE

Hoeveel inwoners telt Heers? Verjongt de bevolking of vergrijst ze? En hoe divers is de bevolking?

Inzicht in de bevolkingstendensen is essentieel om het beleid uit te tekenen. Zo zal een groei van het aantal kinderen zich eerst laten voelen in de kinderopvang, later in het basisonderwijs en ten slotte in het secundair onderwijs. De vergrijzing van de bevolking op haar beurt creëert een grotere behoefte aan voorzieningen voor ouderen.

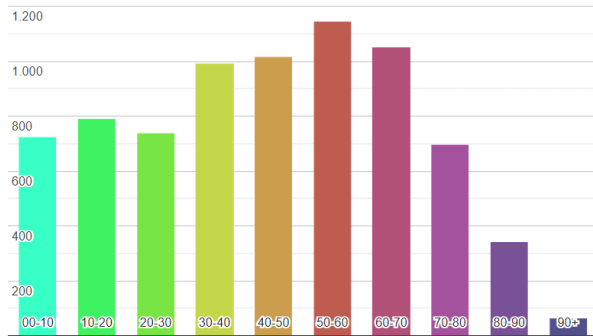
Indicator	Heers	Vlaams Gewest
Bevolking		
Inwonersaantal	7.554	6.774.807
Vreemdelingen	5,0%	10,5%
Personen van buitenlandse herkomst	15,9%	26,3%
Structuur van de bevolking		
Inwoners naar leeftijd		
- jonger dan 19 jaar	20,0%	21,6%
- 20 tot 59 jaar	51,5%	50,6%
- ouder dan 60 jaar	28,5%	27,9%
Groene druk: <i>aantal 0-19-jarigen / aantal 20-64-jarigen</i>	34,3%	37,6%
Grijze druk: <i>aantal 65-plussers / aantal 20-64-jarigen</i>	37,0%	36,8%
Demografische afhankelijkheidsratio: <i>(aantal 0-19-jarigen + aantal 65-plussers) / aantal 20-64-jarigen</i>	71,3%	74,4%
Aantal huishoudens	3.157	2.926.471
Huishoudens naar grootte		
- 1 persoon	27,3%	33,1%
- 2 personen	36,3%	34,0%
- 3 personen	17,2%	13,6%
- 4 of meer personen	19,2%	19,3%
Ontwikkeling van de bevolking		
Aangroei van de bevolking 10 jaar: <i>natuurlijk accres + migratiesaldo</i>	6,2%	6,2%
Natuurlijk accres: <i>aantal geboortes - aantal overlijdens</i>	-1,1 per 1.000 inwoners	-0,6 per 1.000 inwoners
Migratiebewegingen		
- totale inwijking	66,2	65,3
- totale uitwijking	52,2	53,3
- migratiesaldo: <i>aantal inwijkingen - aantal uitwijkingen</i>	14,1	12,0
- migratie-intensiteit: <i>aantal inwijkingen + aantal uitwijkingen</i>	118,4	118,6
	... per 1.000 inwoners	... per 1.000 inwoners
Prognoses		
Prognose inwonersaantal (2040)	7.954	7.100.891
Prognose inwoners naar leeftijd (2040)		
- jonger dan 19 jaar	20,1%	20,4%
- 20 tot 59 jaar	48,4%	48,4%
- ouder dan 60 jaar	31,5%	31,2%
Prognose aantal huishoudens (2040)	3.581	3.167.298
Prognose huishoudens naar grootte (2040)		
- 1 persoon	34,4%	35,6%
- 2 personen	35,5%	33,5%
- 3 personen	12,3%	12,7%
- 4 of meer personen	17,7%	18,2%

Uit: [https://gsminfo.blob.core.windows.net/\\$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf](https://gsminfo.blob.core.windows.net/$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf)

Ruimtelijke omgeving

Sociale indicatoren:

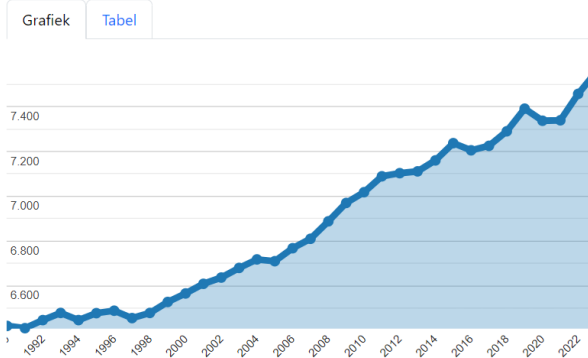
Inwoners naar leeftijd - gemeente Heers [↗](#)

Bevolking, leeftijdsgroepen: aantal en percentage inwoners op 1 januari 2023 per leeftijdscategorie in de gemeente Heers.

Aantal inwoners per jaar in de gemeente Heers [↗](#)

(grote toename van 18% naar 7.554 inwoners in 2023)

Uit: <https://allecijfers.be/gemeente/heers/>

Aantal meerderjarige nieuwkomers, 2012-2023 (Heers)

Begraafplaats:

- > Actieve begraafplaats rond de kerk.

Mobiliteit:

> Parking:

- > Enkele parkeerplaatsen tegen de muur van het kerkhof.

> Trein:

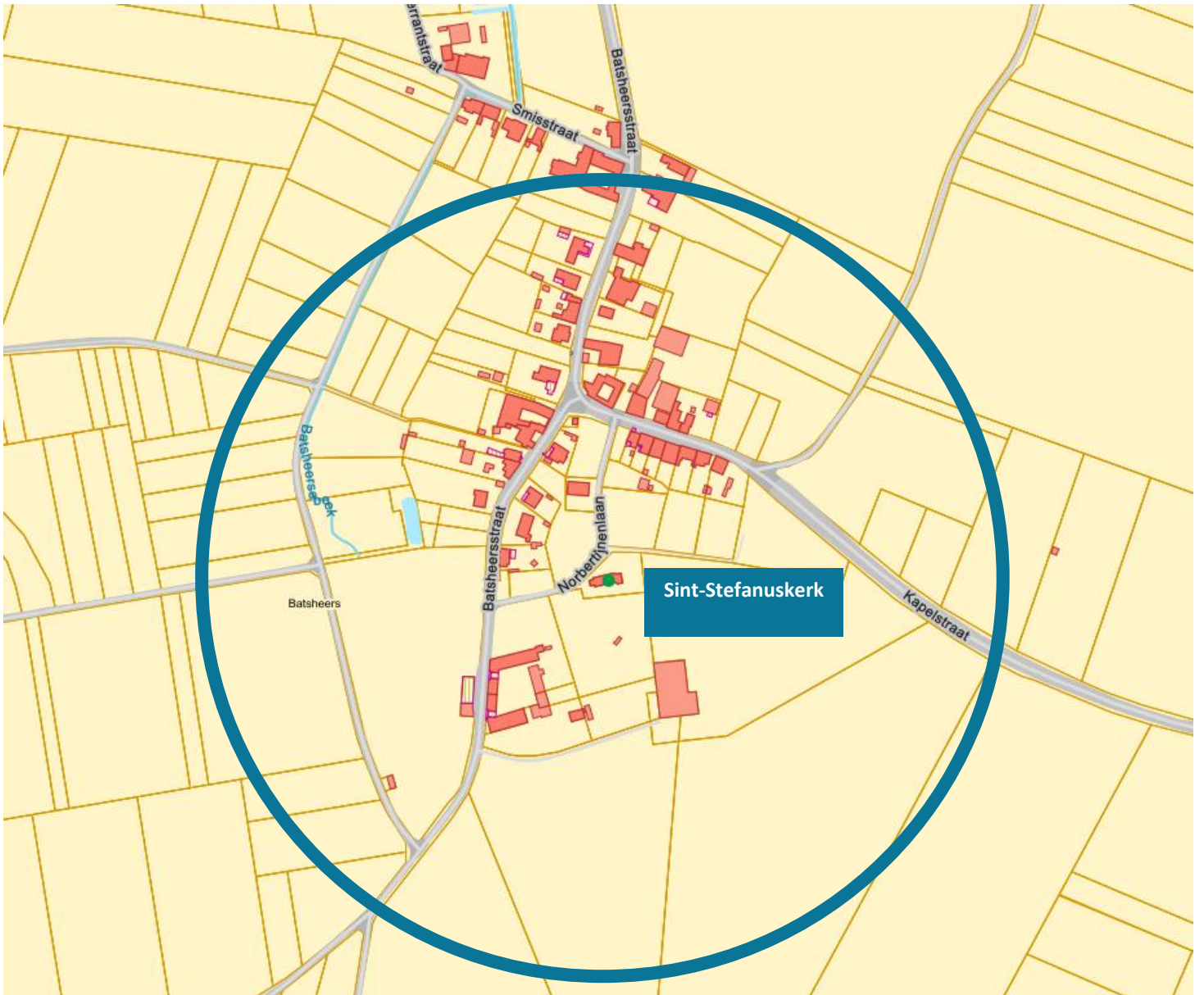
- > Geen station in de buurt – dichtstbijzijnde is Station Sint-Truiden op 13,7 km

> Bus:

- > Halte Batsheers Kapelstraat (180 m stappen)
 - > Lijn 924 (tweemaal per dag)
 - > Flexvervoer met Hoppin

Voorziening (in ruime) omgeving:

- > Geen openbare voorzieningen.

Cirkel in straal van 300 meter

Actueel gebruik

Huidig pastoraal gebruik:

Frequentie erediensten:

- > Geen erediensten meer

Aantal gelovigen aanwezig in de erediensten:

- > Niet van toepassing

Doopsels:

- > Nee

Communies en vormsels:

- > Nee

Huwelijken:

- > Nee

Uitvaarten:

- > Enkel op aanvraag, maar de laatste uitvaart vond plaats in 2022.

Andere vieringen/ pastoraal gebruik:

- > Nee
- > Laatste patroonviering vond plaats in 2019.

Openingsuren:

- > Niet van toepassing

Niet-pastoraal gebruik:

- > Veldbloementocht met halte in de kerk.
- > Lezingen heemkundige kring en kunsttentoonstellingen.
- > Muziekruinte en (voor)leeszaal.

Sint-Martinuskerk Heers

Identificatie

Geografische ligging:

- > **Adres:** Weerstandersstraat 1, 3870 Heers
- > **Provincie:** Limburg

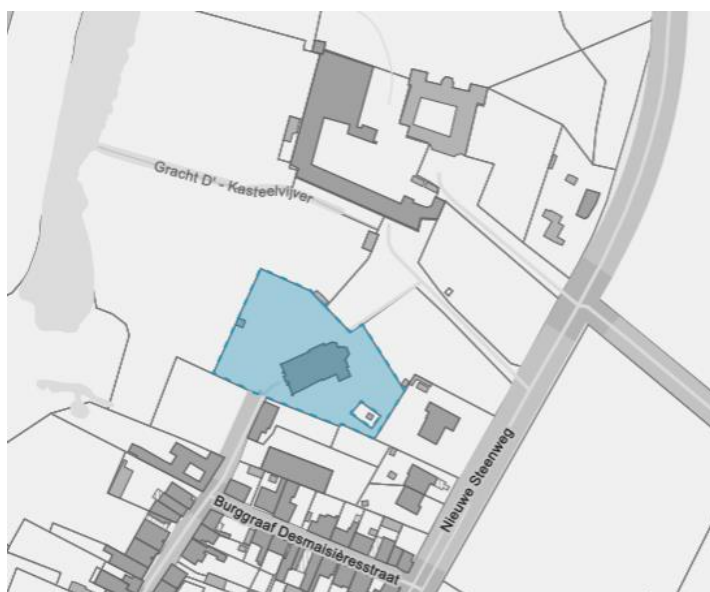
Plaats in kerkelijke structuur:

- > **Bisdom:** Hasselt
- > **Dekenij:** Sint-Truiden
- > **Federatie:** Heers

Eigenaar: gemeente

Beschermingsstatuut:

- > Aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 01-02-2018
- > Het koor is aangeduid als beschermd monument sinds 03-07-1942
- > Het orgel is aangeduid als beschermd monument sinds 15-12-2003
- > Deel van de aanduiding als beschermd stads- of dorpsgezicht Parochiekerk Sint-Martinus, pastorie en kasteel en omgeving sinds 03-07-1981.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Cultuurhistorische waarde

Gebouw:

- > **15de eeuw:** uitbreiding van de bestaande kerk met een koor in laatgotische stijl door de tiendheffer van de kerk, de Sint-Laurentabdij in Luik.
- > **1660:** restauratie van het koor in opdracht van de abt.
- > **1728-1729:** melding van bouwvallige zijbeuken.
- > **1730:** heropbouw van de zijbeuken.
- > **1749 of 1750:** kerktoeren door bliksem getroffen, waarbij de toeren en de zijbeuken zwaar beschadigd raken.
- > **1751:** heropbouw van de toeren.
- > **1768-1772:** heropbouw van het schip, waarbij het koor en de zijbeuken werden hersteld.
- > **1913:** afbraak van de toeren en het schip en bouw van het huidige gebouw. In 1935 ging men over op de afwerking van het interieur. Tevens werd toen het koor gerestaureerd, waarbij tevens de zijkooren gebouwd werden.
- > *Bron: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/32053>.*

Collectie:

- > Digitale erfgoedinventaris opgemaakt door EC Haspengouw.
- > Noemenswaardige collectiestukken:
 - > Schilderij met voorstelling van de Verrijzenis, toegeschreven aan Suvee (Brugge - eind 18de eeuw), begin jaren 1950 gerestaureerd door Leegenhoek.
 - > Retabel op het noordzijaltaar met in het midden de Geboorte van Christus, op de zijluiken respectievelijk de Boodschap en de Aanbidding der Wijzen (1614).
 - > Schilderij met voorstelling van Christus aan het Kruis tussen twee moordenaars (1650), gerestaureerd begin jaren 1950.
 - > Geschilderde kruisweg door C. Wauters uit Boom (1869).
 - > Beeld van Onze-Lieve-Vrouw met Kind, hout (1711).
 - > Beeld van Sint-Gillis, geschilderd hout (18de eeuw).
 - > Crucifix, hout (19de eeuw). Reliëf met voorstelling van Sint-Nicolaas van Mira, hout (18de eeuw). Reliëf in de wand van de doopkapel, hardsteen, met voorstelling van Calvarie (15de eeuw).
 - > Hoofdaltaar, marmer, witte steen en koperplaat (1934).
 - > Zijaltaren, marmer (begin 17de eeuw). Communiebank, zwart marmer en brons (1934). Preekstoel, marmer en brons (1934).
 - > Doopvont, roodmarmer met wapens van de families de Rivière en de Merode en deksel van messing (1749).
 - > Orgel van Clerinx, Sint-Truiden (eerste helft 19de eeuw).
 - > Neogotische muurschildering op de triomfboog. Glasramen door Ganton-Defoin van Gent (1930-40). Neoclassicistisch stucwerk in het oratorium.

Tradities en devoties:

- > Twee sacramentsprocessies.

- > **Typologie:** Zuilkerk
- > **Stijl:** Gotiek en Neogotiek
- > **Architect:** Mathieu Christiaens, Raymond Lemaire, Paul Stevens
- > **Datering:** 1913

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

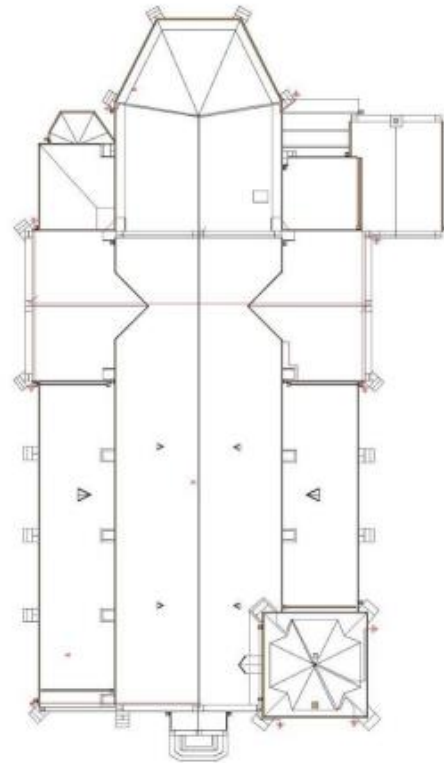
Gebouw & architecturale mogelijkheden

Opbouw:

- > **Type:** Zaalkerk
- > **Bijruimtes:** Sacristie, oratorium, bergruimte en grafkelder onder het oratorium.
- > **Opdeelbaarheid:** De plattegrond beschrijft een driebeukig schip van vier traveeën met transept van één travee, toren aan de zuidzijde van de westgevel, een koor van twee rechte traveeën met driezijdige sluiting, sacristie aan de zuidzijde van het koor, en 18de-eeuws oratorium van de kasteelheren van Heers tussen het transept en de rechte koortravee. Compartimentering is mogelijk, maar aangezien Sint-Martinus aangeduid is als centrumkerk is een opdeling van de ruimte niet aan de orde.

Oppervlakte:

- > 656 m²
- > Aantal stoelen: 420

Voorzieningen:

Sanitair	1 toilet in de sacristie
Verwarming	Gasverwarming
Verlichting	Ledverlichting
Regenwater	Nee
Zonnepanelen	Nee
Keukenvoorzieningen	Nee
Audio	Geluidsinstallatie met microfoon
Beeldscherm	Nee
Rolstoeltoegankelijkheid	Ja, langs de zijingang
Diefstal- en brandbeveiliging	Brandblusser aanwezig
Bliksembeveiliging	Ja
Gsm-operatoren	Nee

Gebouw & architecturale mogelijkheden

Toestand:

Cf. rapport Monumentenwacht:

- > De Sint-Martinuskerk is aangesloten bij Monumentenwacht.
- > Het meest recente rapport dateert van 2023.
- > De algemene toestand van de kerk is goed. Buiten een aantal algemene aanbevelingen had Monumentenwacht geen opmerkingen.

Uitgevoerde restauratiewerken:

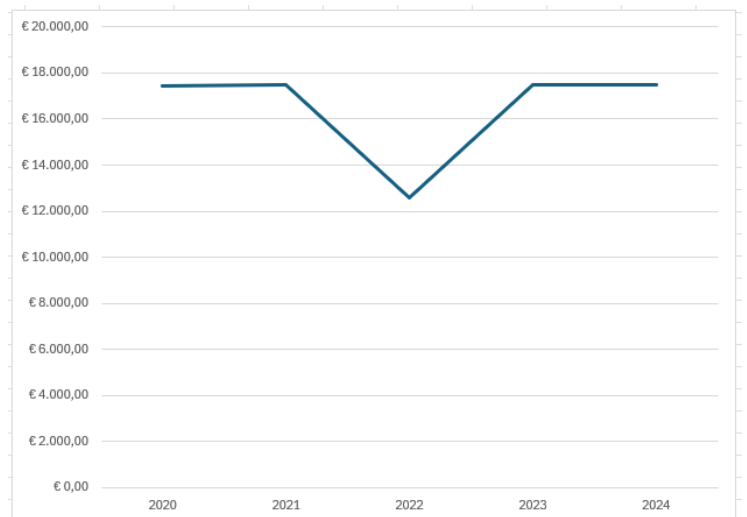
- > 2022: herstellingswerken aan de balkenstructuur en start van de restauratie van het orgel.
- > 2023: herstellen van de dakbedekking en de gebroken leien. Regenwaterafvoer herstellen.

Financiële gegevens:

Gewenste investeringen:

- > Vraag aan gemeente voor een investering van 97.000 euro voor de finale fase van de restauratie van het orgel.
- > Leien op het dak moeten worden nagekeken, alsook het buitenschrijnwerk.
- > Onderhoud van het orgel in 2025-2026

Exploitatietoelagen:

DEMOGRAFIE

Hoeveel inwoners telt Heers? Verjongt de bevolking of vergrijst ze? En hoe divers is de bevolking?

Inzicht in de bevolkingstendensen is essentieel om het beleid uit te tekenen. Zo zal een groei van het aantal kinderen zich eerst laten voelen in de kinderopvang, later in het basisonderwijs en ten slotte in het secundair onderwijs. De vergrijzing van de bevolking op haar beurt creëert een grotere behoefte aan voorzieningen voor ouderen.

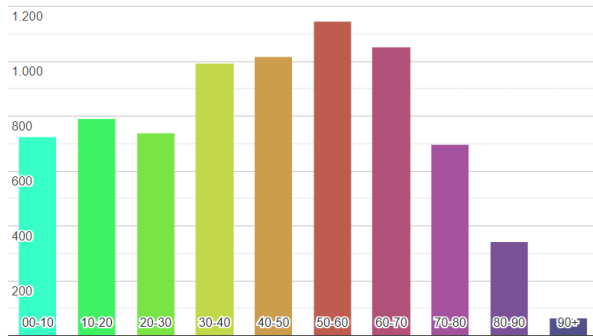
Indicator	Heers	Vlaams Gewest
Bevolking		
Inwonersaantal	7.554	6.774.807
Vreemdelingen	5,0%	10,5%
Personen van buitenlandse herkomst	15,9%	26,3%
Structuur van de bevolking		
Inwoners naar leeftijd		
- jonger dan 19 jaar	20,0%	21,6%
- 20 tot 59 jaar	51,5%	50,6%
- ouder dan 60 jaar	28,5%	27,9%
Groene druk: <i>aantal 0-19-jarigen / aantal 20-64-jarigen</i>	34,3%	37,6%
Grijze druk: <i>aantal 65-plussers / aantal 20-64-jarigen</i>	37,0%	36,8%
Demografische afhankelijkheidsratio: <i>(aantal 0-19-jarigen + aantal 65-plussers) / aantal 20-64-jarigen</i>	71,3%	74,4%
Aantal huishoudens	3.157	2.926.471
Huishoudens naar grootte		
- 1 persoon	27,3%	33,1%
- 2 personen	36,3%	34,0%
- 3 personen	17,2%	13,6%
- 4 of meer personen	19,2%	19,3%
Ontwikkeling van de bevolking		
Aangroei van de bevolking 10 jaar: <i>natuurlijk accres + migratiesaldo</i>	6,2%	6,2%
Natuurlijk accres: <i>aantal geboortes - aantal overlijdens</i>	-1,1 per 1.000 inwoners	-0,6 per 1.000 inwoners
Migratiebewegingen		
- totale inwijking	66,2	65,3
- totale uitwijking	52,2	53,3
- migratiesaldo: <i>aantal inwijkingen - aantal uitwijkingen</i>	14,1	12,0
- migratie-intensiteit: <i>aantal inwijkingen + aantal uitwijkingen</i>	118,4	118,6
	... per 1.000 inwoners	... per 1.000 inwoners
Prognoses		
Prognose inwonersaantal (2040)	7.954	7.100.891
Prognose inwoners naar leeftijd (2040)		
- jonger dan 19 jaar	20,1%	20,4%
- 20 tot 59 jaar	48,4%	48,4%
- ouder dan 60 jaar	31,5%	31,2%
Prognose aantal huishoudens (2040)	3.581	3.167.298
Prognose huishoudens naar grootte (2040)		
- 1 persoon	34,4%	35,6%
- 2 personen	35,5%	33,5%
- 3 personen	12,3%	12,7%
- 4 of meer personen	17,7%	18,2%

Uit: [https://gsminfo.blob.core.windows.net/\\$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf](https://gsminfo.blob.core.windows.net/$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf)

Ruimtelijke omgeving

Sociale indicatoren:

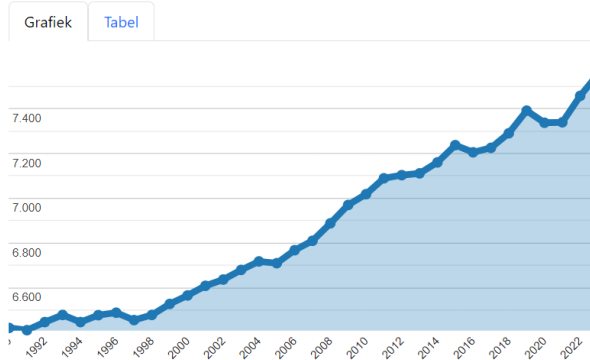
Inwoners naar leeftijd - gemeente Heers [↗](#)

Bevolking, leeftijdsgroepen: aantal en percentage inwoners op 1 januari 2023 per leeftijdscategorie in de gemeente Heers.

Aantal inwoners per jaar in de gemeente Heers [↗](#)

(grote toename van 18% naar 7.554 inwoners in 2023)

Uit: <https://allecijfers.be/gemeente/heers/>

Aantal meerderjarige nieuwkomers, 2012-2023 (Heers)

Begraafplaats:

- > Actieve begraafplaats rond de kerk.

Mobiliteit:

> Parking:

- > Ruime parking voor de kerk.

> Trein:

- > Geen station in de buurt – dichtstbijzijnde is Station Sint-Truiden op 13,3 km

> Bus:

- > Halte Heers Sporthal (190 m stappen)
 - > Lijn 38, 389, 476, 923 (om het uur)
 - > Flexvervoer met Hoppin

Voorziening (in ruime) omgeving:

- > Kasteel van Heers
- > Buurthuis 'T Paenhuijs
- > Sporthal Heers
- > VBS Kers & Pit
- > Gemeentehuis Heers
- > Bibliotheek Heers
- > WZC Berkenhof

Cirkel in straal van 400 meter

Actueel gebruik

Huidig pastoraal gebruik:

Frequentie erediensten:

- > Eucharistie iedere zondag om 10u.

Aantal gelovigen aanwezig in de erediensten:

- > 30 – 40 aanwezigen.

Doopsels:

- > Steeds op de eerste zondag van de maand.

Communies en vormsels:

- > Ja

Huwelijken:

- > Ja

Uitvaarten:

- > Ja

Andere vieringen/ pastoraal gebruik:

- > Mogelijk.

Openingsuren:

- > Niet open buiten de uren van de eredienst

Niet-pastoraal gebruik:

- > In de centrumkerk worden reeds concerten en tentoonstellingen georganiseerd.
- > Vanuit kasteel werd in het verleden de vraag gesteld of zij kerk voor activiteiten kunnen gebruiken.
- > In 2021 vond de opname van een CD van barokensemble Musica Gloria plaats in de kerk.

OLV-Tenhemelopnemingskerk Veulen

Identificatie

Geografische ligging:

- > **Adres:** Nieuwe Steenweg 139, 3870 Heers
- > **Provincie:** Limburg

Plaats in kerkelijke structuur:

- > **Bisdom:** Hasselt
- > **Dekenij:** Sint-Truiden
- > **Federatie:** Heers

Eigenaar: gemeente

Beschermingsstatuut:

- > Kerk met kerkhof aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 01-02-2018
- > Kerk met kerkhofmuur aangeduid als beschermd monument sinds 09-03-1999
- > Kerk zonder zijbeuken aangeduid als beschermd monument sinds 19-01-1935
- > Deel van de aanduiding als beschermd stads- of dorpsgezicht kerk en kerkhof sinds 09-03-1999.

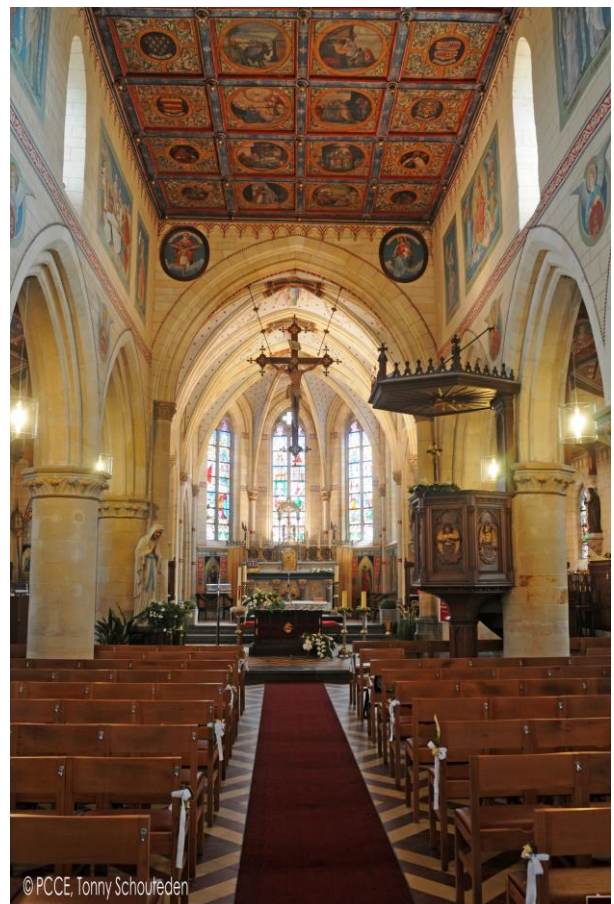

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

© PCCE, Tonny Schouteden

Cultuurhistorische waarde

Gebouw:

- > **13de eeuw:** melding van het oudste kerkgebouw van Veulen. De onderbouw van de huidige toren stamt wellicht van dit gebouw.
- > **1450:** Veulen werd een zelfstandige parochie.
- > **1450-1460:** verbouwing van de kerk. Gotische resten en de middenbeuk stammen van deze periode.
- > **1606:** vergroting van de zijkapel.
- > **1609:** restauratie van de toren.
- > **1776:** herstelwerkzaamheden aan de kerk en de toren. Tevens wordt er begonnen met de bouw van een tweede zijbeuk (in 1835 afgewerkt).
- > **1861:** hardstenen plint en nieuwe kroonlijsten aan de toren. Bouw van de muur rond het kerkhof.
- > **1910:** restauratie en vergroting van het gebouw. Daarbij werden de zijbeuken afgebroken en vervangen, waarbij er een pseudo-transept wordt toegevoegd. Ook werd het koor vervangen door een groter dat voorzien is van twee kapellen en een naast de sacristie gelegen oratorium. Tevens wordt de oude kerkhofmuur afgebroken en komt daarvoor in de plaats de huidige kerkhofmuur.

Bron: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/84221>.

Collectie:

- > Digitale erfgoedinventaris opgemaakt door EC Haspengouw.
Noemenswaardige collectiestukken:
 - > Schilderij met portret van gravin Marie d'Argenteau, in eiken omlijsting, gesculpteerd (1627), Schilderij met voorstelling van het blazoen van de familie d'Argenteaux, paneel (circa 1700), Beschildering van de zoldering van de middenbeuk met voorstelling van twintig taferelen uit het leven van OLV, Evangelisten en Kerkvaders, en zestien blazoenen van de geslachten van de familie d'Argenteau de Veulen (1627), Geschilderde kruisweg (1923), Schilderingen op de zoldering van de zijbeuken (1912).
 - > Beeld van Sint-Anna-ten-Drieën (sacristie), gothico-renaissance (circa 1550), Beeld van Sint-Apollonia, Brussels, laat-gotisch (1510-1520), Beeld van Sin-Rochus (begin 20ste eeuw), Beeld van Johannes de Doper, laatgotisch, Brussels (1510-1520), Beeld van Sint-Franciscus Hironymus (eind 18de eeuw), Beeld van Sint-Antonius van Padua (begin 20ste eeuw), Beeld van OLV van Smarten (20ste eeuw), Gekleed OLV-beeld, gedateerd 1620.

Tradities en devoties:

- > Er zijn geen speciale tradities of andere immateriële aspecten verbonden aan het kerkgebouw.
- > In het verleden waren er sacramentsprocessies.

- > **Typologie:** Kruisbasiliek
- > **Stijl:** Gotiek, Neogotiek en Romaans
- > **Architect:** Vincent Lenertz, Hyacinth Martens
- > **Datering:** 1450-1460

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

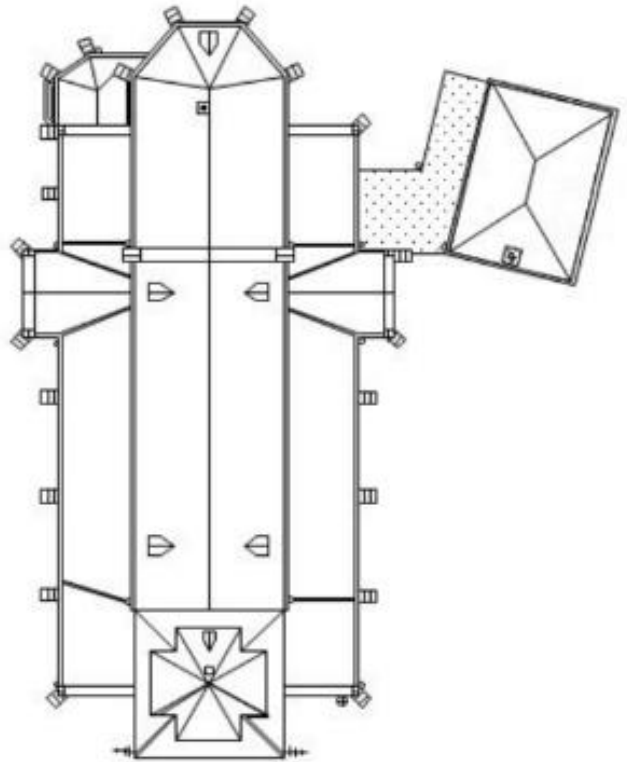
Gebouw & architecturale mogelijkheden

Opbouw:

- > **Type:** Kruisbasiliek
- > **Bijruimtes:** Sacristie, oratorium en bergruimte.
- > **Opdeelbaarheid:** In zijn huidige vorm is de kerk een kruisbasiliek, waarvan de plattegrond een driebeukig schip van vier traveeën beschrijft met gedeeltelijk ingebouwde westtoren, transept van één travee, koor van twee rechte traveeën en driezijdige sluiting, zijkoren van twee traveeën aan weerszijde van het koor, sacristie aan de zuidzijde van het koor en oratorium aan de noordzijde, aansluitend bij het zijkoor. Compartimentering is mogelijk langs de zuilen. Daarnaast beschikt de kerk tevens over verschillende kleinere ruimtes.

Oppervlakte:

- > 408,7 m²
- > Aantal stoelen: 150

Voorzieningen:

Sanitair	Ja, 1 vernieuwd toilet aanwezig
Verwarming	Gasverwarming
Verlichting	Ledverlichting
Regenwater	Nee
Zonnepanelen	Nee
Keukenvoorzieningen	Nee
Audio	Geluidsinstallatie met microfoon
Beeldscherm	Nee
Rolstoeltoegankelijkheid	Ja, via schans mogelijk om via kerkhof de kerk binnen te gaan.
Diefstal- en brandbeveiliging	Brandblusser aanwezig
Bliksembeveiliging	Ja
Gsm-operatoren	Nee

Gebouw & architecturale mogelijkheden

Toestand:

Cf. rapport Monumentenwacht:

- > De OLV-Tenhemelopnemingskerk is aangesloten bij de Monumentenwacht.
- > Het meest recente rapport dateert van 2017.
- > De kerk verkeert over het algemeen in een goede staat. De dakvlakken van de toren moeten worden aangepakt. Daar ontbreken verschillende leien en tal van leien zijn uitgeschoven. De overige dakvlakken zijn in orde. De naden van de zinken goten moeten wel de nodige aandacht krijgen. Enkele naden zijn gescheurd. Verschillende oude herstellingen staan opnieuw open of zijn gescheurd. Daarnaast zijn er nog kleinere aanbevelingen.

Uitgevoerde restauratiewerken:

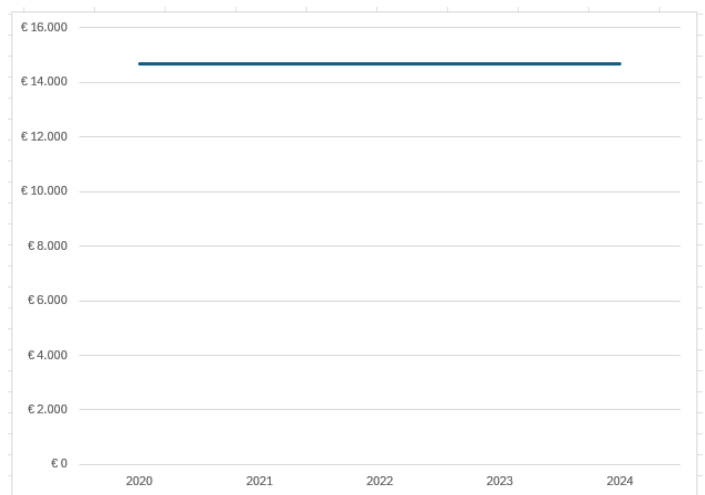
- > 2017: werken aan het dak.
- > 2019: regenafvoerpijpen koppelen op de riolering.
- > 2020: monitoring van de stabiliteit van de toren.

Financiële gegevens:

Gewenste investeringen:

- > Vraag aan gemeente voor een investering van 400.000 euro voor dakwerken.
- > Ramen in sacristie moeten vervangen worden.

Exploitatietoelagen:

DEMOGRAFIE

Hoeveel inwoners telt Heers? Verjongt de bevolking of vergrijst ze? En hoe divers is de bevolking?

Inzicht in de bevolkingstendensen is essentieel om het beleid uit te tekenen. Zo zal een groei van het aantal kinderen zich eerst laten voelen in de kinderopvang, later in het basisonderwijs en ten slotte in het secundair onderwijs. De vergrijzing van de bevolking op haar beurt creëert een grotere behoefte aan voorzieningen voor ouderen.

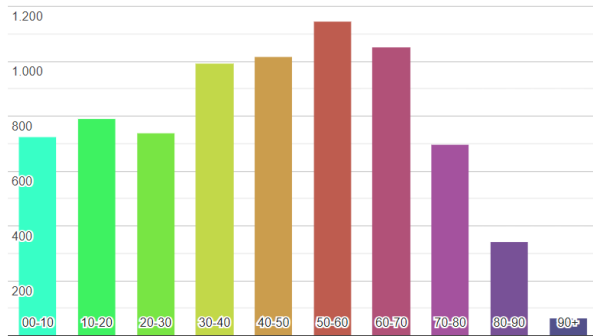
Indicator	Heers	Vlaams Gewest
Bevolking		
Inwonersaantal	7.554	6.774.807
Vreemdelingen	5,0%	10,5%
Personen van buitenlandse herkomst	15,9%	26,3%
Structuur van de bevolking		
Inwoners naar leeftijd		
- jonger dan 19 jaar	20,0%	21,6%
- 20 tot 59 jaar	51,5%	50,6%
- ouder dan 60 jaar	28,5%	27,9%
Groene druk: <i>aantal 0-19-jarigen / aantal 20-64-jarigen</i>	34,3%	37,6%
Grijze druk: <i>aantal 65-plussers / aantal 20-64-jarigen</i>	37,0%	36,8%
Demografische afhankelijkheidsratio: <i>(aantal 0-19-jarigen + aantal 65-plussers) / aantal 20-64-jarigen</i>	71,3%	74,4%
Aantal huishoudens	3.157	2.926.471
Huishoudens naar grootte		
- 1 persoon	27,3%	33,1%
- 2 personen	36,3%	34,0%
- 3 personen	17,2%	13,6%
- 4 of meer personen	19,2%	19,3%
Ontwikkeling van de bevolking		
Aangroei van de bevolking 10 jaar: <i>natuurlijk accres + migratiesaldo</i>	6,2%	6,2%
Natuurlijk accres: <i>aantal geboortes - aantal overlijdens</i>	-1,1 per 1.000 inwoners	-0,6 per 1.000 inwoners
Migratiebewegingen		
- totale inwijking	66,2	65,3
- totale uitwijking	52,2	53,3
- migratiesaldo: <i>aantal inwijkingen - aantal uitwijkingen</i>	14,1	12,0
- migratie-intensiteit: <i>aantal inwijkingen + aantal uitwijkingen</i>	118,4	118,6
	... per 1.000 inwoners	... per 1.000 inwoners
Prognoses		
Prognose inwonersaantal (2040)	7.954	7.100.891
Prognose inwoners naar leeftijd (2040)		
- jonger dan 19 jaar	20,1%	20,4%
- 20 tot 59 jaar	48,4%	48,4%
- ouder dan 60 jaar	31,5%	31,2%
Prognose aantal huishoudens (2040)	3.581	3.167.298
Prognose huishoudens naar grootte (2040)		
- 1 persoon	34,4%	35,6%
- 2 personen	35,5%	33,5%
- 3 personen	12,3%	12,7%
- 4 of meer personen	17,7%	18,2%

Uit: [https://gsminfo.blob.core.windows.net/\\$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf](https://gsminfo.blob.core.windows.net/$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf)

Ruimtelijke omgeving

Sociale indicatoren:

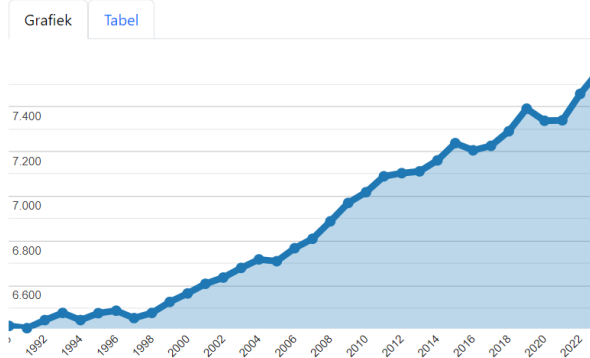
Inwoners naar leeftijd - gemeente Heers [↗](#)

Bevolking, leeftijdsgroepen: aantal en percentage inwoners op 1 januari 2023 per leeftijdscategorie in de gemeente Heers.

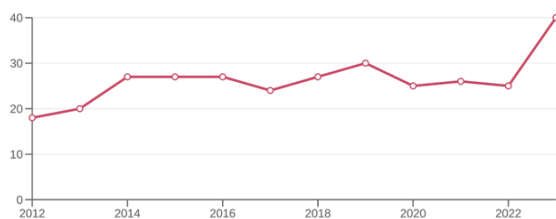
Aantal inwoners per jaar in de gemeente Heers [↗](#)

(grote toename van 18% naar 7.554 inwoners in 2023)

Uit: <https://allecijfers.be/gemeente/heers/>

Aantal meerderjarige nieuwkomers, 2012-2023 (Heers)

Begraafplaats:

- > Actieve begraafplaats rond de kerk.

Mobiliteit:

> Parking:

- > 10 plaatsen bij de kerk.

> Trein:

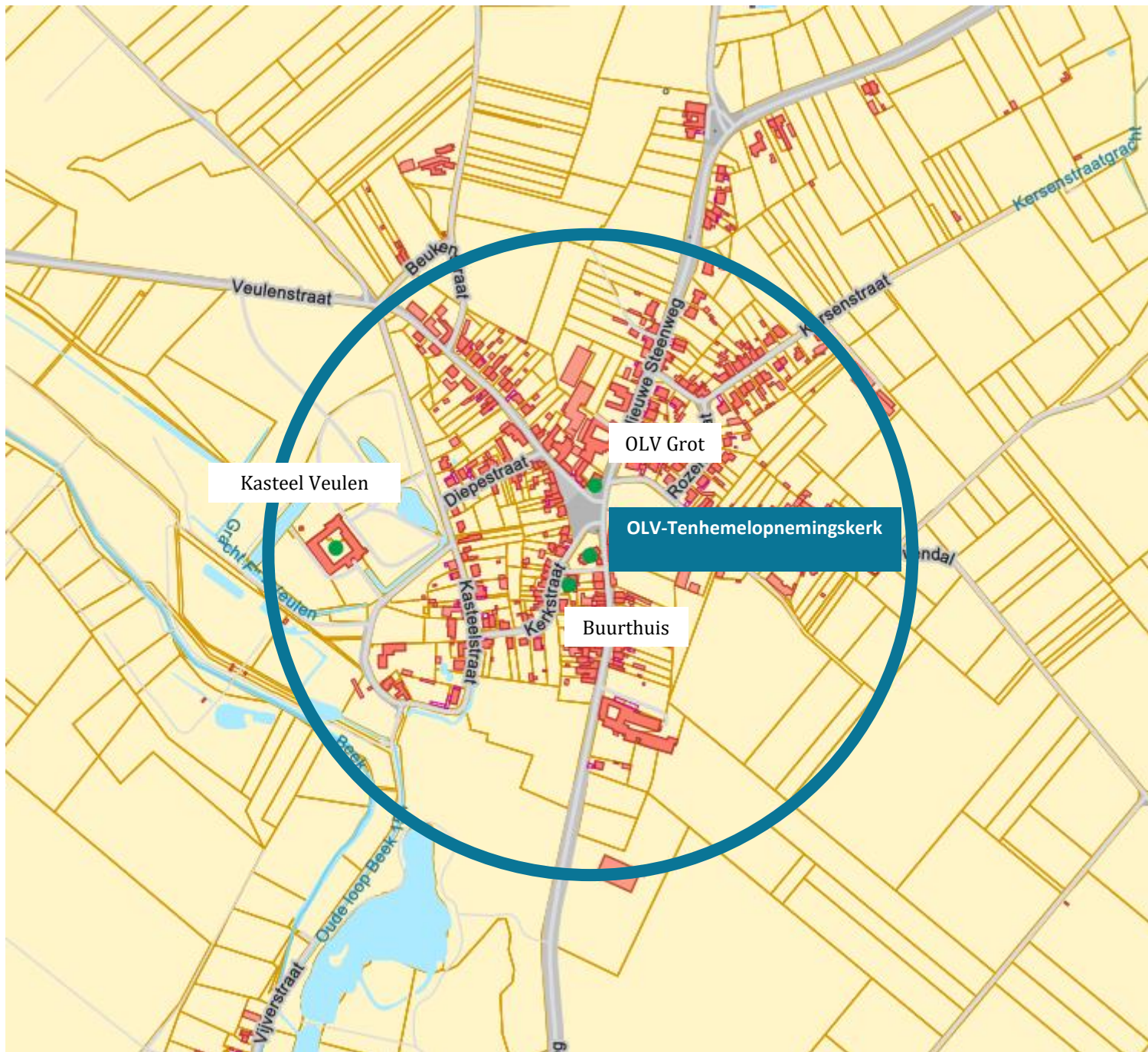
- > Geen station in de buurt – dichtstbijzijnde is Station Sint-Truiden op 13,5 km

> Bus:

- > Halte Veulen Kerk (naast de kerk)
 - > Lijn 38, 389, 476, 923 (om het uur)
 - > Flexvervoer met Hoppin

Voorziening (in ruime) omgeving:

- > Kasteel Veulen
- > Buurthuis
- > Grot

Cirkel in straal van 400 meter

Actueel gebruik

Huidig pastoraal gebruik:

Frequentie erediensten:

- > Geen erediensten meer

Aantal gelovigen aanwezig in de erediensten:

- > Niet van toepassing

Doopsels:

- > Nee

Communies en vormsels:

- > Nee

Huwelijken:

- > Nee

Uitvaarten:

- > Ja

Andere vieringen/ pastoraal gebruik:

- > /

Openingsuren:

- > Kerk is geopend van 1/4 tot 30/9, 9u. – 17:30 tijdens het toeristisch seizoen.

Niet-pastoraal gebruik:

- > Geopend voor gidsen en bezoeken (tv-scherm met historische duiding).
- > Lid van open kerken. Leader subsidies ontvangen voor onthaalfunctie toeristen. Kerk is geopend van 1/04 tot 31/09, 9u. – 17:30.
- > Interesse om er meer concerten te laten plaatsvinden.

Sint-Lambertuskerk Opheers

Identificatie

Geografische ligging:

- > **Adres:** Opheersstraat 88, 3870 Heers
- > **Provincie:** Limburg

Plaats in kerkelijke structuur:

- > **Bisdom:** Hasselt
- > **Dekenij:** Sint-Truiden
- > **Federatie:** Heers

Eigenaar: gemeente

Beschermingsstatuut:

- > aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 01-02-2018
- > Orgel aangeduid als beschermd monument sinds 10-02-2004

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Cultuurhistorische waarde

Gebouw:

- > **1636:** oorspronkelijke kerk in brand gestoken door troepen van Jan van Weert.
 - > **17de eeuw:** heropbouw van de kerk, waarbij de oude toren in silex en een deel van het muurwerk in het nieuwe gebouw verwerkt werd.
 - > **1763:** toren hersteld.
 - > **1787:** zuidelijke zijbeuk opnieuw opgebouwd.
 - > **1857:** bouw van een nieuwe kerk op dezelfde plaats gebouwd als de oude kerk.
 - > **1878:** inwijding van de nieuwe kerk.
- > Bron: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/32176>.

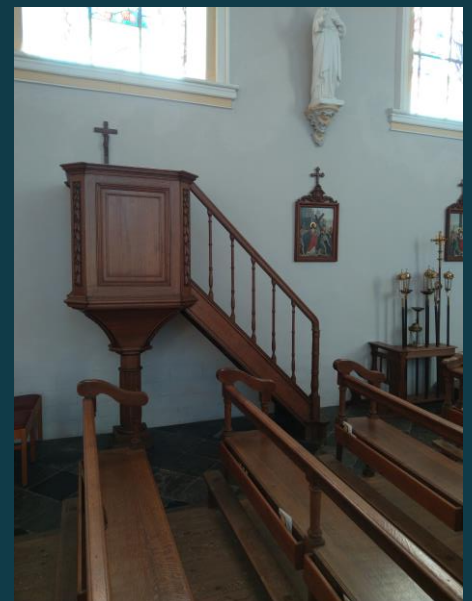
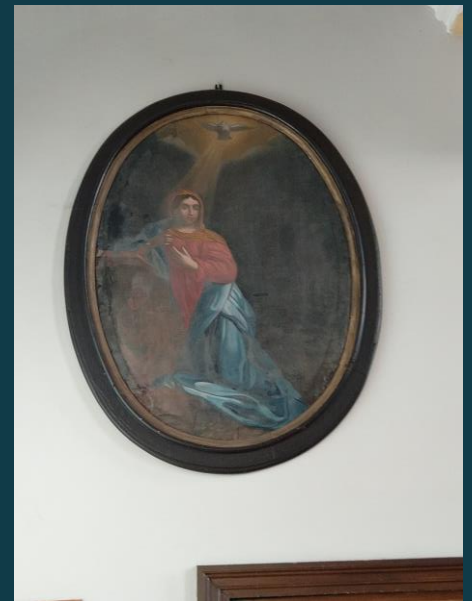
Collectie:

- > Erfgoedinventaris opgemaakt door EC Haspengouw, beschikbaar op erfgoedplus.
- > Noemenswaardige collectiestukken:
 - > Schilderij met voorstelling van de Nood Gods (eind 16de eeuw), in het hoofdaltaar.
 - > Schilderij met voorstelling van de Calvarie, paneel, school van Pieter Coecke van Aalst (16de eeuw).
 - > Schilderij met voorstelling van Sint-Rochus van Montpellier, olie op doek (tweede helft 17de eeuw), in het rechterzijaltaar.
 - > Schilderij met voorstelling van de terugvinding van Jezus in de tempel, olie op doek (begin 19de eeuw).
 - > Twee schilderijen met voorstelling van de Boodschap van de Engel, olie op doek (19de eeuw).
 - > Kruisweg van K. Beyaert, Brugge (circa 1900).
 - > Beeld van Sint-Servatius, laatgotisch (1530-1540), mogelijk afkomstig uit de verdwenen kapel van Middelheers.
 - > Processiemaadonna (tweede helft 19de eeuw).
 - > Gipsen beelden van Sint-Lambertus, Isidorus, Antonius en Barbara, huis Leynen-Hougaerts, Brussel (1896).
 - > Gipsen beeld van Sint-Jozef, firma Paronhaus, Brussel (circa 1900).

Tradities en devoties:

- > Er zijn geen speciale tradities of andere immateriële aspecten verbonden aan het kerkgebouw.
- > Geen tradities uit het verleden.

- > **Typologie:** Zaalkerk
- > **Stijl:** Romaans
- > **Architect:** Lambert jr. Jaminé
- > **Datering:** 1857

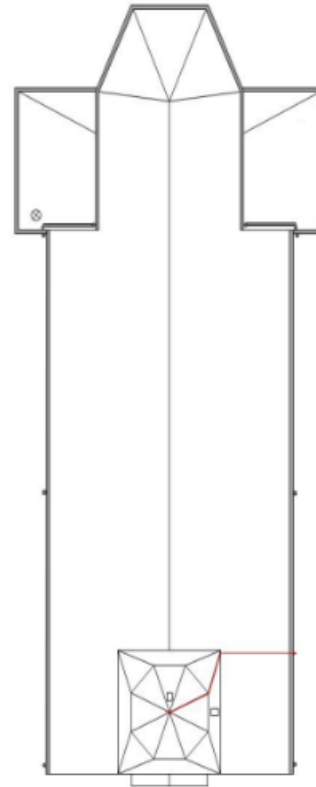
Gebouw & architecturale mogelijkheden

Opbouw:

- > **Type:** Zaalkerk
- > **Bijruimtes:** Sacristieën en bergruimte.
- > **Opdeelbaarheid:** De plattegrond beschrijft een zaalkerk van vijf traveeën met ingebouwde toren, een koor van een rechte travee met driezijdige sluiting, en kleine sacristieën tegen elke zijde van de rechte koortravee. Compartimentering is niet evident gelet op de beperkte ruimte. Zijkapel wordt als bergruimte gebruikt.

Oppervlakte:

- > 357,6 m²
- > Aantal stoelen: 90

Voorzieningen:

Sanitair	Geen sanitair, geen wateraansluiting.
Verwarming	Oude gasinstallatie, recent nagekeken.
Verlichting	Ledverlichting
Regenwater	Nee
Zonnepanelen	Nee
Keukenvoorzieningen	Nee
Audio	Geluidsinstallatie met microfoon
Beeldscherm	Nee
Rolstoeltoegankelijkheid	Langs kerkhof mogelijk
Diefstal- en brandbeveiliging	Brandblusser aanwezig
Bliksembeveiliging	Ja
Gsm-operatoren	Nee

Gebouw & architecturale mogelijkheden

Toestand:

Cf. rapport Monumentenwacht:

- > De Sint-Lambertuskerk is aangesloten bij Monumentenwacht.
- > Het meest recente rapport dateert van 2018.
- > De kerk bevindt zich algemeen gezien in een redelijke staat. Het dak van het schip is buiten enkele lekken in vrij goede staat.
- > De toegankelijkheid van de kapruimte van het schip moet worden gewaarborgd. Controles kunnen nu niet worden uitgevoerd waardoor eventuele lekken pas zichtbaar worden nadat er schade aan het interieur zichtbaar is.

Uitgevoerde restauratiewerken:

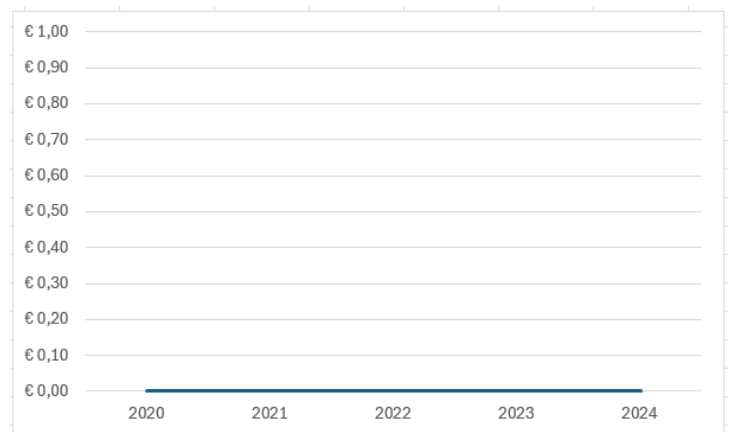
- > 2018: herstel van het dak en vervanging van de duivenwering.
- > 2020: Werken aan de draagstructuur en de toren.
- > 2021-2023: Elektriciteit aangepast, orgel hersteld, klokken laten aanpassen.

Financiële gegevens:

Gewenste investeringen:

- > Loopbrug installeren om de nodige controles te kunnen uitvoeren.
- > Duivenweringen plaatsen
- > Dak herstellen
- > Toren bereikbaar maken

Exploitatietoelagen: € 0 (2020-2024)

DEMOGRAFIE

Hoeveel inwoners telt Heers? Verjongt de bevolking of vergrijst ze? En hoe divers is de bevolking?

Inzicht in de bevolkingstendensen is essentieel om het beleid uit te tekenen. Zo zal een groei van het aantal kinderen zich eerst laten voelen in de kinderopvang, later in het basisonderwijs en ten slotte in het secundair onderwijs. De vergrijzing van de bevolking op haar beurt creëert een grotere behoefte aan voorzieningen voor ouderen.

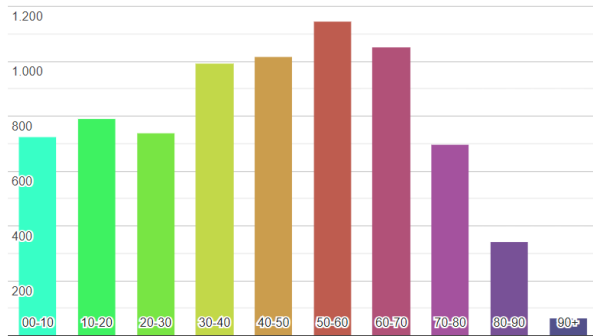
Indicator	Heers	Vlaams Gewest
Bevolking		
Inwonersaantal	7.554	6.774.807
Vreemdelingen	5,0%	10,5%
Personen van buitenlandse herkomst	15,9%	26,3%
Structuur van de bevolking		
Inwoners naar leeftijd		
- jonger dan 19 jaar	20,0%	21,6%
- 20 tot 59 jaar	51,5%	50,6%
- ouder dan 60 jaar	28,5%	27,9%
Groene druk: <i>aantal 0-19-jarigen / aantal 20-64-jarigen</i>	34,3%	37,6%
Grijze druk: <i>aantal 65-plussers / aantal 20-64-jarigen</i>	37,0%	36,8%
Demografische afhankelijkheidsratio: <i>(aantal 0-19-jarigen + aantal 65-plussers) / aantal 20-64-jarigen</i>	71,3%	74,4%
Aantal huishoudens	3.157	2.926.471
Huishoudens naar grootte		
- 1 persoon	27,3%	33,1%
- 2 personen	36,3%	34,0%
- 3 personen	17,2%	13,6%
- 4 of meer personen	19,2%	19,3%
Ontwikkeling van de bevolking		
Aangroei van de bevolking 10 jaar: <i>natuurlijk accres + migratiesaldo</i>	6,2%	6,2%
Natuurlijk accres: <i>aantal geboortes - aantal overlijdens</i>	-1,1 per 1.000 inwoners	-0,6 per 1.000 inwoners
Migratiebewegingen		
- totale inwijking	66,2	65,3
- totale uitwijking	52,2	53,3
- migratiesaldo: <i>aantal inwijkingen - aantal uitwijkingen</i>	14,1	12,0
- migratie-intensiteit: <i>aantal inwijkingen + aantal uitwijkingen</i>	118,4	118,6
	... per 1.000 inwoners	... per 1.000 inwoners
Prognoses		
Prognose inwonersaantal (2040)	7.954	7.100.891
Prognose inwoners naar leeftijd (2040)		
- jonger dan 19 jaar	20,1%	20,4%
- 20 tot 59 jaar	48,4%	48,4%
- ouder dan 60 jaar	31,5%	31,2%
Prognose aantal huishoudens (2040)	3.581	3.167.298
Prognose huishoudens naar grootte (2040)		
- 1 persoon	34,4%	35,6%
- 2 personen	35,5%	33,5%
- 3 personen	12,3%	12,7%
- 4 of meer personen	17,7%	18,2%

Uit: [https://gsminfo.blob.core.windows.net/\\$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf](https://gsminfo.blob.core.windows.net/$web/Rapporten_outputs/JouwGemeentescan/GSM_Samenvatting_Heers.pdf)

Ruimtelijke omgeving

Sociale indicatoren:

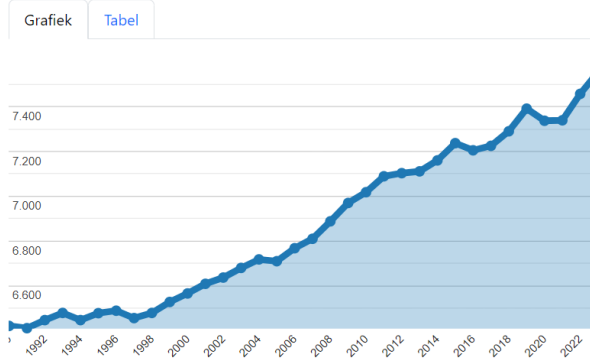
Inwoners naar leeftijd - gemeente Heers [↗](#)

Bevolking, leeftijdsgroepen: aantal en percentage inwoners op 1 januari 2023 per leeftijdscategorie in de gemeente Heers.

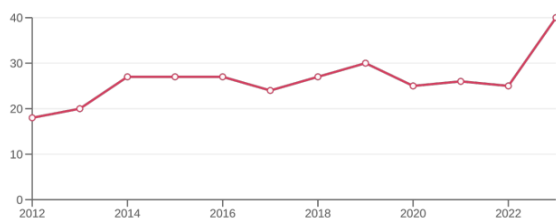
Aantal inwoners per jaar in de gemeente Heers [↗](#)

(grote toename van 18% naar 7.554 inwoners in 2023)

Uit: <https://allecijfers.be/gemeente/heers/>

Aantal meerderjarige nieuwkomers, 2012-2023 (Heers)

Begraafplaats:

- > Actieve begraafplaats rond de kerk.

Mobiliteit:

> Parking:

- > Straatparkeren mogelijk.

> Trein:

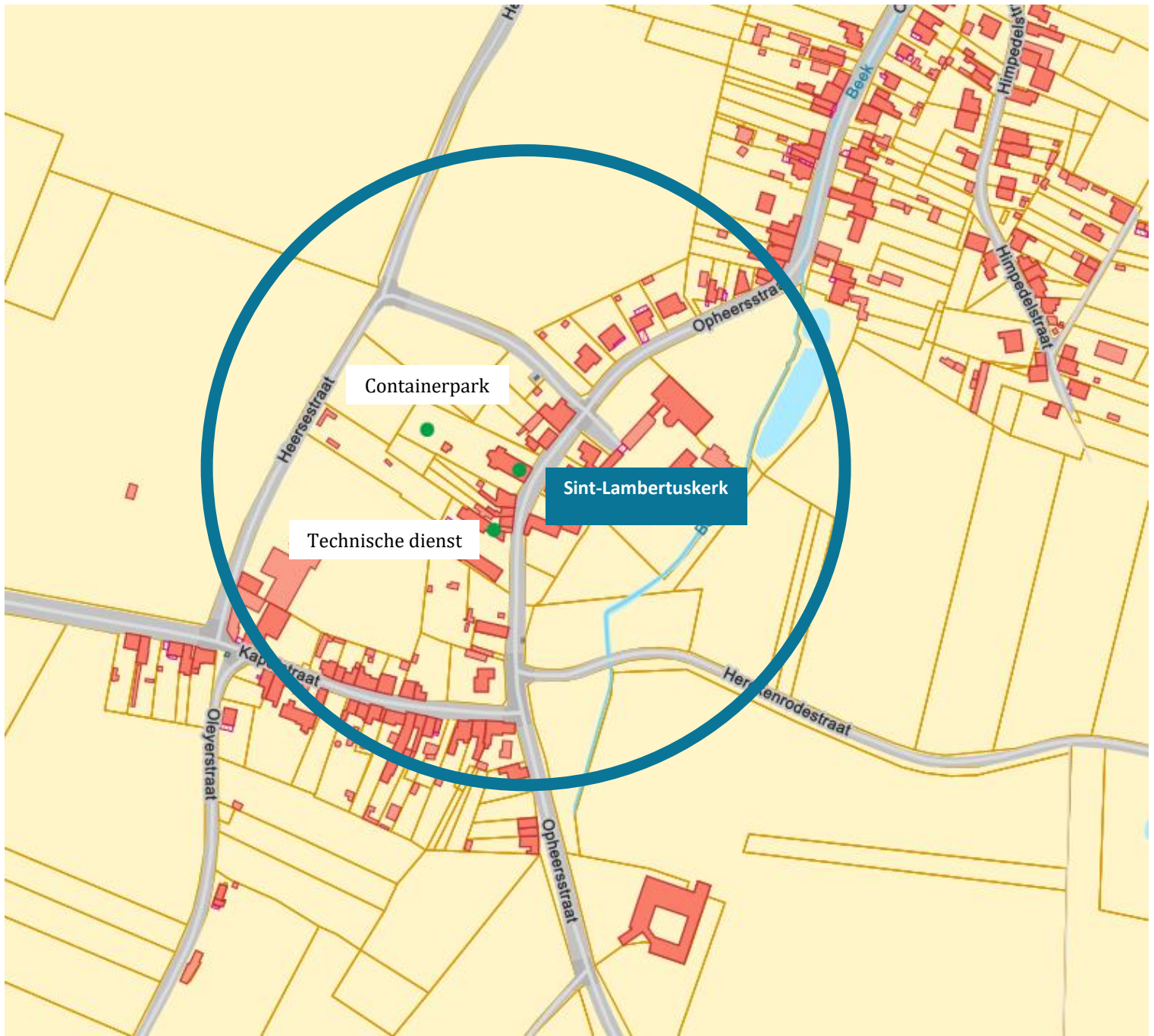
- > Geen station in de buurt – dichtstbijzijnde is Station Sint-Truiden op 13,3 km

> Bus:

- > Halte Opheers Herckenrodestraat (50 m stappen)
 - > Lijn 924 (om het uur)
 - > Flexvervoer met Hoppin

Voorziening in omgeving:

- > Technische Dienst (gemeente Heers)
- > Containerpark Heers

Cirkel in straal van 200 meter

Actueel gebruik

Huidig pastoraal gebruik:

Frequentie erediensten:

- > Geen erediensten meer

Doopsels:

- > Nee

Huwelijken:

- > Laatste huwelijk vond 3 jaar geleden plaats.

Andere vieringen/ pastoraal gebruik:

- > Niet van toepassing

Aantal gelovigen aanwezig in de erediensten:

- > Niet van toepassing

Communies en vormsels:

- > Nee

Uitvaarten:

- > Ja

Openingsuren:

- > Niet van toepassing

Niet-pastoraal gebruik:

- > Klaprozenfestival: jaarlijks laatste zondag van juni (orgelconcerten, voordracht). Tijdens Allerheiligen soepbedeling in de kerk.
- > Kerkfabriek wilt kerk als een plaats voor onthaasting.

04

Toekomstig gebruik en toekomstige functie

1. Terminologie

VALORISATIE

Onder valorisatie verstaan we initiatieven die, met respect voor het normale gebruik van de parochiekerk, de betekenis van het kerkgebouw in al zijn aspecten kunnen versterken en bevorderen (religieus en cultureel, historisch en kunsthistorisch, architecturaal en landschappelijk). We denken bijvoorbeeld aan een occasioneel en passend gebruik van het kerkgebouw voor kunsthistorische rondleidingen, concerten, voordrachten, conferenties of tijdelijke tentoonstellingen.

NEVENBESTEMMING

Wanneer een parochiekerk nog wel voor religieuze activiteiten gebruikt wordt, maar te groot is voor de plaatselijke geloofsgemeenschap, kan men een nevenbestemming overwegen. We maken een onderscheid tussen multifunctioneel en gedeeld gebruik.

- > *Multifunctioneel gebruik:* is een nevenbestemming in de tijd. Het betekent dat het kerkgebouw occasioneel, buiten de uren van de religieuze activiteiten, voor andere doeleinden of door andere instanties gebruikt kan worden.
- > *Gedeeld gebruik:* is een nevenbestemming in de ruimte. Het betekent dat het kerkgebouw architecturaal zodanig wordt

heringericht dat er een nieuwe en kleinere liturgische ruimte ontstaat, met daarnaast ruimte voor een of meerdere lokalen die, op een permanente basis, een andere bestemming kunnen krijgen. Gedeeld gebruik veronderstelt dus dat de liturgische ruimte en de andere ruimtes bouwkundig volledig van elkaar gescheiden zijn, zodat een gedeeld gebruik mogelijk wordt zonder dat de afzonderlijke activiteiten elkaar hinderen of doorkruisen.

MEDEGEBRUIK

Hiermee bedoelen we de terbeschikkingstelling van het kerkgebouw voor religieuze activiteiten van andere katholieke of christelijke geloofsgemeenschappen.

HERBESTEMMING

Wanneer een parochiekerk niet meer voor religieuze activiteiten in aanmerking komt, kan zij definitief aan de eredienst onttrokken worden en een nieuwe functie krijgen. Daarvoor moet de voorgescreven kerkrechtelijke procedure gevolgd worden. Alleen de bisschop kan beslissen om een parochiekerk definitief aan de eredienst te onttrekken.

2. Toekomstige functie kerken

(voorstel op basis van de participatiesessies en de bevragingen)

KERK	TOEKOMSTVISIE
Sint-Martinuskerk (Heers)	Bestemd voor de eredienst met valorisatie
Sint-Martinuskerk (Mettekoven)	Herbestemming
Sint-Martinuskerk (Vechmaal)	Herbestemming
Onze-Lieve-Vrouw-ten-Hemelopnemingskerk (Heks)	Liturgisch gebruik met nevenbestemming
Sint-Lambertuskerk (Horpmaal)	Herbestemming
Onze-Lieve-Vrouw-Boodschapskerk (Klein-Gelmen)	Herbestemming
Drie-Morenkerk (Gutshoven)	Herbestemming
Sint-Annakerk (Mechelen-Bovelingen)	Liturgisch gebruik met nevenbestemming
Sint-Quirinuskerk (Rukkelingen-Loon)	Herbestemming
Sint-Stefanuskerk (Batsheer)	Herbestemming
Onze-Lieve-Vrouw-ten-Hemelopnemingskerk (Veulen)	Nevenbestemming
Sint-Lambertuskerk (Opheers)	Herbestemming

Conform de pastorale visie wordt er gewerkt naar de oprichting van twee parochies (Sint-Martinus Heers en Sint-Anna Mechelen-Bovelingen) en drie kerkfabrieken. Daarbij wordt de Sint-Martinuskerk in Heers behouden als 'centrumkerk' waar de focus op liturgie met valorisatie zal komen te liggen. Voor de O.L.V.-Tenhemelopnemingskerk van Heks, de Sint-Annakerk van Mechelen-Bovelingen en de O.L.V.-Tenhemelopnemingskerk van Veulen zullen nevenbestemmingen worden uitgewerkt. Voor de overige kerken van Heers zal een andere toekomst worden gezocht, dit in lijn met de input vanuit de burgerbevragingen, de participatiesessies en de plaatsbezoeken aan de diverse kerken.

In 2017 werd een concreet voorstel uitgewerkt voor de nevenbestemming van de **Sint-Martinuskerk van Mettekoven**. De kerk zou een sacraal gedeelte behouden en voor de rest worden omgevormd naar een polyvalente ruimte. In de nieuwe pastorale visie zou de kerk echter volledig worden onttrokken aan de eredienst.

De **Sint-Martinuskerk van Vechmaal** zou worden onttrokken aan de eredienst. Gelet op het gebrek aan begraafplaatsen in Vechmaal zou hier het voorstel zijn om een columbarium te installeren in de kerk.

Gelet op de uitstekende staat van het gebouw, de historische band met de familie d'Ansembourge en het nabijgelegen kasteel van Heks zal de **O.L.V.-ten-Hemelopnemingskerk van Heks** haar liturgische functie behouden in combinatie met een culturele en toeristische ontwikkeling als nevenbestemming. Tijdens de participatiesessie werd hierbij concreet gedacht aan cultuurhistorische rondleidingen, concerten, lezingen en deelname aan diverse themadagen zoals de Bloesemwandeling.

De kerk zal haar liturgische functie behouden zolang E.H. Lateur er is en enkel voor de eucharistie op zondag. Wanneer E.H. Lateur er niet meer is, wordt er geen vorm van liturgie meer voorzien en kan de nevenbestemming doorgroeien naar een herbestemming.

Voor de **Sint-Lambertuskerk van Horpmaal** werden diverse voorstellen geformuleerd tijdens de participatiesessie. De deelnemers stonden open voor het multifunctioneel gebruik van de kerk, inclusief het openstellen van de kerk voor andere christelijke geloofsgemeenschappen. Daarom zal worden onderzocht of een samenwerking met een andere christelijke gemeenschap mogelijk is.

De deelnemers aan de participatiesessie betreurden het verdwijnen van hun buurthuis en het vertrek van een aantal activiteiten van verenigingen naar andere delen van Heers. Er was daarom draagvlak om de **Onze-Lieve-Vrouw-Boodschapskerk van Klein-Gelmen** om te vormen naar polyvalente ruimte. De kerk zou hierbij tevens dienst kunnen doen als informatiepunt tijdens het toeristisch seizoen.

Tijdens de participatieavond was er geen eensgezindheid over een toekomstvisie voor de kerk van Gutshoven. De aanwezige inwoners stonden open voor een invulling als historisch belevingscentrum over de geschiedenis van het dorp en het oorlogsverleden. Dit zou gecombineerd kunnen worden met tentoonstellingen, lezingen en concerten waarbij het orgel kan worden bespeeld. Daarnaast werd ook voorgesteld om de kerk in te richten als rustplaats voor wandelaars en buurtbewoners. Gelet op de aanwezigheid van de Tumuli en het hoefvetoerisme in de omgeving zou een invulling als historisch belevingscentrum voor de **Drie-Morenerkerk van Gutshoven** een mogelijkheid kunnen zijn.

De Sint-Annakerk van Mechelen-Bovelingen is in termen van oppervlakte de grootste kerk van de gemeente. Gelet op de beschikbare ruimte is de kerk een mogelijke locatie voor de creatie van een erfgoeddepot voor lokaal religieus erfgoed binnen de gemeente. Daarnaast blijft de kerk in gebruik voor de eredienst. Het voorstel om een depot voor kerkelijke goederen in te richten in combinatie met een tentoonstellingsruimte voor christelijk erfgoed werd voorgesteld tijdens de participatiesessie. De gemeente kan nagaan of een samenwerking met Erfgoed Haspengouw mogelijk is om dit te realiseren.

Tijdens de participatiesessie wezen de deelnemers uit Rukkelingen-Loon op de uitdagingen die zij ondervinden m.b.t. het integreren van nieuwkomers in het dorp. De nabijheid van de taalgrens en de komst van nieuwe jonge gezinnen werd gezien als een troef voor het dorp, maar zij merkten op dat het niet evident is om de (Franstalige) nieuwkomers te laten deelnemen aan het sociaal leven in Rukkelingen-Loon. Gelet op de goede staat en centrale ligging van de kerk stelden zij voor om een sociale invulling uit te werken voor de **Sint-Quirinuskerk van Rukkelingen-Loon**. De kerk zou daarbij een sociale ontmoetingsplaats worden voor zaken als taallessen, kinderopvang, dagopvang voor ouderen en andere activiteiten om de lokale gemeenschap samen te brengen.

Meer dan 10% van de inwoners van Batsheers hebben deelgenomen aan de participatiesessie. Bij de deelnemers was er aanzienlijk draagvlak om de **Sint-Stefanuskerk** om te vormen naar een buurthuis. Deze polyvalente ruimte zou dienst kunnen doen als ontmoetingsplaats voor het dorp en tal van culturele activiteiten waaronder een atelier voor kunstenaars. De

deelnemers benadrukten dat de kerk voor hen een deel was van de ziel van hun dorp en gaven aan ook een ruimte voor gebed en stilte te willen behouden in de kerk. De 'Vrienden van Batsheers vzw' gaven aan te willen samenwerken met de gemeente om dit voorstel te realiseren.

Voor de kerk van Veulen werden tal van ideeën voorgesteld tijdens de participatiesessie waarbij de focus lag op een combinatie van cultuur en erfgoed. Daarbij kwam uitdrukkelijk de wens om de kerk een muzikale invulling te geven naar voren. Gelet op de staat van het orgel en conform de overeenkomst tussen Bisdom Hasselt en het gemeentebestuur van Heers zal de **O.L.V.-Tenhemelopnemingkerk van Veulen** een nevenbestemming in de tijd krijgen als muziekruimte in samenwerking met de Muziekacademie Haspengouw.

Tijdens de participatiesessie werden voor de toekomst van de **Sint-Lambertuskerk van Opheers** verschillende voorstellen op tafel gelegd. De deelnemers gaven de voorkeur aan een multifunctioneel gebruik van het gebouw met activiteiten als een markt voor lokale producten en een plaats voor gezinnen. De wens om een stilteplaats in te richten werd tevens geuit door de deelnemers. Voor de realisatie van de kerk als multifunctionele ruimte is het opportuun om samen te werken met buurtvereniging T-Opheers en de nabijgelegen Herkenrode-hoeve.

Er is zijn zeer veel overeenkomsten tussen de voorstellen die werden geuit voor de toekomst van de kerkgebouwen. Het is aangewezen om waar mogelijk overlapping tussen de toekomstige invullingen te vermijden.

3. Plan van aanpak

(Aan te vullen wanneer er consensus is over de toekomstvisies)

05

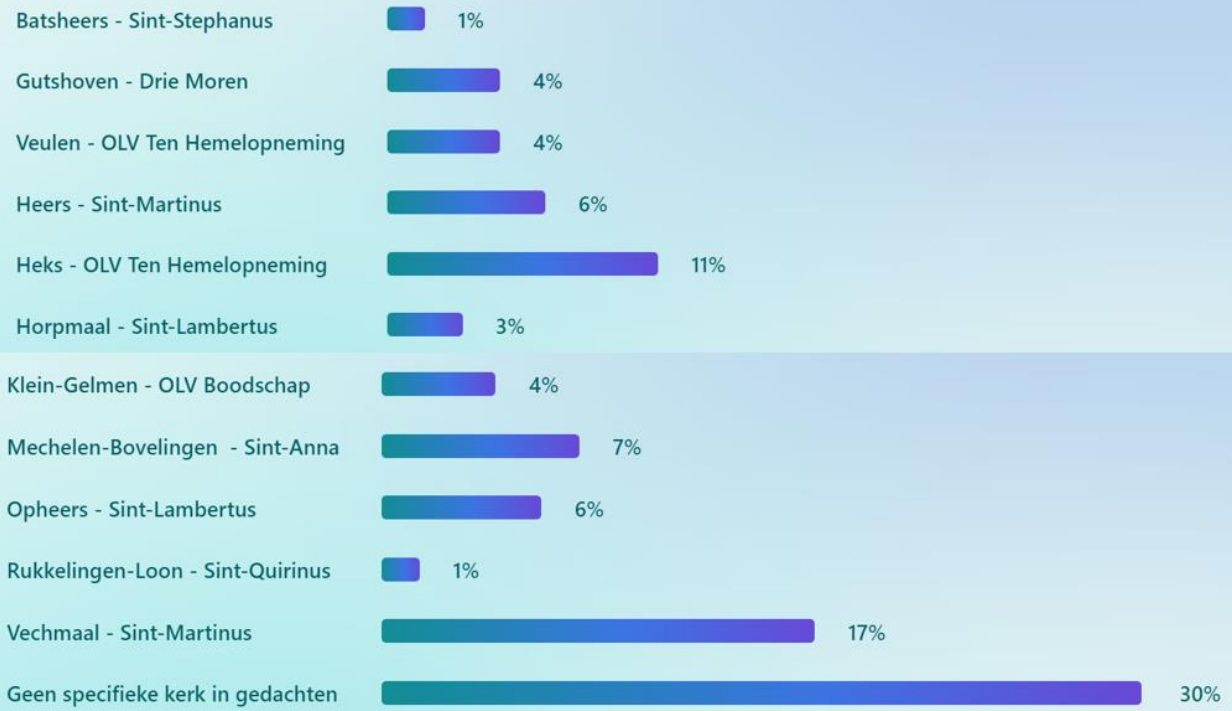
Bijlagen

1. Resultaten burgerbevraging

In het totaal ontving PARCUM 64 antwoorden op de burgerbevraging. Via digitale weg werden 38 antwoorden ingediend en 26 antwoorden in de vorm van het papieren formulier.

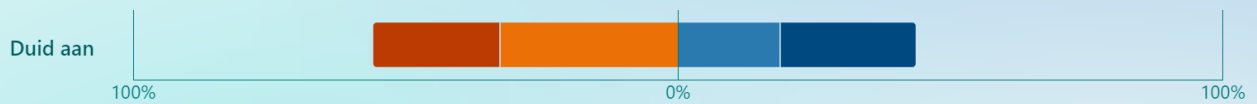

Vul je de bevraging in voor een specifieke kerk of heb je geen specifiek kerkgebouw in gedachten?

Hoe vaak ga je naar de kerk?

Ik ga nooit Ik ga zelden Ik ga af en toe Ik ga vaak

Als je naar de kerk gaat, waarom ga je dan? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Spreek je in naam van een vereniging of organisatie?

Wat zou ervoor kunnen zorgen dat je vaker naar het kerkgebouw zou gaan?

"Als de kerk toegankelijk zou zijn"

"Als er erediensten of andere vieringen zouden plaatsvinden"

"Sociale of culturele activiteiten – ontmoetingsplaats voor de gemeenschap in combo met religie"

"Voor speciale gelegenheden"

"Lezingen, tentoonstellingen, heelkunde, erfgoed."

"Culturele invulling los van het religieuze"

"Plaats van rust, kunst en geschiedenis."

"Meer evenementen/beleving in de kerk"

"Niks"

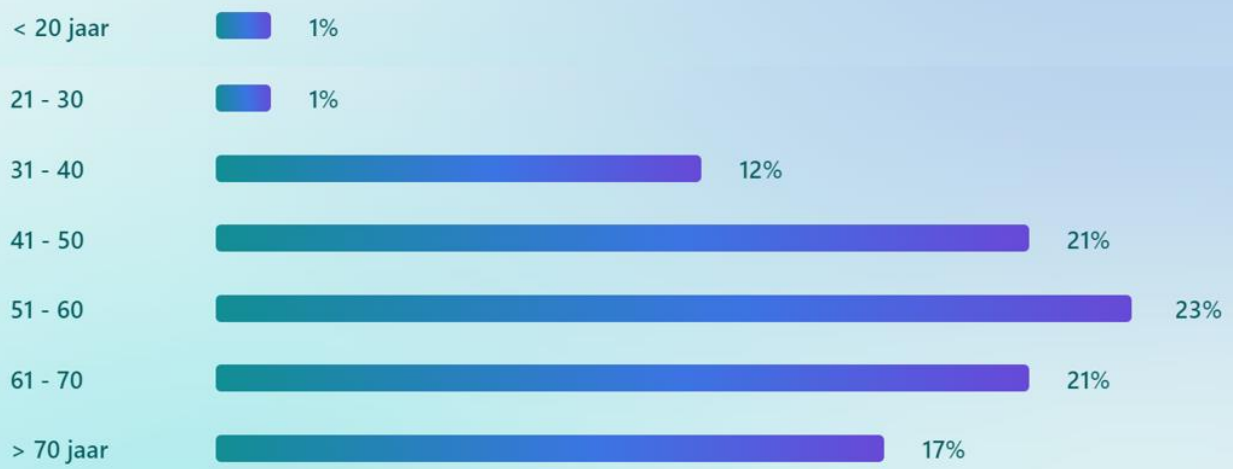
"Als er boeiende en inspirerende events worden georganiseerd "

"Nuttig gebouw"

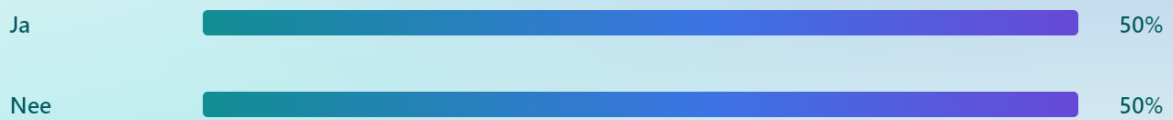
"Een betere pastoor"

"Plaats om iets te beleven"

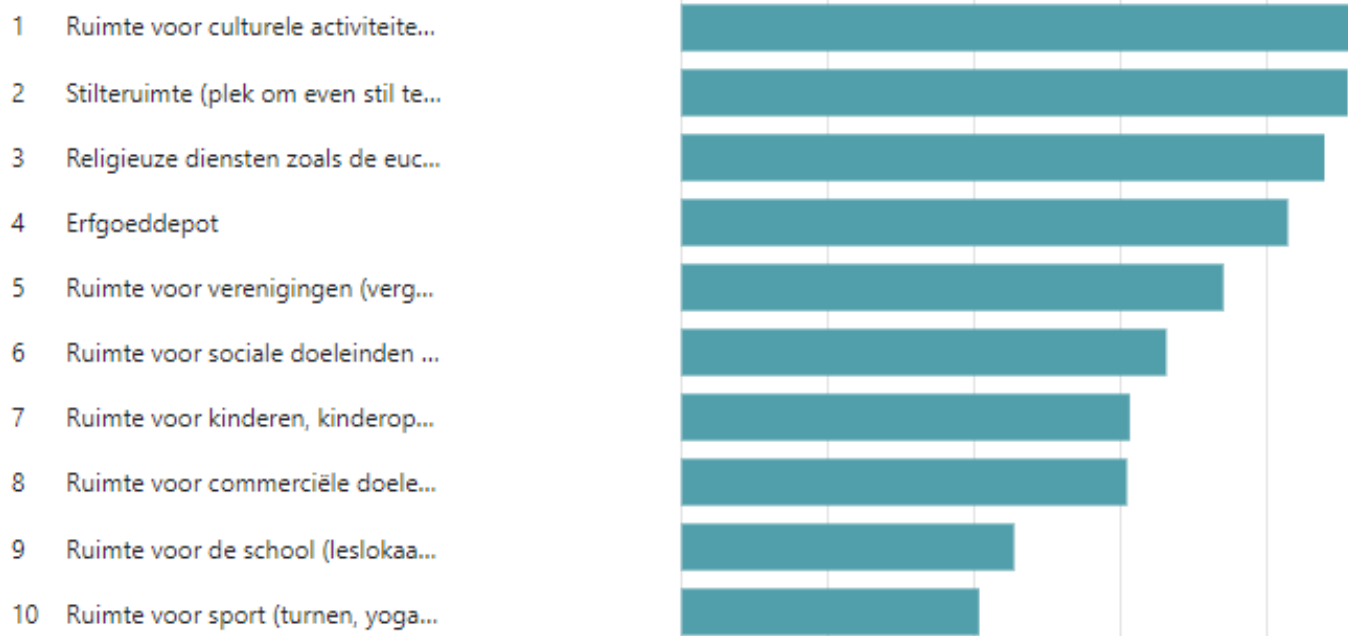
Wat is jouw leeftijd?

Ben je zelf bereid een engagement op te nemen om de aanvullende of nieuwe functie in de kerk mee te verwezenlijken? (bv. mee nadenken over een concrete invulling, de...

Welke behoefte heb je als inwoner waar dit (of een ander) kerkgebouw in de toekomst kan aan tegemoetkomen?

Welke toekomstige invulling van het kerkgebouw stel je zelf voor of heb je een specifieke invulling in gedachten?

"Kerk behouden – zondagsmis - stilteplaats"

"OCMW bejaardentehuis"

"Ruimte voor culturele en sociale activiteiten"

"Ruimte voor liturgie, bezinning, muziekconcerten, tentoonstellingen en lezingen"

"Zoals PARCUM in Abdij van park, combinatie cultuur, geschiedenis en natuur"

"Terug eucharistie in de kerk"

"Religieuze invulling met daarnaast andere activiteiten"

"Erfgoeddepot, urnekerk"

"Geen commerciële doeleinden"

"Ruimte voor natuur"

"Outside the box: skatepark, kunstatelier, buurtwinkel, markt korte keten, overnachtingsplaats voor toeristen, weggeefwinkel, jeugd, repetitielokaal"

"Afbreken"

2. Resultaten participatiesessies

Sessie 1 in de kerk van Heks

Sint-Martinuskerk Vechmaal, OLV-ten-Hemelopnemingskerk Heks, Sint-Lambertuskerk Horpmaal

Maandag 15 april 2024

Sessie 2 in het buurthuis van Klein-Gelmen

Onze-Lieve-Vrouw-Boodschapskerk Klein-Gelmen, Drie-Morenkerk Gutschoven

Maandag 22 april 2024

Sessie 3 in de kerk van Mechelen-Bovelingen

Sint-Annakerk Mechelen-Bovelingen, Sint-Quirinuskerk Rukkelingen-Loon, Sint-Stefanuskerk Batsheer

Maandag 6 mei 2024

Sessie 4 in de kerk van Heers

Sint-Martinuskerk Heers, OLV-Tenhemelopnemingskerk Veulen, Sint-Lambertuskerk Opheers

Maandag 13 mei 2024

Resultaten Sint-Martinus Vechmaal

Positief	Verbeterpunten/wat ontbreekt
Ontmoetingsruimte	Ruimte voor rituelen en rouwen - troostplek
Nieuw dak op de kerk	Urneplek, columbarium
Voetbalkantine	Nood aan een koster
Jeugdverenigingen	Tentoonstellingsruimte
	Geen locatie voor huwelijken, begrafenissen en doopsels in het dorp

Voorgestelde Projecten

- Urnekerk/columbarium/troostruimte
- Blijvend gebruik voor religieuze activiteiten: doopsel, begrafenis, huwelijk, communie
- Kapel Sint-Pieter Heurne gebruiken als verzamelplaats en tentoonstellingsruimte voor religieus erfgoed

Resultaten OLV-ten-Hemelopnemingskerk Heks

Positief	Verbeterpunten/wat ontbreekt
Gemeenschapszin	Multifunctionele zaal
Fotograaf, traiteur, dokter, feestzaal, bakker, café	Zaal voor cultuur, toneel en muziek
Akasha Retreat Center	Buurthuis, ontmoetingsruimte
Kasteel van Heks	Plaats voor jongeren en evenementen
Natuur en cultuur	Nood aan een pastoor
Kinderopvang	
Pleintje	

Voorgestelde Projecten

- Kerk behouden, maar openstellen voor toerisme en recreatie (wandelaars, themadagen)
- Sacrale werking aanvullen met cultureel/maatschappelijk gebruik (muziek, cultuur, sociale projecten)
- Multifunctioneel gebruik: lezingen, concerten, toneel, studie/bezinning, vergaderingen en tentoonstellingen

Resultaten Sint-Lambertuskerk Horpmaal

Positief	Verbeterpunten/wat ontbreekt
Landelijk boerendorp: samenhang, sociale cohesie en gelovige gemeenschap	Ruimte voor stilte en bezinning. Geen mis meer in kerk ondanks vraag vanuit dorp
Den Tuyter (dorpsraad en monument)	Dokter, apotheek, dierenarts
Toerisme: Motheuvel, hoevetoerisme, fietsroute, <u>vesparoute</u>	Ruimte voor cultuur: toneel, evenementen, lezingen, muziek
Voetbal, kaartclub	Kinderopvang
Parochiezaal	Kermis
Parkeergelegenheid	Café
Kappelletjes	Buurtwinkel
Kerk is toegankelijk voor rolstoelgebruikers	Infobordjes met historiek dorp
Warme artisanale bakker	Bewaarplaats voor (religieus) erfgoed

Voorgestelde Projecten

- Kerk openstellen voor andere christelijke gemeenschappen
- Het religieuze karakter van de kerk behouden - stilteruimte
- Geschiedenis van Horpmaal verzamelen in de kerk
- Multifunctioneel gebruik: familiebijeenkomsten en studeerruimte
- Kerk integreren in toeristische routes

Resultaten Onze-Lieve-Vrouw-Boodschapskerk Klein-Gelmen

Positief	Verbeterpunten/wat ontbreekt
Katarakt-hoeve: fruitteelt	Verzamelaarsplaats voor erfgoed
Kasteel Keienheuvel met park	Ruimte voor multifunctioneel gebruik
KLJ, fanfare, wielerved, toneel	Dokterspraktijk
Gezellige sfeer onder de inwoners	Stilteruimte

Voorgestelde Projecten

- Multifunctionele zaal ter vervanging van plaatselijk buurthuis
- Infopunt tijdens toeristisch seizoen + lokaal heemkundige kring
- Verzamelaarsplaats erfgoed: bewaarplaats voor religieuze voorwerpen van de kerken uit Heers
- Dokterspraktijk – medische ruimte
- Stilteruimte - yoga

Resultaten Drie-Morenkerk Gutschoven

Positief	Verbeterpunten/wat ontbreekt
The Cooking	Erfgoeddepot + museum rond oorlogsverleden
Toerisme: Wijngaardshof - hoevetoerisme	Ruimte voor culturele activiteiten, expo's, optredens
Tumulus Verloren Kost - Graf van Gutschoven	Postpunt
Geschiedenis Drie Moren - klokken	
Mooie kerk met goede ligging	

Voorgestelde Projecten

- Rustplaats als onderdeel van een route die de kerken van Heers met elkaar in verbinding brengt
- Historisch belevingscentrum + opslagplaats erfgoed
- Kleinschalige culturele invulling: tentoonstelling, concerten (piano en orgel), lezingen

Resultaten Sint-Annakerk Mechelen-Bovelingen

Positief	Verbeterpunten/wat ontbreekt
Restaurant, buurthuis en feestzaal nabij de kerk	Kerkgebouw is toe aan restauratie (dak, beschildering en verzakkingen)
Parking	Hoge onderhoudskosten kerk (temperatuur + luchtvochtigheid)
Geen kerkhof rond de kerk	Geen kerkhof
Kerk is rolstoeltoegankelijk en ligt midden in het dorp	Oude bevolking – geen woonzorgcentrum
School voor lager onderwijs	Nood aan sociale ontmoetingsruimte voor mensen van het dorp
Harmonie Eendracht is Macht	Moeilijk om jeugd bij parochiale werking te betrekken

Voorgestelde Projecten

- Cultuurcentrum: concertruimte, aula, eventueel sport
- Depot voor kerkelijke goederen / tentoonstellingsruimte voor christelijk erfgoed
- Dagopvang bejaarden
- Columbarium

Resultaten Sint-Quirinuskerk Rukkelingen-Loon

Positief	Verbeterpunten/wat ontbreekt
Centrale ligging	Bankautomaat
Bereikbaar met openbaar vervoer	Betere fietsinfrastructuur
Kerk in goede staat – aantrekkelijk voor bezoekers	Kerkgebouw te vlug gesloten
Veel jonge gezinnen bijgekomen	Nieuwkomers betrekken bij buurtwerking
Nabijheid van de taalgrens	Kort bij taalgrens, moeilijk om Franstaligen te laten deelnemen aan het sociale leven van het dorp
Rustig dorp	

Voorgestelde Projecten

- Culturele en sociale nevenbestemming om terug leven in het dorp te brengen. Taallessen voor Franstaligen en hen laten kennis maken met de Nederlandstalige inwoners
- Hulp bieden aan gezinnen, kinderopvang
- Uitleenmogelijkheden: boeken

Resultaten Sint-Stefanuskerk Batsheers

Positief	Verbeterpunten/wat ontbreekt
Rustig en gezellig dorp met goede sfeer	Nood aan ruimte voor ontspanning en ontmoeting binnen het dorp
Sterke lokale gemeenschap – sociaal leven	Geen buurthuis
Vrienden van Batsheers vzw	Gebrek aan parkeerplaats en pleintje
Oogstfeesten, kleiduifschieten	Klokken luiden niet langer, mechanisme kapot
Fietsknooppunt	Wangedrag fietsers (diefstal door fietsers en stoeprijders)
Gelegenheden om te eten en drinken	Nood aan terrein voor evenementen

Voorgestelde Projecten

- Polyvalente ruimte: ontmoetingsplaats voor het dorp, atelier voor kunstenaars, culturele activiteiten
- Gebedshuis
- Erfgoed/toerisme: kerk is deel van het landschap en de ziel van het dorp

Resultaten Sint-Martinuskerk Heers

Positief	Verbeterpunten/wat ontbreekt
Feestzalen	Ruimte voor religie, stilte, bezinning
Toeristische troeven: Kasteel van Heers, Fiets- en wandelroutenetwerk	Museum, plaats om verhaal van dorp te vertellen
Natuur, mooie streek	Ruimte voor verenigingen
Kapel van de Houten Lieve Heer, Onze-Lieve-Vrouwekapel	
Aangenaam om te wonen	
Verenigingsleven	

Voorgestelde Projecten

- Religieuze ruimte behouden: stilteplaats, bezinning
- Permanent museum met tentoonstellingen, koppelen aan geschiedenis van het kasteel en gemeente
- Repetitieruimte voor theater

Resultaten OLV-Tenhemelopnemingskerk Veulen

Positief	Verbeterpunten/wat ontbreekt
Sociale voorzieningen	Nood aan woongelegenheden
Middenstand, horeca en winkels	Ruimte voor bezinning en stilte
Bibliotheek	Museumruimte met link kasteel
Sport	Culturele ruimte
	Verschillende beschermingsgraden van kerken
	Tentoonstellingsruimte/bewaarplaats voor religieus erfgoed

Voorgestelde Projecten

- Open kerk: toerisme en religieuze beleving
 - Samenwerking met muziekacademie voor organisten
 - Erfgoeddepot voor houtig erfgoed (neogotische balustrade van het doksaal) + waardevolle beelden (Maria met Kindje)
 - Culturele invulling naast het religieuze
-

Resultaten Sint-Lambertuskerk Opheers

Positief	Verbeterpunten/wat ontbreekt
Mooie wandelroutes en gelegenheden	Halte en rustplaats voor wandelaars
Prachtige natuur en omgeving	Markt voor lokale producten
Buurtvereniging T-Opheers	Ontmoetingsruimte voor verenigingen en gezinnen met kinderen
Seniorenvereniging	Café /koffiehuis
	Speeltuin

Voorgestelde Projecten

- Polyvalente ontmoetingsplaats voor alle generaties: speelhoek voor kinderen, seizoensgebonden producten aanbieden op markt, koffiehuis
- Stilteruimte
- Cultureel centrum: tentoonstellingen, muziek, koor, link met Herkenrode-hoeve

3. Exploitatietoelagen

EXPLOITATIE					
Bijdrage in de werkingskosten kerkfabrieken					
	2020	2021	2022	2023	2024
kerkfabriek Batsheers	2450	2000	2450	2000	2450
kerkfabriek Heers	17461,73	17496,18	12575,58	17495,26	17499,52
kerkfabriek Heks	7800	7796,36	7797,75	7800	7800
kerkfabriek Klein-Gelmen	2594,7	943,09	2596,83	3042,5	2785,37
kerkfabriek Mechelen-Bovelingen	13100	13100	13100	13100	13100
kerkfabriek Rukkelingen	3199,58	3199,62	3200	3007,8	1967,59
kerkfabriek Mettekoven	3000	3000	3000	3000	3000
kerkfabriek Veulen	14700	14700	14700	14700	14700
kerkfabriek Gutschoven	1068,73	842,84	853,27	1029,97	0
kerkfabriek Opheers	0	0	0	0	0
kerkfabriek Vechmaal	0	0	0	0	0
kerkfabriek Horpmaal	8400,9	439,08	0	0	0
	73775,64	63517,17	60273,43	65175,53	63302,48